

9 BIBLIOTEQUES DE DISTRICTE

62.915

metres quadrats de superfície bibliotecària

31 biblioteques de proximitat

6.376.796 visites (4 VISITES PER HABITANT)

944.538 carnets: el club amb

més socis de la ciutat

3.737.063

documents prestats (2,3 préstecs per habitant)

2.802

cursos d'alfabetització digital, amb 18.297 assistents

23.568 visites diàries al conjunt de les **Biblioteques de Barcelona**

MEMÒRIA 2016

1.766 hores setmanals

(78.758 anuals) de

biblioteques obertes

2.461.529 documents

disponibles

1.371.457 usos d'Internet

2.755 activitats culturals, amb 81.536 assistents

BIBLIOTEQUES DE BARCELONA:

CONSELL GENERAL:

President:

Jaume Asens / Jaume Collboni (a partir del 16 de juny)

Vice-President:

Martí Pujol

Vocals

Josep Ll. Alay

Marta Cano

Josep M. Castiella / Emília Andreu (a partir 30 de juny)

Jaume Ciurana

Agustí Colom

Josep García-Puga

Josep González

Rafael Homet

Francesc Jiménez

Rosa Mach / Jordi Font (a partir del 13 d'octubre)

Gala Pin

Fernando Pindado / Marta Clari (a partir 16 de setembre) /

Salvador Illa (a partir del 13 d'octubre)

Juanjo Puigcorbè

Berta Sureda / Valentí Oviedo (a partir del 13 octubre)

COMISSIÓ EXECUTIVA:

Jaume Asens / Jaume Collboni (a partir del 16 de juny)

Martí Pujol

Josep Ll. Alay

Marta Cano

Rosa Mach / Jordi Font (a partir del 13 d'octubre)

Fernando Pindado / Marta Clari (a partir 16 de setembre) /

Salvador Illa (a partir del 13 d'octubre)

Juanjo Puigcorbè

Berta Sureda / Valentí Oviedo (a partir del 13 octubre)

Coordinació, redacció i muntatge: Mercè Muñoz

Recollida d'indicadors: Jordi Gual

Fotografies: Jordi Casañas

La Rambla, 88, 3r- 08002 Barcelona

www.barcelona.cat/biblioteques

EQUIP DIRECTIU

Serveis Centrals:

Gerent: Assumpta Bailac / Ramon Bosch (a partir de l'1 de juliol)

Juanjo Arranz

Anna Bröll

Anna Estruch

Anna Porta

Lluís Salvador

Judit Terma

Biblioteques:

- Districte de Ciutat Vella

Biblioteca Barceloneta-La Fraternitat: M. Josep Fontova

Biblioteca Francesca Bonnemaison: Raquel Muñoz

Biblioteca Gòtic-Andreu Nin: Mercè Pérez

Biblioteca Sant Pau-Santa Creu: Imma Solé

- Districte de L'Eixample

Biblioteca Esquerra de l'Eixample-A.Centelles: Walter Llorach

Biblioteca Fort Pienc: Àgueda Sánchez / Esther Rufín

Biblioteca Joan Miró: Núria Perarnau

Biblioteca Sagrada Família: Mònica Medina

Biblioteca Sant Antoni-Joan Oliver: Sònia Asensio

Biblioteca Sofia Barat: Míriam Sáez

- Districte de Sants - Montjuïc

Biblioteca Francesc Candel: Àngels Migueles

Biblioteca Poble-Sec Francesc Boix: Joan Delgado

Biblioteca Vapor Vell: Julián Figueras

- Districte de Les Corts

Biblioteca Can Rosés: Elisabeth Balagué

Biblioteca Les Corts-Miquel Llongueras: Neus Montserrat / Àgueda Sánchez

- Districte de Sarrià-Sant Gervasi

Biblioteca Clarà: Mont Sureda

Biblioteca Collserola-Josep Miracle: Núria Fló

Biblioteca Sant Gervasi-Joan Maragall: Angelina Cabré

- Districte de Gràcia

Biblioteca Jaume Fuster: Carme Galve

Biblioteca Vallcarca i els Penitents-MA Cot: Rosa Núñez

Biblioteca Vila de Gràcia: Juli Cervera

- Districte d'Horta-Guinardó

Biblioteca El Carmel-Juan Marsé: Virgínia Fusté

Biblioteca Guinardó-Mercè Rodoreda: M. Isabel Minguillón

Biblioteca Horta-Can Mariner: Anna Saumell

Biblioteca Montbau-Albert Pérez Baró: Candi Rubín

- Districte de Nou Barris

Biblioteca Canyelles: Dolors Bravo

Biblioteca Les Roquetes: Victòria Sales

Biblioteca Nou Barris: Emília Sánchez

Biblioteca Vilapicina i la Torre Llobeta: Eulàlia Carnicer

Biblioteca Zona Nord: Magnòlia Fuentes

- Districte de Sant Andreu

Biblioteca Bon Pastor: Virgínia Cierco

Biblioteca Ignasi Iglésias-Can Fabra: Gemma Domingo / Esther Rufín

Biblioteca La Sagrera-Marina Clotet: Laia Balaguer

Biblioteca Trinitat Vella-José Barbero: Emma Armengod

- Districte de Sant Martí

Biblioteca Camp de l'Arpa-Caterina Albert: Juan Carlos Calvo

Biblioteca El Clot-Josep Benet: Marta Zamora

Biblioteca Poblenou-Manuel Arranz: Lluís Martínez

Biblioteca Ramon d'Alòs-Moner: David Nofuentes

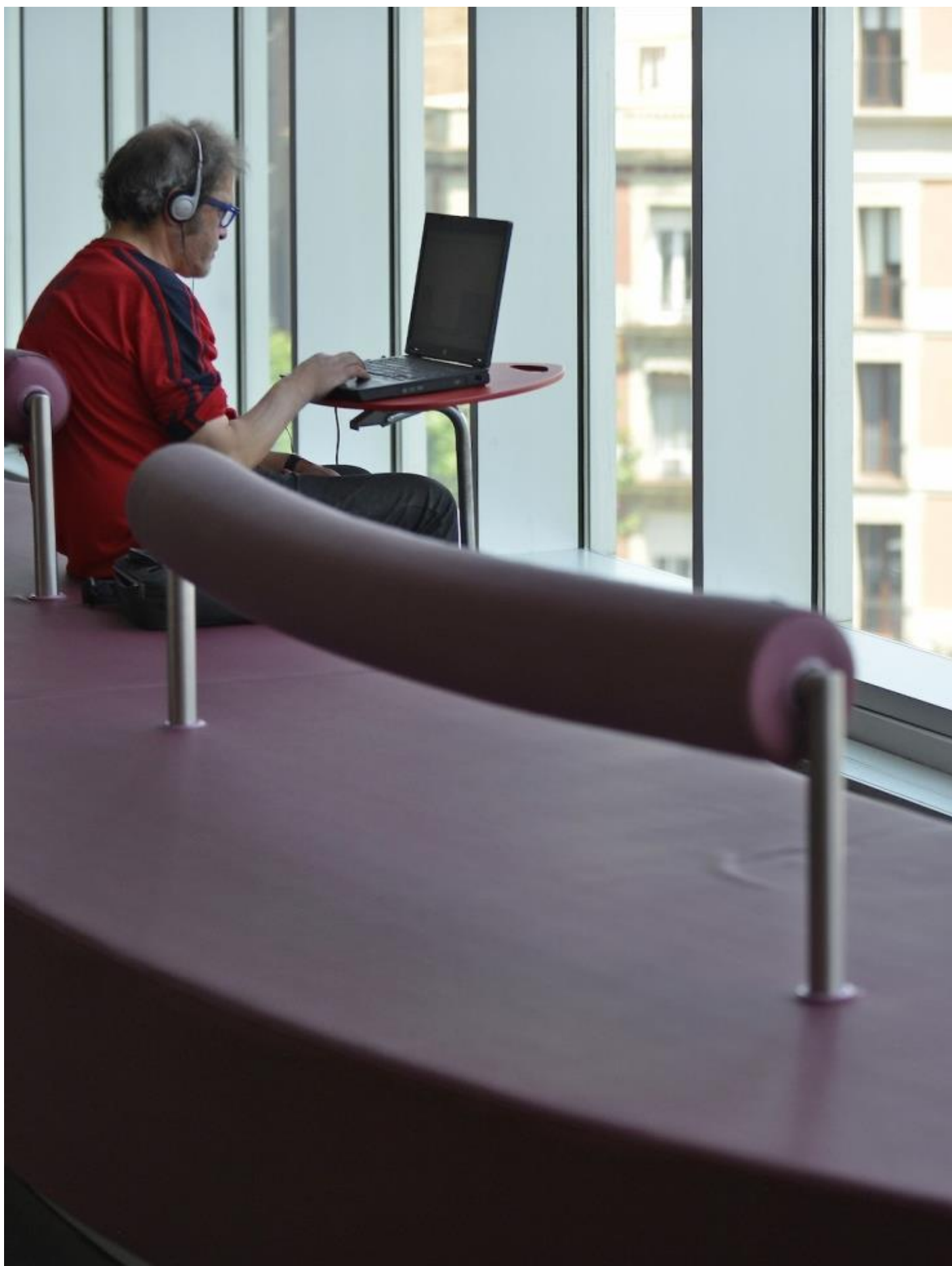
Biblioteca Sant Martí de Provençals: Dolors Calleja

Biblioteca Xavier Benguerel: Neus Castellano

Secretaria Tècnica:

Mercè Muñoz

Biblioteca Esquerra de l'Eixample – Agustí Centelles

LES BIBLIOTEQUES DE BARCELONA CAP AL 2020

Seguint els 12 àmbits de treball i les línies d'actuació que proposa el document *Biblioteques de Barcelona: 10 anys +. Nous reptes i noves oportunitats. Del Pla de Biblioteques de Barcelona del 1998 a les propostes del 2020*, d'aquest any 2016 volem destacar l'impuls a la creació de continguts i a la participació dels usuaris a través de tres iniciatives concretes: el concurs de promoció de la lectura *#recomanollegir*, el concurs de curtmetratges *Bibliocurts*, i el concurs d'il·lustració *Lletra Petita*.

El primer, el concurs *#recomanollegir*, dirigit a joves d'entre 14 i 17 anys a partir de diferents activitats de formació organitzades per les biblioteques, proposa als joves presentar les seves recomanacions en format audiovisual, el tipus de recomanacions que a les xarxes socials s'anomenen *booktubers*.

En aquesta mateixa línia, però dirigit al públic jove i adult, la biblioteca Sant Gervasi – Joan Maragall ha organitzat la segona edició del concurs de curtmetratges *Bibliocurts*, amb 33 curtmetratges seleccionats dels 240 que es van presentar.

Finalment la tercera proposta ha estat la tercera edició del concurs d'il·lustració *Lletra Petita*, una convocatòria que es fa entre els alumnes de les escoles de disseny de Barcelona per il·lustrar els materials de comunicació de les activitats infantils i familiars de Biblioteques de Barcelona. Les il·lustracions guanyadores i finalistes també s'han pogut veure en una exposició a la biblioteca Clarà.

Pel que fa a nous serveis, volem destacar que al juliol el districte de Sant Andreu, el Consolat General dels EUA i Biblioteques de Barcelona van signar un conveni de col·laboració per obrir un *American Space* integrat a la biblioteca Ignasi Iglésias-Can Fabra. Es tracta d'un servei que té com a objectiu principal promoure l'intercanvi cultural i el diàleg entre Barcelona i els Estats Units, la interacció i la innovació. És un espai de col·laboració i exploració on la tecnologia juga un paper principal per fomentar l'aprenentatge informal i incentiva el creixement professional a través de diverses activitats i mitjançant la utilització de tecnologies punteres. Està dirigit a tots els públics, especialment a estudiants de secundària i universitaris.

Biblioteques de Barcelona participa en el projecte *Smart Procurement European Alliance* (SPEA), que se centra en la millora de l'eficiència energètica en els edificis municipals amb l'objectiu d'incorporar l'estalvi energètic i l'energia renovable i de desenvolupar procediments de gestió sostenibles i innovadors a les ciutats de la Comunitat Europea. La biblioteca El Carmel-Juan Marsé va acollir una de les sessions de les jornades de cloenda del projecte que es van celebrar a Barcelona. Hi van participar més de 30 persones provinents de les ciutats participants de l'SPEA i d'altres ciutats interessades en el projecte, de les empreses proveïdores, de la Comissió Europea, de l'Ajuntament de Barcelona, etc. Es va valorar com a gran èxit haver celebrat una sessió a la biblioteca El Carmel – Juan Marsé perquè va permetre visualitzar un dels espais on s'està desenvolupant el projecte.

Dins el capítol de gestió de la xarxa, el 16 de novembre Biblioteques de Barcelona ha obtingut la certificació de qualitat ISO 9001:2008 en el sistema de gestió i seguiment de les incidències, reclamacions i consultes que rebem a través del sistema municipal de recollida d'opinions dels usuaris. Se certifica així mateix que tenim un personal format amb l'objectiu de donar respostes de qualitat en un termini de 30 dies.

Durant el 2016 també s'han migrat els quaranta-un webs de Biblioteques de Barcelona (un de general i els de les 40 biblioteques), al gestor de contingut *Drupal*, adaptant-nos al format de la resta de webs corporatius de l'Ajuntament de Barcelona.

En clau interna, aquest 2016 s'ha realitzat l'*Avaluació de riscos psicosocials* entre el personal que treballa a Biblioteques de Barcelona. A partir d'una enquesta voluntària realitzada pel 91% del personal, s'han pogut obtenir dades significatives que permetran proposar mesures preventives efectives per a la major part de la plantilla.

1. L'EVOLUCIÓ DE LES BIBLIOTEQUES DE BARCELONA DES DEL 1998

Biblioteca Les Corts – Miquel Llongueras

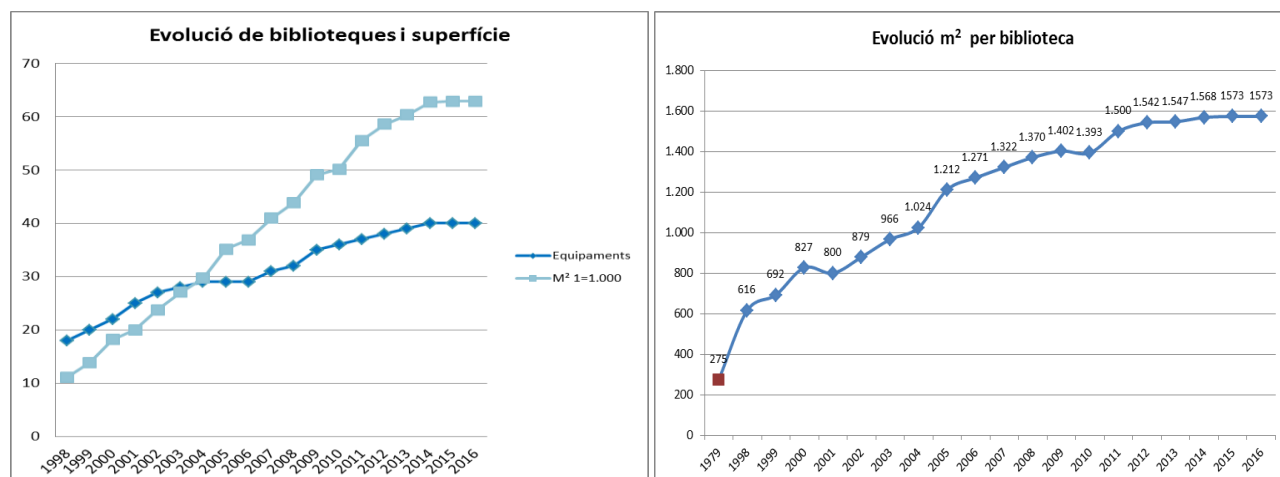
Més enllà dels resultats obtinguts per les Biblioteques de Barcelona durant el 2016, comencem aquesta memòria, com fem habitualment, amb un breu repàs de la seva evolució des del 1998, l'any d'aprovació del Pla de Biblioteques.

Intervencions sobre els equipaments

A finals del 2016 s'han inaugurat 25 noves biblioteques i se n'han adequat 13 més, acumulant un total de 38 intervencions, que es concreten en 40 equipaments en funcionament i un total de 62.915 metres quadrats de superfície dedicats als serveis bibliotecaris.

A més, com es detalla en l'apartat *Desplegament del mapa de biblioteques*, es continua treballant per fer realitat l'obertura de nous equipaments previstos en la re planificació feta al 2011, i la millora i ampliació d'alguns dels existents.

	1998	2004	2010	2011	2016
Equipaments	18	29	36	37	40
Metres quadrats	11.087	29.709	50.163	55.507	62.915
M ² per cada 1.000 habitants	7,4	18,8	34	34,5	39,1
Mitjana m ² per biblioteca	616	1.024	1.393	1.500	1.573
% creixement	--	11,8%	2%	10,6%	0,3%
% acumulat	--	63,3%	345,2%	400,6%	467,5%

En el gràfic d'evolució es pot apreciar com els metres quadrats han experimentat un increment molt més accelerat que el del nombre d'equipaments. Aquesta evolució diferent es correspon a les ampliacions i els trasllats d'algunes biblioteques, que no sumen com a nous equipaments però en canvi augmenten les seves dimensions, afavorint la millora de la qualitat dels serveis.

Aquest augment significa que la mitjana de metres quadrats per equipament s'ha multiplicat per 2,55 des del 1998.

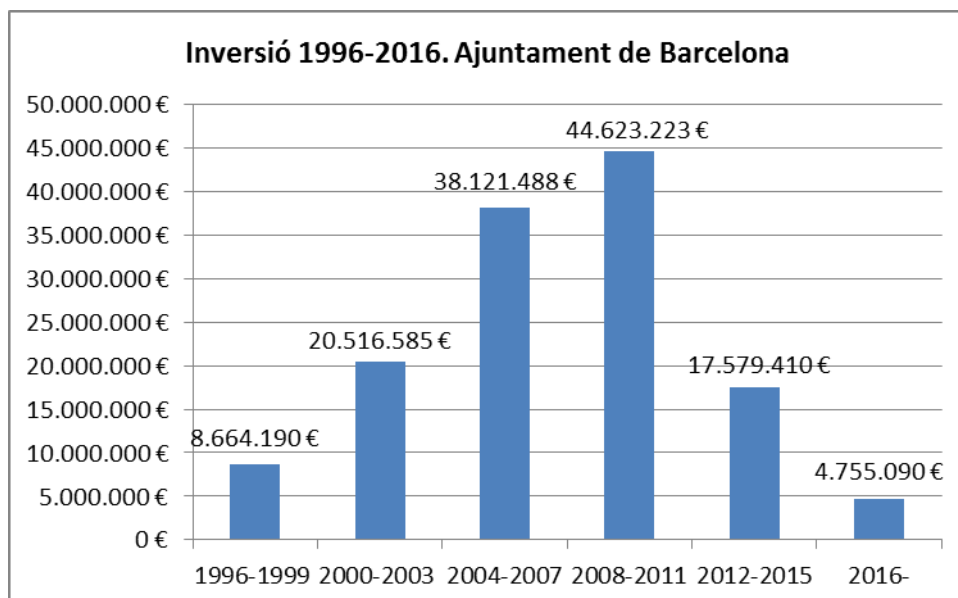

Evolució de la inversió realitzada

INVERSIÓ DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA DES DEL 1996							
	1996 - 1999	2000 - 2003	2004 - 2007 *	2008 - 2011**	2012 - 2015***	2016	TOTAL
CIUTAT VELLA	733.235	1.007.802	1.531.818	4.473.226	118.005	117.290	7.981.376
Barceloneta - La Fraternitat	733.235	1.007.802	673.291	265.591	60.365	59.263	2.799.547
Francesca Bonnemaison			291.995	13.129	3.142	8.443	316.710
Gòtic			221.915	2.132.245	53.179	47.712	2.455.051
Sant Pau - Santa Creu			49.864	2.062.261	1.318	1.872	2.115.315
Central Urbana (excavacions)			294.753				294.753
EIXAMPLE	431.526	1.697.443	8.645.390	8.254.011	1.118.869	444.881	20.592.119
Fort Pienc	300.506	1.590.036	7.202	13.622	27.997	174.053	2.113.416
Joan Miró	24.040		15.301	9.711	565.896	3.977	618.925
Esquerra Eixample-A.Centelles			8.500	8.152.919	480.726	4.495	8.646.640
Sagrada Família-JMAL			5.000.259	22.103	41.269	198.495	5.262.126
Sant Antoni - Joan Oliver			3.600.260	33.499	2.981	63.022	3.699.761
Sofia Barat	106.980	107.407	13.868	22.157		839	251.251
SANTS-MONTJUÏC	2.077.699	1.914.613	3.364.583	106.270	24.986	144.257	7.632.408
Francesc Candel		680.843	2.921.526	63.861	14.292	27.878	3.708.400
Vapor Vell	2.077.699	1.233.770	354.997	21.831	10.693	43.947	3.742.938
Poble Sec			88.060	20.578		72.432	181.070
LES CORTS	1.794.021	275.354	59.409	588.826	3.233.749	3.177.204	9.128.563
Can Rosés (1)			21.488	525.918	3.097.575	3.172.206	6.817.187
Les Corts - Miquel Llongueras	1.794.021	275.354	37.921	62.908	136.175	4.998	2.311.376
SARRIÀ	885.291	1.360.040	29.277	2.310.842	7.187.899	226.623	11.999.972
Clarà	885.291	69.140	20.108	6.685	2.270	14.222	997.717
Collserola - Josep Miracle		1.290.900	9.169	4.157		2.105	1.306.331
Sant Gervasi – Joan Maragall				2.300.000	7.055.963		9.355.963
Sarrià					129.665	210.296	339.961
GRÀCIA		4.044.635	9.453.428	3.985.028	65.584	125.487	17.674.162
Jaume Fuster		2.428.799	9.441.716	34.534	49.855	56.313	12.011.217
Vila de Gràcia		1.615.836	11.712	48.675	944	68.240	1.745.406
Penitents				3.901.819	14.785	935	3.917.539
HORTA-GUINARDÓ	1.806.041	3.329.291	4.514.263	575.866	1.936.160	744	12.162.365
El Carmel - Juan Marsé		3.076.865	321.568	15.049	11.801	744	3.426.027
Guinardó - Mercè Rodoreda	1.806.041		49.505	16.109	520.812		2.392.467
Horta - Can Mariner			4.099.761	542.533	1.642		4.643.936
Montbau - Albert Pérez Baró		252.426	43.429	2.175	1.401.904		1.699.934
NOU BARRIS	936.377		3.212.882	10.376.333	12.891	22.780	14.561.263
Les Roquetes - Via Favència			1.653.139	901.015	6.304		2.560.458
Nou Barris	936.377			1.685	3.173		941.235
Zona Nord			1.558.713	3.955.022			5.513.735
Canyelles			1.030	127		22.780	23.937
Torre Llobeta				5.518.484	3.414		5.521.898
SANT ANDREU		6.887.407	3.653.444	5.990.851	434.865	173.849	17.140.417
Antigues casernes Sant				222.753			222.753
Bon Pastor		292.270	2.289.859	3.899	17.622	38.276	2.641.926
Ignasi Iglésias - Can Fabra		6.595.137		16.324	233.444	92.786	6.937.691
La Sagrera – Marina Clotet			1.329.230	3.007.788	175.405	26.104	4.538.527
Trinitat Vella			34.355	2.740.087	8.394	16.684	2.799.520
SANT MARTÍ			3.656.994	7.961.970	3.446.403	321.974	15.387.341
Camp de l'Arpa-Caterina Albert				5.377.129	584.389	4.751	5.966.270
Poblenou – Manuel Arranz			3.648.693	1.962.874	13.594		5.625.161
Ramon d'Alós-Moner			1.140	3.108		1.045	5.293
Sant Martí de Provençals (2)			2.599	22.698	102.370	256.575	384.242
Xavier Benguerel			4.562	203.021	22.050	59.252	288.885
El Clot - Josep Benet				393.140	2.724.000	351	3.117.491
TOTALS	8.664.190	20.516.585	38.121.488	44.623.223	17.579.410	4.755.090	134.259.986
	*S'inclouen 14.12.009,48 €aportats per la Generalitat de Catalunya a través de subvenció						
	** S'inclouen 3.215.954,48 €aportats per la Generalitat de Catalunya a través de subvenció						
	*** S'inclouen 1464.895 €aportats per la Generalitat de Catalunya a través de subvenció						
(1)	Inclou el trasllat de la biblioteca a un nou equipament, la biblioteca de districte de Les Corts						
(1)	Inclou el trasllat de la biblioteca a un nou equipament, la biblioteca Gabriel García Marquez						

Total inversions municipals per mandats

1996-1999	2000-2003	2004-2007	2008-2011	2012-2015	2016	TOTAL 1996-2016
8.664.190 €	20.516.585 €	38.121.488 €	44.623.223 €	17.579.410 €	4.755.090 €	134.259.986 €

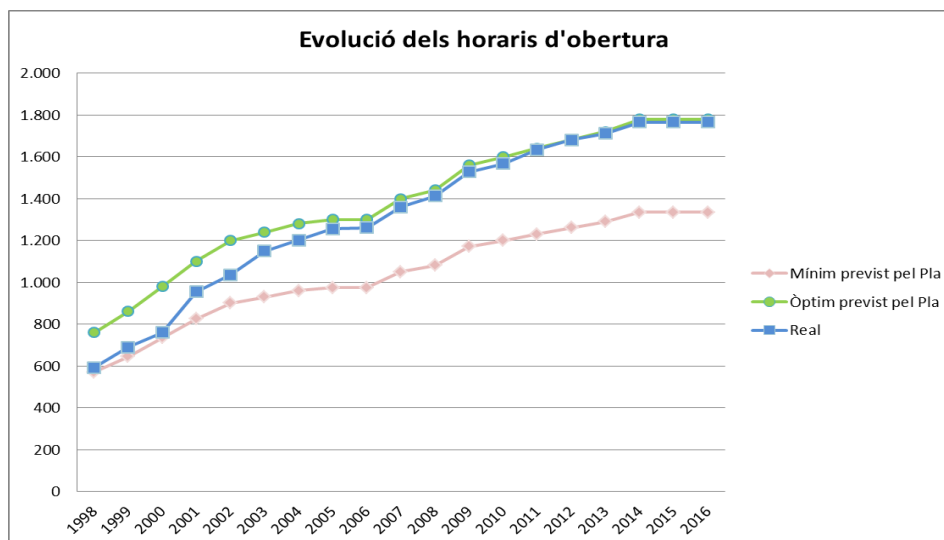

Evolució dels horaris d'obertura de les biblioteques

Pel que fa als horaris s'ha continuat treballant amb els estàndards que proposava el Pla de Biblioteques del 1998, i al 2012 es va assolir la situació òptima que es plantejava.

A finals del 2016, com en els darrers anys, es pot dir totes les biblioteques superen les previsions mínimes; 3 biblioteques de districte superen les 60 hores i 12 biblioteques de proximitat superen les 40, complint les previsions més optimistes del Pla. En el gràfic es pot veure clarament com a partir del 2001, l'any de creació del Consorci de Biblioteques, hi ha hagut un fort creixement dels horaris, i com progressivament la realitat s'ha anat acostant a la situació òptima prevista al Pla, fins a igualar-la l'any 2012.

Actualment atesa la impossibilitat d'ampliar plantilla i per tant de fer horaris més amplis, el creixement horari va vinculat a la inauguració de nous equipaments. Atès que aquest 2016 no s'ha posat en marxa cap biblioteca nova, la situació es manté igual que els dos darrers anys.

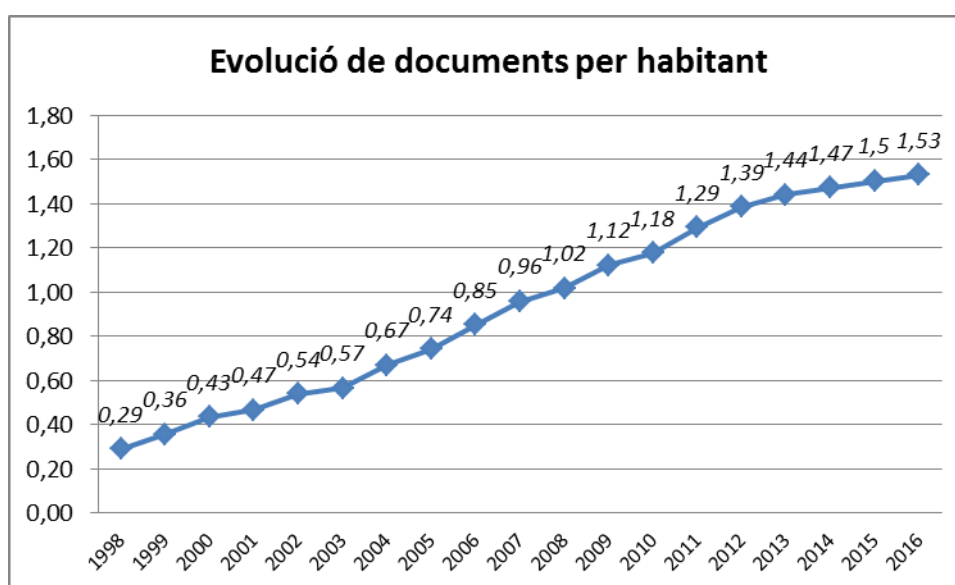
Evolució de la col·lecció documental

Un dels únics estàndards internacionals referits a biblioteques públiques fa referència al nombre de volums per habitant que han de tenir les col·leccions documentals. La recomanació que es fa a l'edició actualitzada de les *Directrius IFLA – Unesco per al desenvolupament del servei de biblioteques públiques (2013)* s'esmenta la quantitat de 2 a 3 volums per habitant, una xifra que s'adapta en funció del nombre d'habitants i que es considera que pot ser inferior a les poblacions de més de 100.000 habitants.

La col·lecció de Biblioteques de Barcelona ha assolit el 1,5 documents per habitant, la xifra que es recomanava a la primera edició de les directrius, i que també s'ajusta als requisits revisats i actualitzats.

Des del 1998 s'ha passat dels encara no 0,3 documents per habitant als 1,53 actuals, més d'un 450% d'increment acumulat.

	1998	2004	2010	2011	2015	2016
Col·lecció	434.780	1.058.644	1.942.233	2.082.097	2.412.488	2.461.529
Volums / habitant	0,29	0,67	1,18	1,29	1,5	1,53

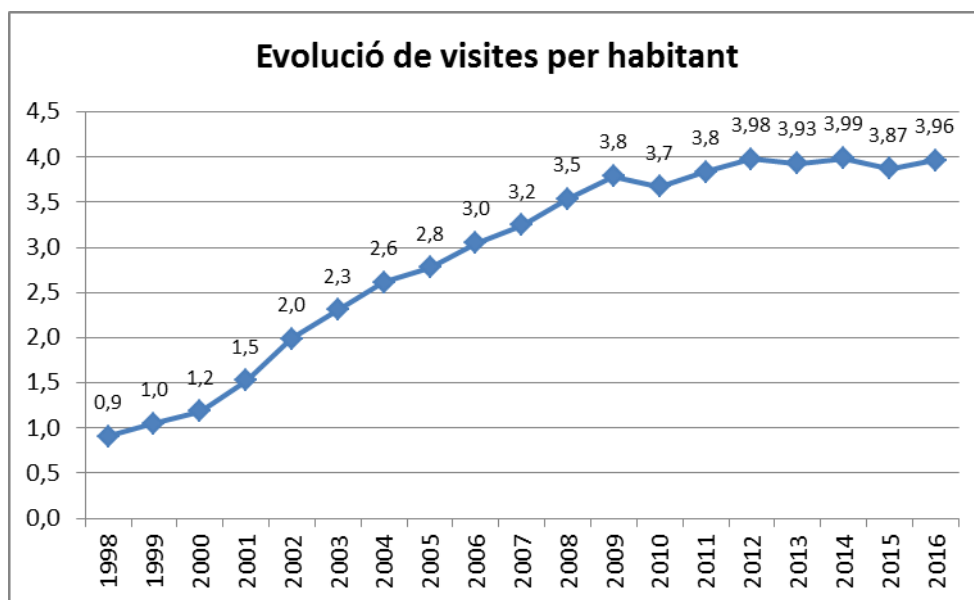
Evolució de les visites

Encara que només cal mirar el gràfic següent per veure el gran augment de les visites, una bona manera de veure també com ha canviat aquest indicador, més enllà dels percentatges, és pensar que al 1998 la mitjana de visites per ciutadà no arribava a la unitat, és a dir, la mitjana no cobria tota la població de Barcelona, i en canvi a finals del 2016 la mitjana arriba a les 3,96 visites per habitant, amb un lleuger increment respecte al 2015.

En aquest sentit, cal tenir en compte que la biblioteca Fort Pienc, que s'havia tancat per reformes a mitjans 2015, no es va tornar a obrir fins al juny del 2016.

L'evolució general significa haver multiplicat per 4,6 les vegades que anualment cada ciutadà de Barcelona visita una biblioteca pública. De fet l'obertura de nous equipaments i l'ampliació d'algun dels existents no ha saturat la demanda, corroborant que l'oferta d'un bon servei crea nova demanda.

	1998	2004	2010	2011	2015	2016
Visites	1.362.840	4.126.308	5.982.936	6.178.297	6.207.187	6.376.796
Visites per habitant	0,9	2,6	3,7	3,8	3,87	3,96

2. DESPLEGAMENT DEL MAPA DE BIBLIOTEQUES

Biblioteca Sagrada Família – Josep M. Ainaud de Lasarte

Quan al 1998 es va començar a treballar en el desplegament de la xarxa de Biblioteques de Barcelona la prioritat va ser estendre el servei a tot el territori, tenint presència a tots els districtes de la ciutat. Es volia garantir que, de manera gradual, tots els ciutadans tinguessin una biblioteca pública a de 20 minuts de casa, aproximadament. Actualment això ja és així a la majoria de districtes de la ciutat, tot i que en alguns casos encara s'estan planificant i construint els equipaments que facin possible aquest objectiu.

El pas de 18 biblioteques a 40 i la remodelació d'algunes de les existents configura un parc d'equipaments nous i ajustats a les necessitats del servei. De tota manera els disset anys transcorreguts es comencen a fer notar en uns espais públics que tenen un ús intensiu tant pel que fa als horaris d'obertura com pel volum de visites. Tot això ha portat a tenir també un pla de manteniment de Biblioteques de Barcelona que s'ha d'anar implementant, d'acord amb els districtes, per mantenir la qualitat dels espais i anar incorporant les millores que requereixin els propis serveis.

Ahora s'ha continuat treballant en el desenvolupament del mapa d'equipaments. A continuació es fa un repàs dels objectius assolits aquest any.

INTERVENCIIONS A LES BIBLIOTEQUES

Aquest any 2015 no s'ha incorporat cap nou equipament a la xarxa, però sí que ha estat important la tasca de renovació d'alguns dels equipaments existents, una tasca important en aquests moments, tal i com s'ha comentat a l'inici d'aquest capítol: s'han renovat de forma integral dues biblioteques, als districtes de L'Eixample i d'Horta-Guinardó, i s'ha renovat l'accés i la planta d'entrada d'una altra al districte de Les Corts, i s'ha realitzat intervencions puntuals de manteniment a les biblioteques Francesca Bonnemaison, Fort Pienc (finalitzaran al 2016), Sagrada Família-Josep M. Ainaud de Lasarte, Guinardó-Mercè Rodoreda, Les Roquetes i Ignasi Iglésias-Can Fabra.

La introducció de la radiofreqüència a una biblioteca

Aquest 2016, després de la intervenció inicial feta al 2015, s'ha introduït la radiofreqüència (RFID) en la gestió de les col·leccions i del préstec a la biblioteca Esquerra de l'Eixample – Agustí Centelles, que va inaugurar el servei a principis d'any.

També s'ha començat a treballar en la posada en marxa d'aquest sistema a la biblioteca Vila de Gràcia, que l'inaugurarà a principis del proper any.

Sumades a les deu biblioteques que ja disposaven d'aquest servei al 2015, a finals d'any ja són 11 les biblioteques que disposen de radiofreqüència.

SPEA (Smart Procurement European Alliance)

El projecte Smart Procurement European Alliance (SPEA) se centra en la millora de l'eficiència energètica en els edificis municipals amb l'objectiu d'incorporar l'estalvi energètic i l'energia renovable i de desenvolupar procediments de gestió sostenibles i innovadors a les ciutats de la Comunitat Europea.

Al projecte hi participen tres ciutats: Barcelona (líder del projecte), Birmingham i Eindhoven.

La biblioteca El Carmel-Juan Marsé va acollir la primera jornada de la sessió de cloenda del projecte SPEA, que es va celebrar els dies 5 i 6 de juliol a Barcelona. La sessió de cloenda estava plantejada com una conferència amb tallers. La idea era utilitzar la trobada com un trampolí per promoure l'ús i l'aplicació dels resultats dels diferents projectes presentats a d'altres ciutats, promoure solucions innovadores i la incorporació de les petites i mitjanes empreses.

Hi van participar més de 30 persones provinents de les ciutats participants de l'SPEA i d'altres ciutats interessades en el projecte, de les empreses proveïdores, de la Comissió Europea i de l'Ajuntament de Barcelona.

Altres intervencions realitzades durant el 2016

El detall per districtes de les actuacions realitzades durant el 2016 pel que fa a la resta de projectes i obres, és el següent:

Districte de Ciutat Vella:

- Milliores en el sistema de climatització de la biblioteca Barceloneta – La Fraternitat.
- Primera fase de la restauració dels tancaments de fusta de l'edifici a la biblioteca Francesca Bonnemaison.

Districte de L'Eixample:

- Adequació de l'ascensor i millores en la il·luminació, l'acústica i la climatització a la biblioteca Sagrada Família-Josep M. Ainaud de Lasarte.
- Reparació dels cel·luloses de la biblioteca Fort Pienc.
- Instal·lació de vinils de protecció en cas de trencament als vidres de la façana a la biblioteca Esquerra de l'Eixample – Agustí Centelles.

Districte de Les Corts:

- Construcció de la biblioteca del districte de Les Corts, situada al carrer Comtes de Bell-lloc.

Districte de Sarrià - Sant Gervasi:

- Millora de la ventilació i la climatització a la biblioteca Clarà.
- Seguiment del projecte de la biblioteca de proximitat de Sarrià, situada a la Plaça Major del barri.
- Estudi, valoració i anàlisi de les propostes presentades al concurs de projectes dels serveis relatius a la redacció de l'avantprojecte per a la biblioteca Sant Gervasi-Galvany a la finca Muñoz Ramonet

Districte de Nou Barris:

- Milliores per a l'acompliment normatiu de la renovació d'aire a la biblioteca Canyelles.
- Milliores per a l'acompliment normatiu d'evacuació a la biblioteca Nou Barris.
- Milliores en la prevenció de riscos i evacuació a la biblioteca Les Roquetes.

Districte de Sant Andreu:

- Millora en el sistema de climatització i adequació de l'espai per a la instal·lació de l'*American Space* a la biblioteca Ignasi Iglésias - Can Fabra.
- Millora de la il·luminació de l'àrea infantil a la biblioteca La Sagrera – Marina Clotet.

Districte de Sant Martí:

- Seguiment del projecte del nou equipament que substituirà l'actual biblioteca Sant Martí de Provençals.
- Reparació del paviment a la biblioteca Poblenou – Manuel Arranz.
- Millora de l'accés amb la substitució de la porta i la construcció del cancell a la biblioteca Xavier Benguerel.

3. LES BIBLIOTHEQUES DE BARCELONA, DISTRICTE PER DISTRICTE

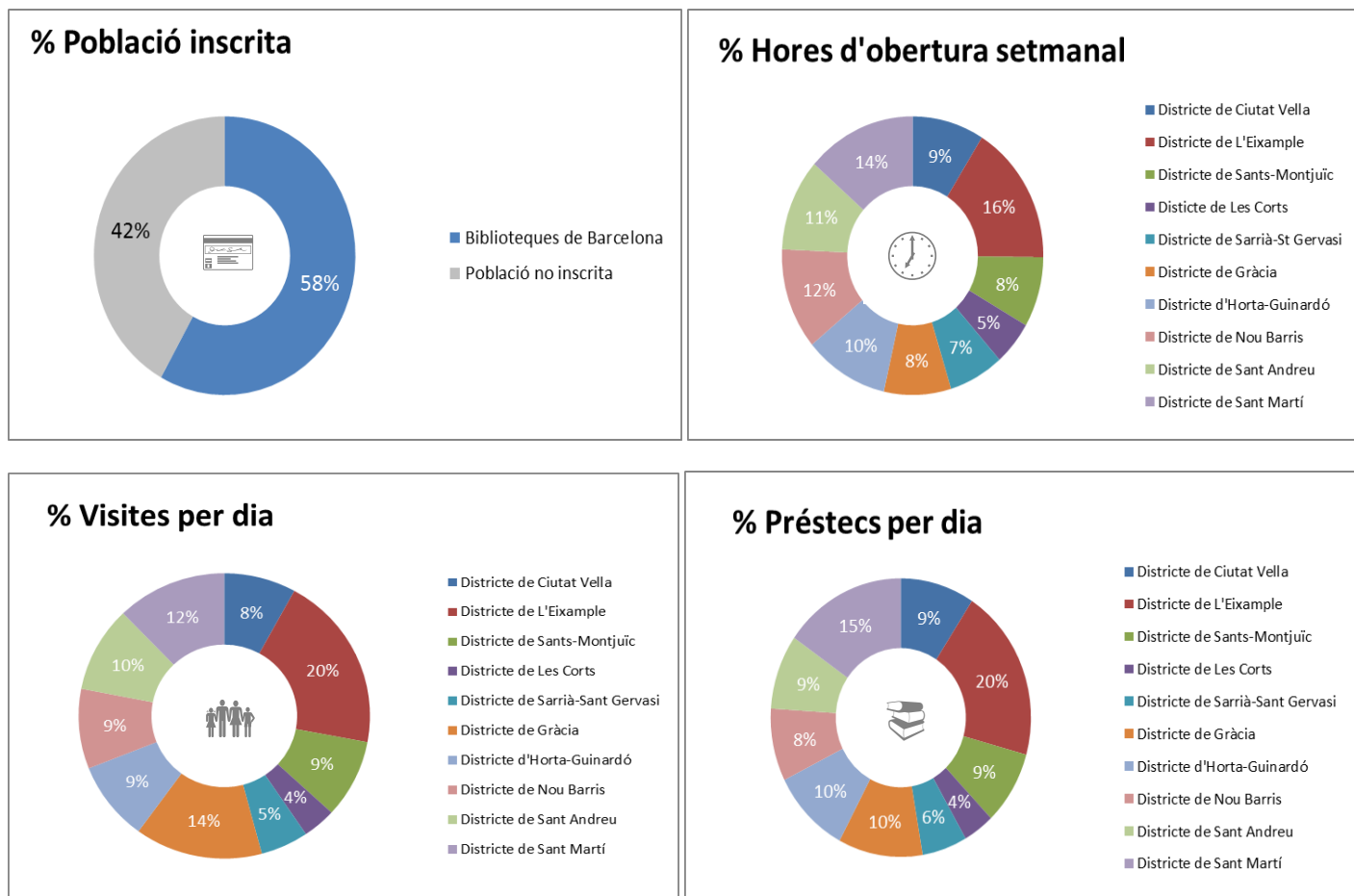

Biblioteca Montbau – Albert Pérez-Baró

A continuació es mostren en forma de gràfic quatre dels indicadors bàsics que ens ajuden a fer una fotografia fixa dels resultats del 2016.

Una primera aproximació ens acosta al conjunt de la ciutat, i després es fa la mateixa lectura districte per districte. Després dels resultats de cada districte hi ha un petit destacat dels projectes de més rellevància que s'han treballat durant aquest any des de cadascuna de les biblioteques.

BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

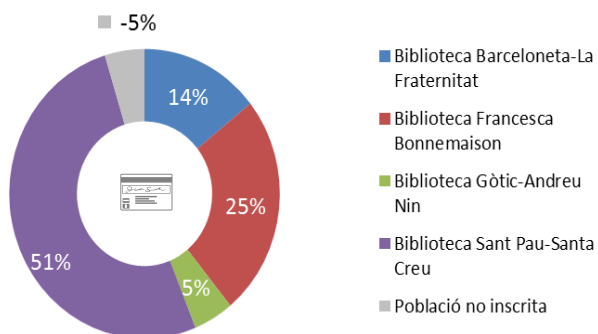
ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2016

BIBLIOTEQUES DE BARCELONA	Visites	Mitjana visites dia	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats alfabetització informacional	Assistents alfabetització informacional	Activitats	Assistents activitats	Nous carnets	Total Carnets	Increment de fons	Col·lecció total
Ciutat Vella	479.364	1.787	329.840	1.238	119.004	340	1.831	214	5.373	5.225	105.311	12.362	261.327
L'Eixample	1.248.791	4.468	751.365	2.700	276.351	413	3.187	261	12.313	11.367	185.492	22.970	393.544
Sants-Montjuïc	556.776	1.992	316.158	1.148	133.985	141	792	207	6.202	4.203	94.243	10.406	206.306
Les Corts	220.039	826	140.330	522	41.142	19	19	130	4.172	2.248	48.442	6.247	119.609
Sarrià-St Gervasi	338.236	1.189	209.201	753	58.834	149	924	206	6.080	2.896	35.643	8.775	140.299
Gràcia	1.024.666	3.171	439.394	1.411	171.327	249	1.655	223	6.213	6.154	126.049	11.738	191.238
Horta-Guinardó	560.468	2.013	371.652	1.320	122.026	265	1.516	230	7.498	3.263	81.339	13.439	287.406
Nou Barris	558.400	2.025	310.183	1.133	131.519	385	2.844	358	8.806	4.097	82.943	15.041	255.527
Sant Andreu	655.890	2.176	354.405	1.166	151.839	530	3.019	611	14.326	3.408	69.251	13.240	259.871
Sant Martí	734.166	2.736	551.661	2.054	165.430	311	2.510	299	10.095	6.676	115.825	18.756	346.402
Generals xarxa								16	458				
TOTAL BARCELONA	6.376.796	23.568	3.774.189	13.949	1.371.457	2.802	18.297	2.739	81.078	49.537	944.538	132.974	2.461.529

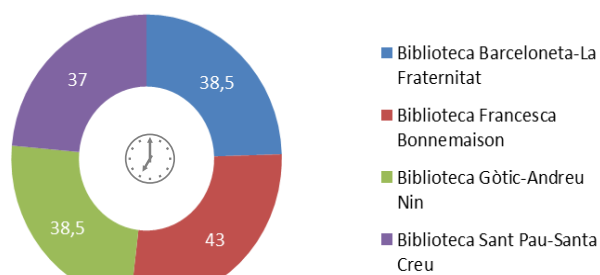
LES BIBLIOTEQUES DE CIUTAT VELLA

	Especialització del fons	Espais Multimèdia		
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n
Biblioteca de referència:				
Francesca Bonnemaison	Dona, moda i cuina	11 + servidor	1	1
Biblioteques de proximitat:				
Barceloneta – La Fraternitat	Gastronomia i hostaleria.	11 + servidor	1	1
Gòtic – Andreu Nin	-	11+ servidor	1	1
Sant Pau-Santa Creu	Món Àrab	10 + servidor	1	1

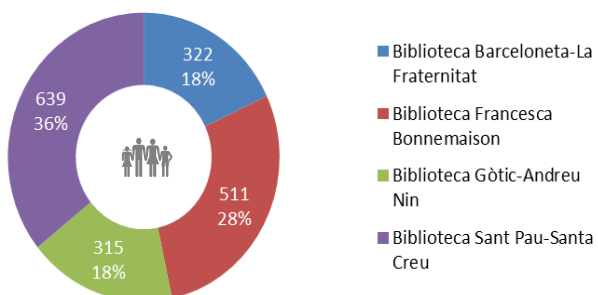
% Població inscrita

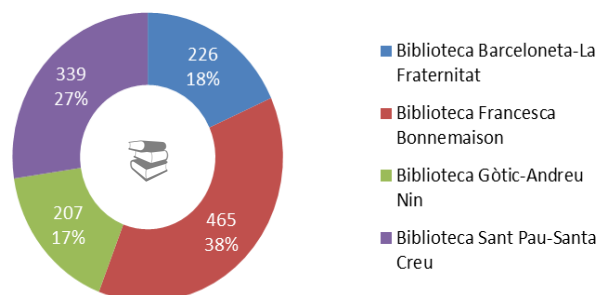
Hores d'obertura setmanal

Visites per dia

Préstecs per dia

ESTADÍSTIQUES BàSIQUES 2016

CIUTAT VELLA	Visites	Mitjana visites dia	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats alfabetització informacional	Assistents alfabetització informacional	Activitats	Assistents activitats	Nous carnets	Total Carnets	Increment de fons	Col·lecció total
Barceloneta-La Fraternitat	81.260	322	57.048	226	20.614	75	407	25	791	837	15.804	2.247	51.863
Francesca Bonnemaison	135.514	511	123.296	465	32.319	199	1.037	87	1.987	1.117	27.381	3.646	99.799
Gòtic – Andreu Nin	79.968	315	52.628	207	25.799	28	146	44	1.221	529	5.296	2.386	41.480
Sant Pau-Santa Creu	182.622	639	96.868	339	40.272	38	241	58	1.374	2.742	56.830	4.083	68.185
TOTAL DISTRICTE	479.364	1.787	329.840	1.238	119.004	340	1.831	214	5.373	5.225	105.311	12.362	261.327

BIBLIOTECA FRANCESCA BONNEMAISON

El 2016 la biblioteca ha continuat incidint en línies d'actuació vinculades a col·lectius com les *dones*, *LGTBI*, *gent gran* i la *infància*.

Dones: el 2015 la biblioteca va voler anar més enllà del treball amb la col·lecció i va encetar un projecte vinculat a la celebració del 25N, les Càpsules formatives amb perspectiva de gènere, un projecte que pretén ser un espai d'aprenentatge i formació. Aquest projecte va néixer amb ganes de quedar-se i continuar creixent i, per aquest motiu, el darrer mes de novembre (2016) vam realitzar les 2es Càpsules formatives amb perspectiva de gènere.

Aquest any vam realitzar les següents activitats: *La visió de la violència de gènere pels mitjans de comunicació* a càrrec d'Isabel Marzabal Manresa, doctora en dret penal i criminologia; el taller *Estàs segura? Taller d'autodefensa per a dones* a càrrec de Karin Konkle; el monòleg literari *Estimar sense morir* a càrrec de Pepa Lavilla; i la xerrada *Cinema i violències masclistes: de la morta a les resilientes* a càrrec de Sònia Herrera, especialista en cinema i estudis feministes, educació i periodisme de la pau.

LGTBI: durant el 2016 la biblioteca ha continuat donant cabuda al club de lectura LGTBI, com a espai per a reflexionar sobre la recerca de la identitat sexual a través de la literatura. A més, el mes de juliol es va inaugurar el nou centre d'interès LGTBI.

Gent gran: es va continuar la feina vinculada a aquest col·lectiu a través de la participació a la taula de la gent gran del territori; amb el taller de teatre que s'emmarca dins de la Festa de la gent gran (Festa Major) i que vol donar veu a la creativitat de la gent gran del barri; i amb el club de lectura/tertúlia *Lectures del cor* que vol fomentar la lectura social com una *píndola* contra la soledat.

Infància: aquest any 2016 es va continuar treballant al voltant de l'espai *Divendres en joc*, que es programa tots els divendres a la tarda i que té per objectiu alimentar l'imaginari, la creativitat i el treball en grup de la infància del territori. Molts d'aquests infants estan augmentant les seves ganes de llegir còmic i llibres d'aventures.

A més, a finals d'any es va establir futures col·laboracions (2017) amb l'IES Pau Claris i el CEIP Parc de la Ciutadella. Comencem nous espais i clubs de lectura!

BIBLIOTECA BARCELONETA – LA FRATERNITAT

El 2016 s'ha caracteritzat pel decreixement en els usos individuals dels serveis bibliotecaris presencials, l'augment de les accions culturals comunitàries i la consolidació dels projectes de reforç a les competències lectores i cocreació amb les escoles de primària i bressol. Tendències que, d'una o altra manera, han de fer replantejar la política de la col·lecció i el treball de coordinació de la biblioteca amb la resta d'equipaments culturals, educatius i socials del barri.

Aquest any hem celebrat l'aniversari amb una il·lustració mural d'impacte als vidres de l'aparador, realitzada per Imma Pla i titulada *La utilitat de l'inútil, 15 anys de biblioteca*. Tota una declaració d'intencions inspirada en el manifest en defensa de les humanitats i de les biblioteques del filòsof Nuccio Ordine.

En l'àmbit del foment de la lectura, volem destacar el programa de zero a tres anys *La mar de petita*, l'actualització del projecte escolar *Llegir per llegir*, els nous clubs de lectura, la *Diada de Sant Jordi*, la terrassa de lectura i jocs de taula al carrer, la selecció bibliogràfica i l'exposició *Escala Barceloneta* (Museu Marítim) i les novetats i recomanacions a les xarxes socials.

Pel que fa a la cooperació, ressaltar el suport als programes vinculats al mar, la història i les festes locals: *Any Hilari Salvadó, Història dels barris* (Òmnium Cultural), *festa de la Primavera* (equipaments municipals i entitats), *Converses vora el mar* (Comissió de formació Barceloneta proa a la mar), *Il·luminem la història: les 12 cases originals de la Barceloneta* (CB 1761) i *festa Major* familiar (Petits Maians i Planeta Barceloneta).

En clau de gènere, la performance *Dones als balcons*, les mostres bibliogràfiques *del 8 de març* i *del 25 de novembre*, així com l'exposició de teles *Dones* dels alumnes de l'IES J. S. Papasseit han estat aportacions singulars de la biblioteca a la Taula d'Equitat de Gènere Barceloneta.

També s'ha revalidat el compromís amb infants en risc (Glamparetes), l'Escola de salut (CAP), l'alfabetització digital i la cerca de feina (Barcelona Activa i PIOL), el suport a iniciatives veïnals solidàries com *Experiències veïnals i pràctiques d'altres economies* (PDC Barceloneta), *Trobades de suport a les persones refugiades* i la reivindicació dels Drets dels infants *Why?* (Carme Solé i Vendrell i CRP C. Vella).

A nivell professional, anotar la participació en el debat *La Cultura, motor de Ciutat Vella* (PAD) i en els grups de treball *Perfils professionals* i *Plans de centre* (Biblioteques de Barcelona).

BIBLIOTECA GÒTIC – ANDREU NIN

Durant l'any 2016 l'equip de la biblioteca ha continuat treballant per al desenvolupament de serveis i activitats de qualitat, renovant actuacions de suport de la lectura amb una planificació basada en l'adaptació al territori al que dona servei i en la difusió d'una imatge de centre obert a tothom dins de la vida quotidiana del barri. Els fets més destacats de l'any han estat:

En relació a la política de col·lecció s'ha mantingut el reforç, tant de la col·lecció local i dels CI de la Rambla, Andreu Nin, Òpera i Lectura Fàcil, com dels nous centres de còmic i sèries de TV. Dins de les activitats programades per a la seva difusió, destaquem els aparadors temàtics, el cicle de xerrades d'història del primer trimestre o la presentació de la novel·la gràfica de Juste de Nin sobre la figura d'Andreu Nin organitzat amb la col·laboració de la FAN.

En relació al foment de la lectura, destaquem el treball desenvolupat amb els clubs de lectura organitzats a la biblioteca, que aquest any ha presentat quatre propostes per adults, de temàtica tant diversa com novel·la, música, català bàsic i lectura fàcil, i un club de lectura per a infants en col·laboració amb una escola del barri.

Un altre punt fort del 2016 ha estat el treball orientat al món educatiu, consolidat en el nombre de visites escolars amb el reforç MM, l'impuls adreçat a millorar la comprensió lectora col·laborant amb el programa Lecxit, la cessió de lots de lectura fàcil als alumnes de primària de l'Escola Drassanes, o la planificació al juliol de quatre activitats de foment de la lectura celebrant l'aniversari de Roald Dahl per a infants del barri, en són un exemple.

Dins de l'àmbit de col·laboració de la biblioteca amb altres centres del territori, s'ha mantingut la participació activa en diferents òrgans com la Taula de Dones o el Consell de Barri i s'ha treballat en l'organització d'activitats conjuntes com els Jocs Florals de la gent gran o la fira d'entitats de la Mercè. En aquest punt volem destacar la presentació al mes de desembre d'una publicació del barri *La gran família del Gòtic* fruit del treball Inter generacional de gent gran i de joves, tot un exemple a treballar en el futur.

Finalment, en relació a les activitats adreçades als infants, sobresurten les programades del dia de la biblioteca a l'octubre, contra la violència de gènere al novembre i l'activitat de Nadal del Caga Tió, tot un clàssic de la nostra programació, que es presenta com una immersió en la tradició local dins d'un barri on la diversitat cultural és molt present.

Tot plegat ha estat el fruit de l'esforç constant de l'equip humà de la biblioteca, dels veïns i veïnes del barri i de la resta d'agents implicats.

BIBLIOTECA SANT PAU – SANTA CREU

L'any 2016 podria ser assenyalat com de canvi de cicle de la biblioteca, fet possiblement extensible al conjunt de biblioteques públiques. L'evolució afecta especialment al descens de visitants presencials i d'usuaris del servei de préstec. Tot i que en part queda compensat per l'augment de lectors en dispositius digitals, en conjunt es pot parlar d'una variació substancial de costums per parts dels lectors i també d'usuaris de préstec de cinema que s'afegiria al descens ja iniciat en anys anteriors del préstec de música i de revistes. Cal dir, però, que els lectors de novel·la es mantenen relativament fidels a la lectura en paper, tant pel que fa a lectors en català i castellà com en les altres llengües que ofereix la nostra biblioteca. A aquests usuaris s'adrecen gran part de les exposicions temàtiques que es realitzen al llarg de l'any.

En aquesta complexitat es fa més necessari valorar altres serveis que ofereix la biblioteca vinculats a aspectes formatius, culturals, comunitaris, o de comunicació digital. Destaca la millora en els vincles amb alguns centres d'ensenyament amb qui s'han iniciat nous projectes que han de fructificar durant el 2017 i 2018. Així com la continuïtat de programes de suport a centres d'inserció socio-laboral com *Impulsem* i APIP, que utilitzen l'espai multimèdia de la biblioteca i alhora coneixen altres recursos d'interès.

En el camp de la col·laboració amb l'entorn valorem com a molt interessant la participació a Sant Jordi i Raval(s) amb diferents propostes compartides amb altres agents del barri. Per Jordi vàrem sortir al carrer com en altres anys amb les entitats. Aquest any la nostra proposta va girar entorn de la correspondència postal, amb la realització de tallers familiars i amb una selecció de lectures d'aquest gènere per part de la gent gran. En el marc de Raval(s) vàrem realitzar una Viquimarató amb el tema *El Raval de les dones* amb la col·laboració de diferents entitats del barri i el suport d'Amical Viquipèdia.

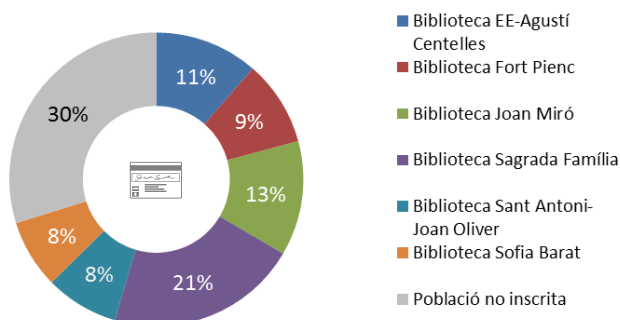
Subratllem també els projectes per afavorir el paper educador i formatiu de la biblioteca vers els infants: dinamització de l'espai multimèdia infantil, tallers de creació i dinàmiques a l'entorn dels jocs de taula.

Vinculat a l'especialització sobre el Món Àrab i al centre d'interès sobre el Subcontinent Indi hem elaborat guies bibliogràfiques i exposicions: *Feminisme islàmic* i *Palestina: terra d'oliveres*. La informació l'hem canalitzada també a través del WEB i Facebook reforçant així la comunicació amb els usuaris.

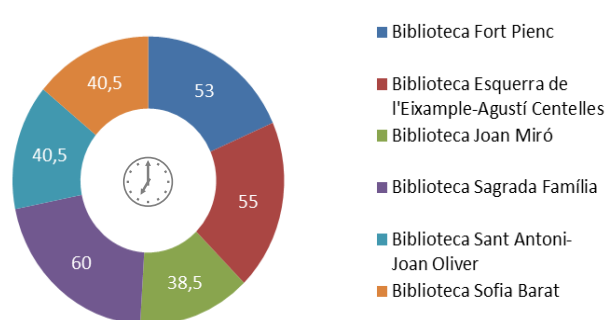
LES BIBLIOTEQUES DE L'EIXAMPLE

	Especialització del fons	Espais Multimèdia		
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n
Biblioteca de districte:				
Sagrada Família	Ciència i Medi Ambient	14 + servidor	1	1
Biblioteques de proximitat:				
Esquerra de l'Eixample – Agustí Centelles	Fotografia	15 + servidor	1	1
Fort Pienc	Disseny i Arquitectura Contemporània	3 + servidor	1	1
Joan Miró	-	-	-	-
Sant Antoni – Joan Oliver	Col·leccionisme	9 + servidor	1	1
Sofia Barat	-	-	-	-

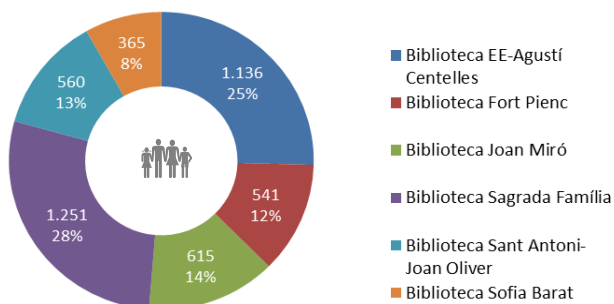
% Població inscrita

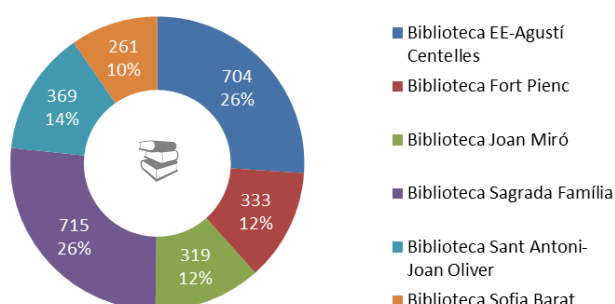
Hores d'obertura setmanal

Visites per dia

Préstecs per dia

ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2015

L'EIXAMPLE	Visites	Mitjana visites dia	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats alfabetització informacional	Assistents alfabetització informacional	Activitats	Assistents activitats	Nous carnets	Total Carnets	Increment de fons	Col·lecció total
EE – Agustí Centelles	336.326	1.136	208.334	704	101.494	165	1.362	46	3.919	3.520	30.118	4.659	81.642
Fort Pienc*	85.452	541	52.645	333	15.401	20	179	16	460	686	24.885	4.097	58.897
Joan Miró	156.207	615	80.909	319	21.742	0	0	28	1.026	1.554	33.384	2.515	62.158
Sagrada Família-JMAL	432.981	1.251	247.489	715	91.361	191	1.469	81	3.217	3.613	55.811	6.168	95.174
Sant Antoni - Joan Oliver	142.123	560	93.717	369	35.081	37	177	38	1.686	1.254	21.285	3.498	47.728
Sofia Barat	95.702	365	68.271	261	11.272	0	0	52	2.005	740	20.009	2.033	47.945
TOTAL DISTRICTE	1.248.791	4.468	751.365	2.700	276.351	413	3.187	261	12.313	11.367	185.492	22.970	393.544

* La biblioteca Fort Pienc ha estat tancada per obres de millora des de l'1 de gener fins al 31 de maig del 2016

BIBLIOTECA SAGRADA FAMÍLIA – JOSEP MARIA AINAUD DE LASARTE

Durant el 2016, la biblioteca Sagrada Família – JMAL ha posat l'accent en el treball per perfils o interessos d'usuaris, amb l'objectiu que aquests passin a ser *participants* de la biblioteca i no només usuaris.

Es busca la potenciació, millora, especialització i difusió de les col·leccions per tal d'incrementar el préstec així com la cooperació i el treball en xarxa, l'atenció a col·lectius amb necessitats especials o en risc d'exclusió social, el foment de les *lectures* i la cultura, l'accés a la informació, el coneixement i l'aprenentatge i en la transmissió de valors com ara la participació, la comunicació i la convivència com a part fonamental de la nostra tasca diària a la biblioteca.

Cal destacar que a finals del 2015 es va automatitzar el servei de préstec de la biblioteca amb RFID. Després de més d'un any de funcionament la valoració és molt positiva, tant per part dels usuaris com dels treballadors. Els primers mesos però va ser necessari un esforç molt important d'adaptació al nou funcionament i als canvis que això ha suposat, tant per part dels usuaris com del personal.

El principal objectiu de treball de la biblioteca pel 2016 ha estat la reorganització interna i l'adequació dels seus serveis i activitat amb la incorporació de la RFID. La implementació de la RFID ens ha facilitat millores en l'organització i prestació del servei de biblioteca. Hem pogut incorporar canvis en la distribució i atenció dels taulells de la biblioteca pel que fa al personal.

També redissenar el funcionament, l'organització, la distribució de tasques, el sistema de rotacions del personal, etc. per tal de poder donar una millor atenció a l'usuari i consolidar un sistema de treball per projectes. Durant el 2017 es finalitzaran aquests canvis en l'organització.

BIBLIOTECA ESQUERRA DE L'EIXAMPLE – AGUSTÍ CENTELLES

El tancament temporal de dues biblioteques del Districte i la incorporació definitiva de la biblioteca Joan Miró, amb la qual compartim usuaris de proximitat, els indicadors de préstec, activitats i visites reflecteixen unes variacions singulars respecte els indicadors de 2015, que cal interpretar tenint en compte el traspàs d'usuaris d'una biblioteca a l'altra.

La programació cultural s'ha consolidat amb una molt bona acollida per part del públic: la participació dels ciutadans a les activitats culturals és una de les més altes de la ciutat en cada un dels quatre àmbits.

La **fotografia**, l'especialització, segueix ocupant un lloc preferent al catàleg d'activitats, amb quatre grans exposicions: *El carrer en moviment*, provinent de VISA OFF de Perpinyà i comissariada per l'IEFC; YU: *The lost country*, de Dragana Jurisic, dins del Festival de Fotografia Documental de Barcelona DOCfield'16; *Hexàgon, 6 línies de fotografia documental*, organitzada conjuntament amb l'IEFC; i *Nosaltres els bascos*, d'Igor Ziarreta, organitzada conjuntament amb l'Euskal Etxea.

La **literatura** és un dels eixos fonamentals de la programació cultural. A més dels dos clubs de lectura (lletres basques i general), la biblioteca ha acollit la presentació de novetats dels autors més rellevants de les lletres hispàniques: *Paris-Austerlitz*, de Rafel Chirbes, amb Jordi Herralde y Fernando Valls; *Viaje a la aldea del crimen*, de Ramón J. Sender, amb Luis Solano y Juan José López Burniol; *Patria*, de Fernando Aramburu; *L'hora de despertar-nos junts*, de Kirmen Uribe; i *Cómo explicarte el mundo*, Cris d'Andrés Aberasturi.

La **música** en viu ha estat l'aposta de la biblioteca per tal de fer front a la cada vegada menys rellevant col·lecció física. Tota la programació s'aixopluga sota el cicle *#enviuidirecte*, que inclou la presentació de nous treballs d'artistes locals emergents a la biblioteca, amb The Crab Apples, Small Signs i Edu Quindós; les *Zones Jornades de Música Electrònica Celobert'16*; el concert especial anual, amb Cálido Home i l'artista visual Blanca Viñas; i el butlletí de recomanacions musicals *Imperdibles*.

El **cinema** ha ampliat el catàleg d'activitats amb la incorporació del crític Miguel-Fernando Ruíz de Villalobos, que condueix el nostre espai de tertúlia cinematogràfica *Ciudadano Villalobos*, un punt de trobada per als amants de cinema que alterna crítiques, comentaris i projeccions de rareses cinematogràfiques amb la presència dels directors.

BIBLIOTECA FORT PIENC

Després d'un any de tancament, la biblioteca va tornar a engegar motors a principis del mes de juny, reactivant projectes, serveis i activitats que es realitzaven abans del tancament, així com encetant de nous.

En aquest cas, destacarem les línies d'actuació enfocades a potenciar la presència de la gent gran i els joves a la biblioteca, així com la col·laboració amb les diferents entitats del barri.

Respecte a la gent gran, es va treballar sobretot amb l'objectiu de reduir el risc de fractura digital en aquest segment de població, mitjançant l'oferta de formació en noves tecnologies a l'espai de Gent Gran de Fort Pienc i l'inici de la formació en tauletes i mòbils per a majors de 55 anys. Amb una altra línia de treball, però enfocat al mateix sector, es va continuar oferint el servei de lectura a domicili i el servei de lectura en veu alta a la Residència Fort Pienc i amb la incorporació del Centre de Dia Vincles, així com la creació d'un club de lectura conduït per una voluntària a l'espai de Gent Gran de Fort Pienc.

Pel que fa als joves, ressaltar els tres projectes de promoció i motivació per la lectura adreçats a aquest públic, en els quals s'ha implicat la biblioteca. *L'Atrapallibres* i el *Protagonista Jove* són dos concursos de promoció de la lectura proposats pel CLIJCAT on hi ha tres i dues respectivament, en funció de les edats, que oscil·len entre els 9 i els 16 anys i on els joves han de llegir tres o quatre llibres d'octubre a maig i votar quin els ha agradat més. *L'Atreueix-te amb els llibres* en canvi, és una activitat de promoció de la lectura amb una dinàmica similar a un club de lectura, on els infants comparteixen experiències lectores i de descoberta i està adreçada a la franja d'edat de 7 a 11 anys.

D'altra banda, destinat també al públic infantil i juvenil, vam reprendre les visites escolars amb la periodicitat habitual i acollint noves escoles. Com a novetat, la biblioteca va oferir visites de caràcter lúdic a casals d'estiu durant el mes de juliol, i l'equip de la biblioteca aprofitant aquestes visites va crear el Joc de l'Oca d'en Fortpi. Un joc amb la mascota de la biblioteca que pren protagonisme i ajuda a fer lúdic l'ensenyament del funcionament i distribució del fons de l'àrea infantil.

En recompensa a tot el treball fet en aquest àmbit, la biblioteca va obtenir al 2016 el Segell de Qualitat de Visites Escolars emès per l'Institut Municipal d'Educació (IMEB). L'avaluació d'aquest servei valora aspectes relatius a la gestió i desenvolupament de les visites escolars, així com les capacitats del personal formador.

Per últim, en la línia de compartir recursos, experiències, idees, projectes... cal comentar que la implicació de la biblioteca amb el barri es va consolidant any rere any, sobretot amb les escoles, el Centre Cívic, la Residència de Gent Gran, l'Escola Bressol Municipal o el Mercat Municipal i que treballem de valent per aconseguir aliances a través de l'àmbit col·laboratiu. Ja sigui a través de l'organització d'esdeveniments culturals del barri com la Festa Major, la participació en la quinzena de la salut, organitzada per l'Eix Fort Pienc, o aprofitant la figura de la mediatra del barri per treballar en la inclusió de la comunitat xinesa per millorar els serveis i activitats destinats a aquesta població, així com amb Casa Àsia a través de l'organització d'activitats com poden ser un taller de decoració nadalenca xinesa o un taller per nadons al voltant de les primeres cançons de bressol i massatge de l'Índia.

Col·laborem també amb la Guàrdia Urbana, Mossos d'Esquadra de Proximitat i Serveis Socials a través de la participació en la taula de Seguretat de Biblioteques del Districte de l'Eixample, a fi de facilitar la integració de persones sense sostre i reduir la conflictivitat.

BIBLIOTECA JOAN MIRÓ

De les activitats realitzades l'any 2016 a la biblioteca Joan Miró en voldríem destacar breument tres. En primer lloc, l'activació de *facebook* propi de la biblioteca, fins aleshores inexistent, per tal de donar a conèixer les accions, notícies i activitats que proposem a través d'aquest canal i arribar així a un públic més ampli, més enllà del que ja ens visita habitualment a l'espai físic.

En segon i tercer lloc, dues activitats destinades a ampliar l'oferta d'iniciatives de foment a la lectura per al públic familiar: per una banda, l'activitat *Mira, toca i sent: la biblioteca dels nadons*, taller realitzat en 3 sessions i conduït per l'especialista en àlbums il·lustrats Anna Juan, que pretenia acostar la lectura a aquesta primera infància i als pares i mares que l'acompanyen, i rendibilitzar també així l'espai infantil durant les franges de matí. I per altra banda, la posada en marxa de *Laboratoris de lectura*, tant adaptats de ja existents i provats en altres biblioteques, com d'altres ideats específicament per l'equip de l'àrea infantil de la biblioteca Joan Miró, en programació regular els dissabtes al matí, un cop al trimestre. En destaquem especialment dos d'*originals*: *Un món dins el món: el Circ*, per reflexionar sobre la capacitat de vèncer els obstacles, de somiar i ser lliures igual que els personatges del circ, a través dels llibres que el descriuen; i el *Mira, mirem, Miró*, ideat per construir una rèplica de l'escultura *La Dona i l'Ocell* de Joan Miró, a través dels contes i tècniques recollits al fons mironià i artístic de la biblioteca.

BIBLIOTECA SANT ANTONI – JOAN OLIVER

En aquest 2016 l'equip de la biblioteca Sant Antoni ha volgut consolidar el treball conjunt amb diferents entitats de l'entorn, en destaquem dues col·laboracions que ens semblen importants pels públics amb els quals treballen: la primera CODA, entitat que treballa amb joves provinents d'altres països amb molts pocs recursos, amb la cessió de l'Aula Multimèdia; i la segona el *Club de Deures de la Fundació Tu Pots* dirigida a Joves del barri amb pocs recursos que necessiten reforç escolar. En tots dos casos, aquest any, hem ampliat el nombre de cessions, de joves participants i voluntaris.

Per tal d'intensificar les sinergies en la vida social i cultural del territori, participem en la Festa Major del barri organitzant un total de sis activitats adreçades al barri amb una assistència massiva, al voltant de 360 persones. Entre les activitats programades destaquem la *7a trobada de Col·leccionisme* que lliguem amb el nostre fons d'especialització i l'activitat *Flor de Vici, la cupletista del paral·lel* amb gairebé 100 persones assistents.

L'any 2016 també es va dissenyar un programa d'activitats relacionades amb el 30 aniversari de la mort d'en Joan Oliver: hi va participar la seva filla i persones que el van conèixer i vam poder treballar la col·lecció local a partir de donacions sobre documents d'en Joan Oliver.

Amb l'objectiu de donar més visibilitat al nostre Centre d'interès de Gènere Negre i el seu Club de Lectura, va néixer al 2016 el Projecte de Cinefòrum Negre amb 8 activitats al voltant de la Setmana Negra de Barcelona amb 100 assistents. Aquest 2017 hem pogut ampliar l'oferta d'activitats i la seva difusió i l'avaluació ha estat molt positiva.

El Projecte *Letras al Mar* (5a ed) que es fa a la biblioteca des de l'any 2012, ha rebut el Premi Iberbibliotecas, una convocatòria d'ajuts econòmics a biblioteques públiques que treballen per la innovació en l'accés i l'ús de la informació i el coneixement. És un projecte conjunt de Biblioteques de Barcelona i l'Alcaldia de Medellín que consta de dos clubs de lectura internacionals. A la biblioteca de Sant Antoni es fa el club de lectura infantil, una iniciativa adreçada a joves lectors de sisè de primària de l'Escola Pia Sant Antoni de Barcelona i dues Biblioteques de Medellín que comparteixen lectures a través d'un blog. La biblioteca també ha ofert en la seva vessant més educativa 95 visites escolars amb un total de 2150 alumnes que han conegut tots els nostres serveis d'una manera lúdica i participativa, i demostren l'estreta relació que la biblioteca té amb les escoles del barri.

BIBLIOTECA SOFIA BARAT

Aquest 2016 s'ha posat èmfasi en l'actualització i el coneixement de la col·lecció, la participació en els programes culturals del barri, la programació d'activitats dirigides a nous col·lectius i la realització de nous lligams de col·laboració.

Pel que fa a la col·lecció destaquem la creació del racó del petit lector; la creació del conte de la biblioteca i els personatges de la sala infantil, amb l'escriptora local Lourdes Corbera. I la classificació i organització del fons de Teràpies alternatives, seguint les temàtiques establertes pel National Center for Complementary and Alternative Medicine-National Institute of Health, USA, donant com a resultat la guia de presentació del fons, l'edició de la qual es realitzarà el proper any.

Situar la lectura com a principal eina de participació dels veïns de l'Eixample Dret i donar resposta positiva a les demandes culturals, informatives i d'aprenentatge dels agents culturals i de la nova tècnica de barri, ens ha obert les portes a noves col·laboracions i a incrementar considerablement el nostre nombre d'activitats culturals: l'activitat *Llegim al Pati* amb l'Associació Petit i Gran Món, subvencionada per l'Associació de veïns; l'organització de la *Biblioteca al Carrer*, dins la setmana de mobilitat sostenible organitzada per l'Ajuntament de Barcelona.

Donar a conèixer la col·lecció local i fer participar en l'organització d'activitats a veïns del barri, ha estat una de les prioritats de la biblioteca. En aquest sentit, destaquem l'homenatge a l'escriptora Montserrat Roig, amb motiu del 25è aniversari de la seva mort. Teatre Dona, va presentar *Contra l'Oblit* una Cartografia literària i musical que relaciona Montserrat Roig i Anne Frank, escrita per Josefa Contijoch, convidada especial a la sessió; la narradora Susagna Navó va presentar l'únic conte escrit per l'escriptora *El meu amic i jo*, publicat a la Revista Cavall Fort l'any 1966, proposta d'Emili Bou, poeta i veí del barri. Durant les festes majors, Esther Sáez mestra de ciències socials, jubilada i veïna del barri, va realitzar un itinerari per donar a conèixer una part del patrimoni històric de l'Eixample Dret, que va acabar amb la visita a les clavegueres de Barcelona.

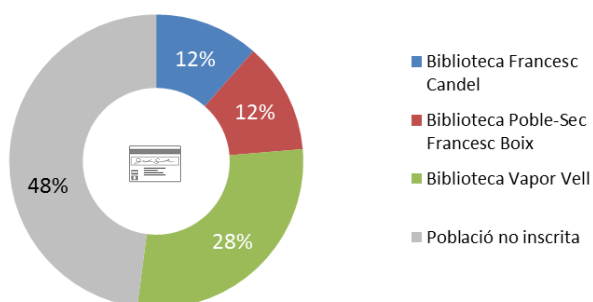
El 2016 també ha estat caracteritzat per potenciar les relacions amb els centres educatius. Destaquem la col·laboració iniciada amb la biblioteca escolar de l'Institut Jaume Balmes, i la de la Concepció, creant la 1ª edició del concurs *Disfressa el teu llibre*.

I per últim, dins de l'àmbit de la inclusió social mencionem la 2a edició de la setmana de la Gent Gran a la biblioteca, dedicada a promoure l'aprenentatge de l'escriptura, amb la col·laboració de l'Escola Laboratori de Lletres. Un any ple d'activitats i gran implicació territorial!

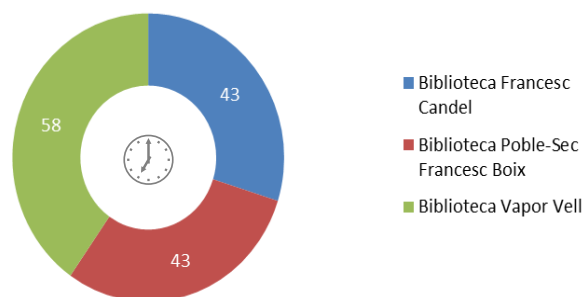
LES BIBLIOTEQUES DE SANTS – MONTJUÏC

	Especialització del fons	Espais Multimèdia		
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n
Biblioteca de districte:				
Vapor Vell	Músiques Urbanes	3 + servidor	1	1
Biblioteques de proximitat:				
Francesc Candel	Automòbil i sostenibilitat sostenible	11 + servidor	1	1
Poble Sec – Francesc Boix	La cultura de la Pau i la Guerra Civil espanyola; Francesc Boix i els camps de concentració nazis	3 + servidor	1	1

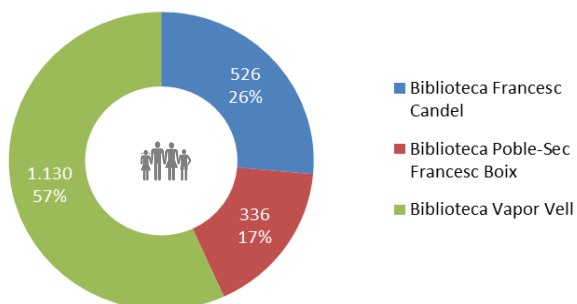
% Població inscrita

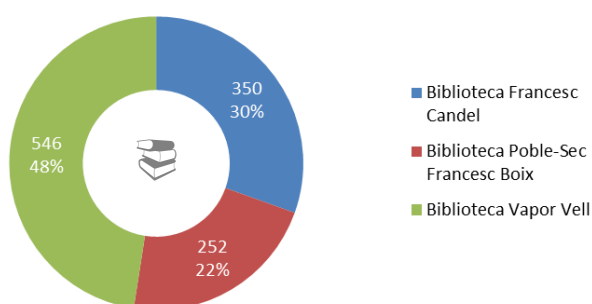
Hores d'obertura setmanal

Visites per dia

Préstecs per dia

ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2015

SANTS -MONTJUÏC	Visites	Mitjana visites dia	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats alfabetització informacional	Assistents alfabetització informacional	Activitats	Assistents activitats	Nous carnets	Total Carnets	Increment de fons	Col·lecció total
Francesc Candel	133.637	526	88.844	350	28.442	124	570	45	1.865	879	20.776	3.097	64.891
Poble-Sec Francesc Boix	85.225	336	64.117	252	27.098	4	74	54	1.001	1.032	22.068	2.009	42.879
Vapor Vell	337.914	1.130	163.197	546	78.445	13	148	108	3.336	2.292	51.399	5.300	98.536
TOTAL DISTRICTE	556.776	1.992	316.158	1.148	133.985	141	792	207	6.202	4.203	94.243	10.406	206.306

BIBLIOTECA VAPOR VELL

L'any 2016 la biblioteca Vapor Vell va treballar en el desenvolupament de les seves línies culturals característiques: l'especialització musical i la relació els moviments associatius del districte i la ciutat. És a dir: difusió musical i cooperació comunitària.

Aquestes són les iniciatives més rellevants relacionades amb aquestes línies:

El treball musical. Difusió: els cicles de difusió musical són una peça clau dins l'aportació bibliotecària a la música. El 2016 s'han realitzat sis cicles per aprofundir en diversos aspectes d'aquest art. Des de l'explicació dels grans productors de la història musical, als màners més determinants, passant pels músics de sessió. També s'ha realitzat diversos cicles de música electrònica. El cicle *Música prohibida*, realitzat amb la Biblioteca de Vallcarca i els Penitens va acollir una guia completa de cançons censurades que es va exposar al Born.

Prescripció: el cicle Music Spy Club és el símbol principal de l'especialització. El 2016 ha arribat al seu 10è aniversari. Enguany s'ha creat una extensió comunitària, amb la col·laboració d'usuaris que realitzen sessions de recomanació musical. També es va augmentar el nombre de col·laboradors, amb noms com Miqui Puig, El Petit de Cal Eril, Nueva Vulcano i Xarim Aresté.

Col·lecció: l'evolució dels formats musicals ha fet que el vinil tingui una vigència inesperada. La biblioteca ha anat formant una col·lecció inèdita a les biblioteques públiques catalanes. Consisteix en un fons d'un cert valor històric i especialitzat, entre el pop, el rock, el heavy, el jazz i l'easy listening, de més de quasi 1.000 volums. S'han realitzat sessions de recomanacions amb aquest format.

Treball comunitari: La biblioteca ha estat col·laborant amb entitats i col·lectius del districte amb qui hi ha una fecunda confluència d'interessos. Des del treball per contribuir a la viquipèdia amb temes del barri a campanyes solidàries, de la col·laboració amb entitats teatrals a la realització de certamens literaris exprés.

També s'ha realitzat un cicle entorn el periodisme, tota una lectura crítica de la premsa que s'ha treballat de forma articulada amb els mitjans informatius locals i que ha portat a la biblioteca grans reporters, de Tomás Alcoverro a Plàcid Garcia-Planas i Cristina Fallarás, i mitjans com La Directa i Somatents.

BIBLIOTECA FRANCESC CANDEL

El 2016 ha estat marcat pels actes de celebració del 10è aniversari del nou edifici de la biblioteca Francesc Candel, fruit del trasllat de la situada al Parc de Can Sabaté. Per a la celebració d'aquest aniversari tan especial vam comptar amb la participació entusiasta de molts agents del territori i totes les activitats van tenir un gran èxit de públic.

D'entre les diferents activitats del 10è aniversari, en destaquem les següents: l'exposició *La biblioteca Francesc Candel: passat, present i futur*, en col·laboració amb el Centre d'Estudis Montjuïc, el Club de Fotografia Casa del Rellotge i la Fundació Paco Candel. En aquesta exposició es va fer un recorregut per la història de la biblioteca des dels seus inicis fins al present, en què la biblioteca ha esdevingut un equipament essencial per al barri, i va constar de fotografies dels diferents espais de la biblioteca on es plasmaven les múltiples activitats i usos que s'hi poden dur a terme. La inauguració de l'exposició, amb l'assistència de personalitats del districte i molta participació del veïnat, va anar acompanyada d'un *photocall* que va amenitzar La Marina Viva. També hi va haver actes com la trobada amb els poetes de La Marina, en col·laboració amb Montjuïc Poètic, Xerrem i la CAL, on la poesia va prendre la paraula en un acte molt emotiu i amb molta participació del públic. També vam trobar-nos amb escriptors com la Isabel-Clara Simó, que ens va parlar de la seva relació amb el Paco Candel; espectacles de màgia per als més petits, i moltes altres activitats que vam cloure amb un concert de la Coral Jove de Sant Medir.

Vam voler aprofitar l'avinentsa, també, per crear la mascota de la sala infantil, que d'ara en endavant vincularem a les visites escolars i a les activitats amb nens i famílies. Així, el 2016 ha estat l'any del naixement de la *Bombeta*: un cotxe elèctric que casa amb l'especialització d'automobilisme i mobilitat sostenible, el nom del qual va lligat al nostre passat industrial, perquè l'edifici on es troba la biblioteca va ser l'antiga fàbrica de bombetes Phillips.

L'any 2016, la Taula de Dones de La Marina, de la qual la biblioteca forma part activa, va rebre la Medalla d'Honor de la Ciutat, un guardó que ens esperona a seguir treballant per la igualtat de gènere al barri. A més, hem continuat teixint sinergies amb diverses persones i entitats a través de la participació en projectes conjunts. En aquestes complicitats sempre apostem per posicionar la biblioteca com un dels nuclis essencials de cohesió cultural i social al barri de La Marina.

Destaquem d'aquest 2016 l'estreta col·laboració amb IES Consell de Cent, amb el qual es van portar a termes diferents projectes. El primer, el *projecte lectura fàcil*, gràcies al qual van visitar la biblioteca alumnes de tots els cursos d'ESO de gener a juny. El segon, el *projecte Fronteres*, amb alumnes de 3r d'ESO: tallers de reflexió sobre el fet migratori, basats en el documental *Caure del niu*, de la directora Susanna Barranco. Es van treballar conceptes com la joventut, la desigualtat, els drets humans, el racisme i les dificultats d'emprendre una nova vida, amb l'objectiu de generar una consciència crítica sobre el fet migratori.

Un dels punts forts del 2016 ha estat el *Projecte Roald Dahl*, una nova proposta de visita escolar dedicat a l'obra de l'escriptor gal·lès, coincidint amb els 100 anys del seu naixement.

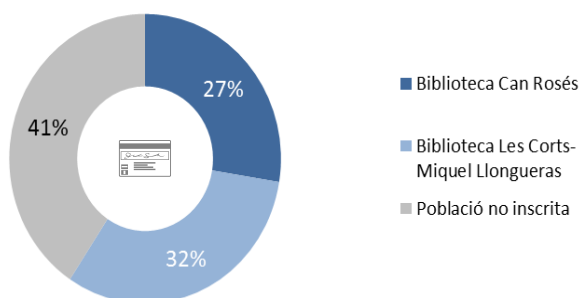
Consisteix en una bibliomaleta preparada pel CRP titulada *Roald Dahl i complementaris* amb una recopilació de 23 textos de l'autor, cinc d'ells per a professorat i adults, a més d'una varietat de textos complementaris al voltant de les temàtiques dels llibres del Dahl. El préstec d'aquesta maleta està vinculat a les visites a la biblioteca, unes visites escolars a partir d'un joc de pistes per conèixer aquest autor i la seva obra, adreçades als alumnes de 1r a 6è de primària. Així, de manera lúdica ens apropem a l'autor i formem usuaris en la recerca de fons al catàleg i a Internet.

Per últim, fem ressenya del cicle dedicat a la Carmen Amaya. Tot un seguit d'activitats encarades a conèixer millor la vida i obra de *la Capitana*. El cicle va incloure la exposició *Carmen Amaya: essència, presència i mite*, exposició itinerant del MAE de l'Institut del Teatre, i la conferència *Carmen Amaya, tres veges capitana*, a càrrec de Francisco Hidalgo Gómez, expert en flamenc i biògraf de l'artista. També professors i alumnes de l'IT ens van visitar i van desenvolupar l'activitat *Carmen Amaya i el Garrotín*, a càrrec d'Eva Navas i Jesús Sanz, professors de l'Institut del Teatre, entorn la figura de Carmen Amaya. El cicle es va tancar amb una actuació flamenca per part dels alumnes de 2n de ESO i 2n del Grau Professional de Dansa de l'IT.

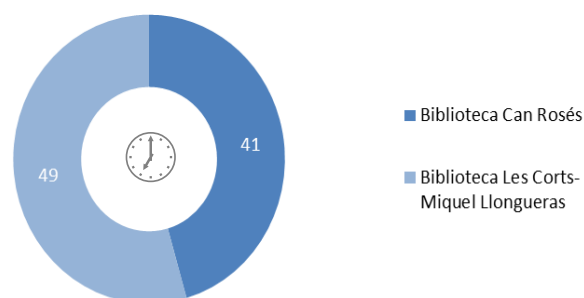
LES BIBLIOTEQUES DE LES CORTS

	Especialització del fons	Espais Multimèdia		
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n
Biblioteca de districte:				
Les Corts – Miquel Llongueras	Esports i jocs	5 + servidor	1	1
Biblioteca de proximitat:				
Can Rosés	-	-	-	-

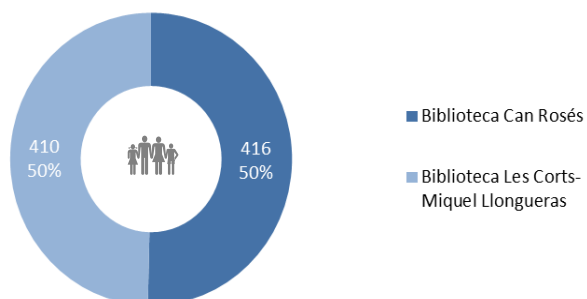
% Població inscrita

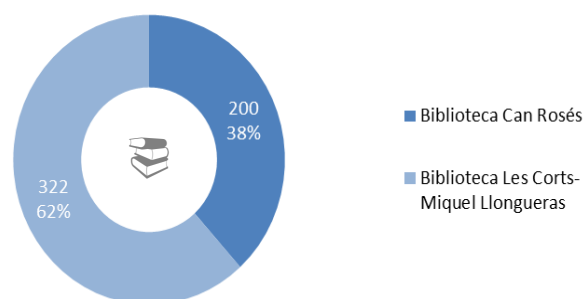
Hores d'obertura setmanal

Visites per dia

Préstecs per dia

ESTADÍSTIQUES BàSIQUES 2015

LES CORTS	Visites	Mitjana visites dia	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats alfabetització informacional	Assistents alfabetització informacional	Activitats	Assistents activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Can Rosés	106.501	416	51.152	200	12.558	0	0	69	2.329	1.057	22.517	1.648	41.318
Les Corts-Miquel Llongueras	113.538	410	89.178	322	28.584	19	19	61	1.843	1.191	25.925	4.599	78.291
TOTAL DISTRICTE	220.039	826	140.330	522	41.142	19	19	130	4.172	2.248	48.442	6.247	119.609

BIBLIOTECA LES CORTS – MIQUEL LLONGUERAS

La biblioteca les Corts – Miquel Llongueras té l'especialització en Jocs, Esports i entreteniment. Aquest any amb motiu de la celebració dels *Jocs Olímpics de Rio 2016* es convocà un concurs obert tant al públic adult com a l'infantil. El període del concurs es va establir del 1 al 26 d'agost i, amb les seves bases corresponents, va consistir en penjar una pista sobre un esport olímpic al plafó de l'entrada de la biblioteca. Cada dia se n'afegia una de nova fins que s'encertava l'esport en qüestió. L'objectiu era endevinar a quin esport feia referència la pista. A la següent setmana es canviava d'esport i així successivament durant les quatre setmanes de concurs. Per a poder-hi participar només calia tenir en préstec un document sobre qualsevol esport olímpic i si la resposta era correcta la biblioteca feia entrega del premi en el mateix moment. Va ser una manera de potenciar el préstec i consulta del fons de la nostra especialització i de fer participar als nostres usuaris de la vida diària de la biblioteca en un mes on l'afluència de públic era menor. Un esdeveniment global va ajudar a fidelitzar un equipament local.

També aquest any es va establir de forma fixa l'*Espai Jove* a la primera planta. Feia temps que es volia crear un espai concret i diferenciat per aquest tipus de públic. Un espai recollit, amb fons escollit especialment per ells i de diferents formats i temàtiques pensades pel seu interès. Amb una imatge atractiva i renovació regular de la col·lecció. I a prop de la novel·la juvenil. Un espai que va tenir la seva repercussió en un augment de pressupost per la compra de fons, en activitats i en serveis. Un públic que ara gaudeix a la nostra biblioteca d'una secció personalitzada, on poden sentir-se que tenen el seu espai.

I finalment, es destaca l'*alta quantitat d'activitats* que es duen a terme tant per a públic infantil, adult com familiar durant tot l'any i de forma progressiva al llarg de tots els anys d'obertura de la biblioteca. No només la seva diversitat d'actuacions, de públics a qui es dirigeixen i la qualitat de totes elles sinó la quantitat que s'ha arribat a generar i la cobertura de celebracions culturals i socials (territorials, de ciutat, universals) que s'han arribat a cobrir. Cicles literaris, projectes de districte, dies universals; qualsevol esdeveniment cultural és un repte per la nostra biblioteca.

BIBLIOTECA CAN ROSÉS

L'any 2016 la Biblioteca Can Rosés ha continuat treballant per a una major eficàcia i eficiència dels seus serveis, programant activitats de difusió de la lectura i adequant el fons a les necessitats dels usuaris. Això ha comportat la necessitat de prioritzar objectius als quals hem dedicat atenció i recursos, clarificant quines són les prioritats d'acció per aconseguir que la biblioteca sigui més útil socialment. Hem mantingut una oferta d'activitats culturals de qualitat dirigida a diferents segments d'edat així com a col·lectius específics. Hem continuat treballant en activitats relacionades amb les polítiques de gènere i també hem reforçat programes que potencien la lectura i l'escriptura en el públic adult. L'entorn socioeconòmic preveu més usuaris en recerca de feina, de reciclatge professional i oci gratuït.

Cal destacar, però, que la biblioteca Can Rosés tancarà el 29 d'abril de 2017, després d'haver prestat servei al barri com a biblioteca de proximitat durant 23 anys. El motiu és l'obertura de la nova biblioteca de districte que estarà situada en el mateix barri que Can Rosés. S'ubicarà a l'antiga fàbrica Benet i Campabadal, al carrer Comtes de Bell-lloch, a pocs minuts de l'actual biblioteca. La previsió és que s'inauguri cap a finals de 2017. A partir d'aquest moment serà la Biblioteca Les Corts-Miquel Llongueras la que farà la funció de biblioteca de proximitat.

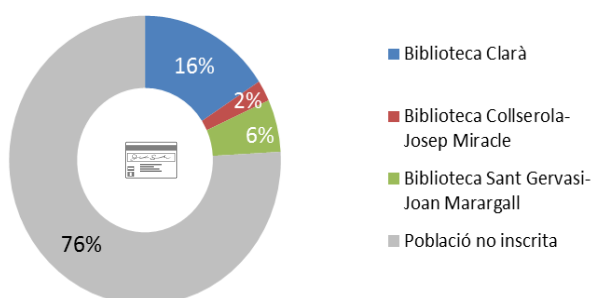
Durant aquest exercici hem programat activitats culturals setmanals per als infants, com el sac de rondalles, els tallers, els contes a la mà, i per als adults les xerrades, el club de lectura, la claqueta i l'activitat conèixer les Corts. També hem continuat amb el servei de préstec a domicili i amb les visites escolars, però hem tingut molt present el proper tancament de l'equipament i ens hem dedicat de ple a preparar el fons de la biblioteca per al trasllat a la nova seu.

Primer de tot, hem donat de baixa de la base de dades els documents obsolets, deteriorats i també els que feia anys que no sortien en préstec. Tot i que cada any fèiem una tasca d'expurg, ara ha estat més exhaustiva.

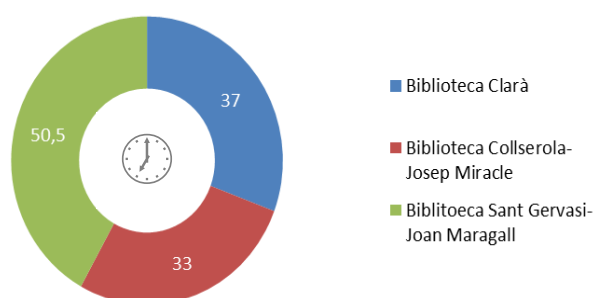
LES BIBLIOTEQUES DE SARRIÀ – SANT GERVASI

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		Portàtils	Tauletes	Escàners	Impressores color i b/n
Biblioteca de districte					
Sant Gervasi – Joan Maragall	El llibre i la lectura	12	12	1	1
Biblioteques de proximitat:					
Clarà	Arts i escultura noucentista i Josep Clarà. Fons especial Any Gaudí	-	-	-	-
Collserola-Josep Miracle	-	-	-	-	-

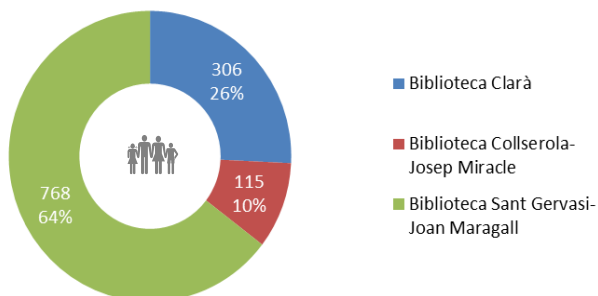
% Població inscrita

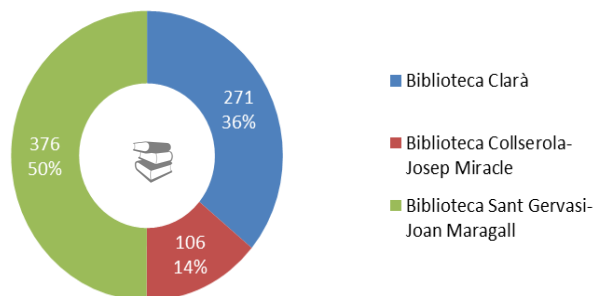
Hores d'obertura setmanal

Visites per dia

Préstecs per dia

ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2015

SARRIÀ – SANT GERVASI	Visites	Mitjana visites dia	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats alfabetització informacional	Assistents alfabetització informacional	Activitats	Assistents activitats	Nous carnets	Total Carnets	Increment de fons	Col·lecció total
Clarà	77.774	306	68.854	271	9.882	0	0	74	1.620	937	23.460	2.678	58.756
Collserola-Josep Miracle	29.325	115	27.107	106	3.600	0	0	49	1.692	126	3.487	1.401	32.450
Sant Gervasi – Joan Maragall	231.137	768	113.240	376	45.352	149	924	83	2.768	1.833	8.696	4.696	49.093
TOTAL DISTRICTE	338.236	1.189	209.201	753	58.834	149	924	206	6.080	2.896	35.643	8.775	140.299

BIBLIOTECA SANT GERVASI – JOAN MARAGALL

Volem destacar tres projectes nous de l'any 2016 a la biblioteca Sant Gervasi – Joan Maragall.

Els mesos de febrer i març vam dur a terme un cicle de conferències que portà per títol *L'era digital: una mirada crítica*. El cicle constà de quatre conferències i hi varen assistir 189 persones. Les conferències analitzaven els canvis en els àmbits productius, polítics, socials i culturals esdevinguts amb la revolució digital. Després de la bona acollida que tingué el cicle l'any passat, el 2017 l'hem tornat a programar amb el títol *Llegir el món digital*.

Un altre projecte que ens agrada destacar és la participació de la biblioteca en el *Projecte Radars*. La biblioteca s'hi incorporà a finals de 2015 però ha sigut l'any 2016 on va començar la nostra participació més visible i on, a més, el projecte s'ha implantat al nostre territori més proper, els barris de El Putxet i el Farró. És també del projecte d'on hem extret la majoria dels usuaris del servei de préstec a domicili i de lectura a domicili, amb a l'entorn de 40 serveis amb 4 voluntaris el 2016, i on hem conegut persones i institucions clau en l'àmbit de la gent gran a la nostra zona.

Durant tot l'any, la biblioteca ha dut a terme visites escolars temàtiques a l'entorn de Roald Dahl, en motiu del centenari del seu naixement. Amb la col·laboració de la resta de biblioteques del districte i el suport del CRP de Sarrià – Sant Gervasi vàrem dissenyar una ruleta, base d'un joc sobre la seva obra. La ruleta es complementava amb una maleta amb la seva obra per infants més significativa, que els centres docents es podien endur en préstec. Vàrem tenir 19 visites de grups amb 516 infants. Aquesta ha estat una activitat important ja que ens ha permès fer-nos conèixer entre escoles properes, que han mostrat interès en fer d'altres visites a la biblioteca a posteriori.

BIBLIOTECA CLARÀ

Un dels punts destacats a la biblioteca Clarà ha estat la col·laboració amb l'ICRE (l'Institut de Recerca per a l'Escultura Catalana). Aquesta col·laboració s'ha plasmat en la celebració de quatre seminaris d'escultura, seminaris que consisteixen en una conferència sobre un escultor, i una mostra d'escultures de membres de l'ICRE a la mateixa biblioteca. Curiosament, el primer seminari de l'any va girar entorn la figura de l'escultor Josep Clarà, amb motiu de l'exposició sobre la seva obra que va tenir lloc al MEAM. Si aquesta col·laboració amb l'ICRE ha estat important és perquè ha impulsat el naixement a la biblioteca d'un nou centre d'interès en escultura catalana. El pictograma que hem escollit per identificar aquesta secció ha estat la imatge d'una de les escultures exposades durant un dels seminaris: *El Lector*, de l'artista Elvia Cor.

Ha estat al voltant d'aquesta escultura, que representa un home llegint, que la biblioteca ha engegat també el projecte *Tots som lectors, tots som artistes*. Aquesta iniciativa, nascuda en col·laboració amb l'Agència literària Sandra Bruna, té com a finalitat reivindicar el paper central a la biblioteca de la lectura i l'escultura, ja que *El Lector* es converteix en un punt d'intercanvi de llibres on els usuaris fan modificar l'obra en el moment en què deixen un llibre i n'agafen un altre. El projecte es va inaugurar amb una primera acció artística, on els principals protagonistes van ser un grup d'escriptors convidats, entre ells Víctor Amela i Francesc Miralles, qui van deixar llibres seus al peu de l'escultura, representant la base creativa que sosté la lectura. Pels volts de Nadal es va fer una segona acció artística, per a públic familiar, amb l'escriptora Marta Blanch i l'il·lustrador Antonio Baza. A partir d'aquí, *El Lector* roman al vestíbul de la biblioteca i els usuaris que ho desitgin poden intercanviar llibres, fer una foto i penjar les imatges a les xarxes socials amb la finalitat de veure l'evolució de l'obra sota el hashtag #ellectorcor.

Un altre projecte destacat de la biblioteca és l'exposició anual d'il·lustració que dediquem a persones amb discapacitat intel·lectual. El mes de novembre, a tocar del Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat, va ser el torn de mostrar els treballs de membres de TEAS (Taller Escola d'Arts Sumptuàries), ubicat prop de la biblioteca. Aquesta exposició, que es va complementar amb dos cinefòrums, consolida la biblioteca com a espai d'exhibició d'obra artística d'aquest col·lectiu de la població.

La Biblioteca Collserola – Josep Miracle té dos eixos fonamentals en els que centra la seva activitat. La col·lecció i la implicació en el territori en ambdues direccions.

Pel que fa a la col·lecció la circulació del fons és una línia que treballem per donar visibilitat als documents al voltant d'efemèrides, exposicions, temes d'actualitat, etc. Aquest any s'han treballat temes com la república, la robòtica, la guerra i la pau, la fotografia, etc. Sumant també la difusió de les novetats mitjançant l'exposició d'aquestes a primera vista i les notícies a les xarxes socials.

Veiem doncs, que en termes generals aquest any s'ha augmentat l'ús del préstec, no el nombre de préstecs (hi ha més persones que utilitzen el servei de préstec però s'emporten menys documents); el descens sobretot es nota en cinema i música i ens mantenim en els llibres, sent el descens més important en el mes de juliol, no en els altres.

Pel que fa a la implicació en el territori la biblioteca centra molta part de la seva activitat en potenciar el fons de col·lecció local i el seu coneixement. Aquest any treballant aquest fons al voltant de narracions infantils per a infants de 4 a 10 anys, tallers per nens i nenes de 8 a 12 anys i amb activitats de difusió per al públic adult.

Alhora veiem la implicació del territori amb la biblioteca en les presentacions de llibres de veïns i veïnes, les exposicions que s'hi han fet i els usos que aquests en fan, com ara el Club del Dibuix.

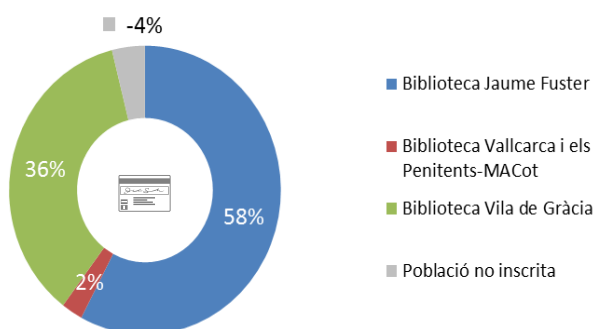
Destacar el treball comunitari que es realitza amb les entitats i centres del barri per tal de treballar identitat i donar una visió global del barri. Activitats realitzades amb el grup muntanyenc, el centre cívic, les escoles, les diverses associacions de veïns són exemples d'aquest fer comunitat i fer barri tant important pel concepte de biblioteca que tenim.

Destacar també la importància del proporcionar experiències lectores positives tant al públic adult com al públic infantil amb els respectius clubs de lectura per tal de treballar el gust per la lectura, eix fonamental i bàsic de la biblioteca. D'una banda, portant autors, il·lustradors i persones especialistes en la temàtica del llibre en concret i de l'altra canviant d'escenari i portant el club de lectura a entorns diferents al de la biblioteca. Aquest any l'entorn on es va desenvolupar la sessió del club de novel·la històrica d'adults va ser la Capella de Santa Àgata, del MUHBA.

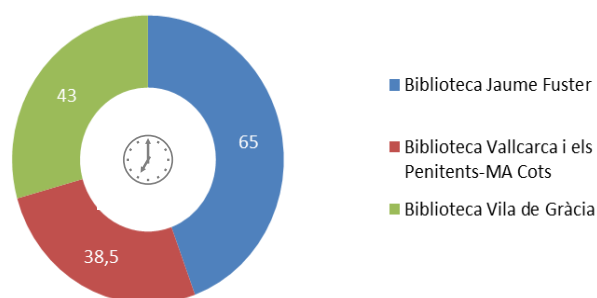
LES BIBLIOTEQUES DE GRÀCIA

	Especialització del fons	Espais Multimèdia		
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n
Biblioteca de districte:				
Jaume Fuster	Viatges i cultura juvenil	12 + servidor	1	1
Biblioteques de proximitat:				
Vallcarca i els Penitents – M. Antonieta Cot	-	11 + servidor	1	1
Vila de Gràcia	Cultures africanes	8 + servidor	1	1

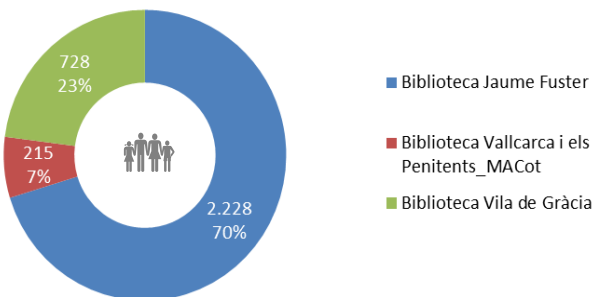
% Població inscrita

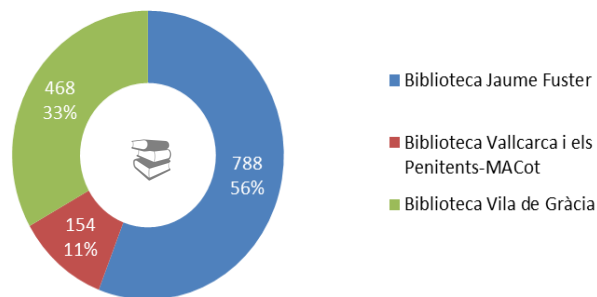
Hores d'obertura setmanal

Visites per dia

Préstecs per dia

ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2015

GRÀCIA	Visites	Mitjana visites dia	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats alfabetització informacional	Assistents alfabetització informacional	Activitats	Assistents activitats	Nous carnets	Total Carnets	Increment de fons	Col·lecció total
Jaume Fuster	773.122	2.228	273.592	788	114.534	194	1.309	91	3.167	3.749	75.779	6.141	107.268
Vallcarca i Penitents-MACot	55.631	215	39.985	154	11.911	26	168	56	1.014	306	3.331	2.588	31.555
Vila de Gràcia	195.913	728	125.817	468	44.882	29	178	76	2.032	2.099	46.939	3.009	52.415
TOTAL DISTRICTE	1.024.666	3.171	439.394	1.411	171.327	249	1.655	223	6.213	6.154	126.049	11.738	191.238

BIBLIOTECA JAUME FUSTER

La Biblioteca Jaume Fuster ha tingut com a repte la comunicació amb l'usuari més enllà de l'aspecte transaccional que suposava el préstec manual abans de l'entrada de la logística RFID.

S'han iniciat noves col·laboracions i serveis com el club de lectura de literatura catalana en col·laboració amb el Centre de Normalització Lingüística. En aquest sentit, s'ha tingut una especial consideració cap als infants i joves amb la participació en el Premi Atrapallibres i la programació del cicle A la biblio en vambes en col·laboració amb el Punt d'Informació Juvenil de La Fontana.

Mentre que en el terreny de la formació d'usuaris destaquem l'augment de visites de nous públics com el centre de normalització lingüística i l'escola d'adults, en el terreny del voluntariat s'ha incrementat considerablement el número d'usos del servei de préstec i lectura a domicili.

La programació d'activitats també ha comptat amb xerrades d'autors cèlebres que han llançat nous títols (Yasmina Khadra, Bernhard Schlink, Peter Stamm i Alessandro Baricco) i quatre exposicions (*Paco Elvira: vist i llegit* ; *Veïns, cases, carrers i places* ; *Ignasi Sanfeliu: el croquis* ; *1984: la ciutat i els llibres*).

Pel que fa a la cooperació, s'ha interactuat amb diferents agents territorials i de ciutat, fet pel qual la biblioteca ha estat seu del lliurament de la sessió del Club Lectura Juvenil de BCNegra, de premis Protagonista Jove i Atrapallibres, dels Jocs Florals de Gràcia, d'actes vinculats al festival Photogenic, de la presentació de projectes urbanístics de Vallcarca, de l'acte central del districte del Dia Internacional del Teatre, de la presentació del Programa Grec 2016, del Festival Gràcia riu i el festival Gràcia llegeix entre d'altres.

Quant al fons, s'ha reestructurat la secció d'autoaprenentatge d'idiomes d'acord amb el marc europeu de llengües i s'ha disgregat la secció de referència. Aquestes execucions tècniques han causat la reubicació de la col·lecció d'art i excursionisme, fet que s'ha complementat amb la millora en la senyalització en els laterals de prestatgeria, prestatges infantils i els serveis a la planta baixa.

En l'àmbit digital, s'ha treballat en la curació de continguts de la pàgina de Facebook amb l'assignació d'etiquetes a entrades sobre centres d'interès i especialització, s'han augmentat els podcasts en el canal Ivoox i s'ha executat el concurs de fotografies de guies de viatges a través de la plataforma Instagram.

Ja per acabar, s'ha continuat reduint la despesa energètica de l'edifici a raó de la substitució de les làmpades halògenes per focus de leds en la sala d'exposicions.

BIBLIOTECA VALLCARCA I ELS PENITENTS – M. ANTONIETA COT

La difusió musical és una de les línies de treball principals de la Biblioteca Vallcarca i els Penitents que hem desenvolupat al llarg del 2016 a través de diferents accions: el cicle d'audicions i xerrades [Deep South: música i literatura al sud dels Estats Units](#); el cicle d'activitats [Música prohibida](#) en col·laboració amb la Biblioteca Vapor Vell i El Born Centre Cultural. Aquest cicle, al voltant de la censura i la música, s'incloua dins La Setmana de la Cultura Prohibida que va programar El Born Centre Cultural al maig. Amb aquest cicle iniciàvem la col·laboració en la realització d'activitats i projectes conjunts amb la Biblioteca Vapor Vell; es van realitzar les gravacions de les sessions dels cicles i es van posar disponibles a la plataforma [Ivoox](#); la prescripció musical a través d' Spotify: 7 playlists, 5 de les quals dedicades als [llibres amb banda sonora](#); una audició sobre la història social del blues adreçada als alumnes de secundària de l'IES Vall d'Hebron.

En l'àmbit de la cooperació vam iniciar dues col·laboracions: amb l'Escola Solc Nou de formació professional amb qui vam realitzar quatre tallers infantils amb el suport de les alumnes del cicle superior d'educació infantil; amb el Taller d'Història de Gràcia amb qui vam programar un itinerari pel barri de Penitents dins el cicle de ciutat *Donde la ciudad cambia su nombre: històries de la perifèria*.

Es van realitzar diferents accions dins l'àmbit d'actuació de la promoció de la lectura i de la col·lecció de les quals destaquem les realitzades en la secció de còmic, un de les més populars entre els nostres usuaris: l'ampliació de la secció amb més prestatgeries; la conversió de l'apartat *Còmic americà* en *Còmic nord-americà*; la creació d'un nou apartat: còmic d'*Altres països*; amb aquests canvis pensem que la secció de còmic serà més accessible als aficionats, facilitant la cerca dels materials.

BIBLIOTECA VILA DE GRÀCIA

L'any 2016 ha estat marcat per la realització de diferents activitats, serveis i adquisicions de novetats per a la col·lecció de materials en préstec que van fer a grans trets que es mantinguessin els alts nivells d'usuaris tant de visitants com del servei de préstec i de les activitats, principalment els clubs de lectura, les activitats per a públic familiar i infantil i les de joves, adults i gent gran i tot això sense deixar de banda el treball fet en cooperació amb les entitats, les escoles i instituts i les associacions del barri de la Vila de Gràcia i Camp d'En Grassot, àrees d'influència i territori de la biblioteca.

A l'àrea infantil es va desenvolupar una nova activitat: els Laboratoris de Lectura. Aquests són un tipus d'activitat familiar que convida a experimentar al voltant de la lectura. Els seus objectius són promoure la lectura, fomentar la biblioteca com a espai de descoberta, lectura i creació, acostar autors i obres especials de la literatura infantil a les famílies i crear una relació de confiança amb el personal de la biblioteca. Es van fer tres laboratoris en sessió matinal els dissabtes i varen ser molt satisfactoris aconseguint crear una atmosfera de creativitat molt enriquidora.

En quan a l'àrea de joves i adults, es va decidir explorar la via de captació de nous públics. Després d'un treball de detecció de mancances a la col·lecció es va determinar que calia augmentar i potenciar els materials (llibres, audiovisuals, etc.) que tractessin el tema dels esports que es poden practicar al carrer a la ciutat de Barcelona. Es va parlar amb experts del barri de Gràcia d'associacions i botigues de skate i de Running i vàrem concretar que per atreure aquests possibles usuaris calia crear un centre d'interès de la col·lecció en Esports Urbans. Es va crear un equip de dues persones de l'equipament per la cerca de materials que poguessin ser interessants i factibles per la seva adquisició i es va dedicar una part del pressupost de fons per a la compra de llibres i àudios relacionats amb l'skate (monopatí), el Running (córrer), la bicicleta i els patins i les seves variants. Durant l'any es van adquirir la major part dels materials publicats al país.

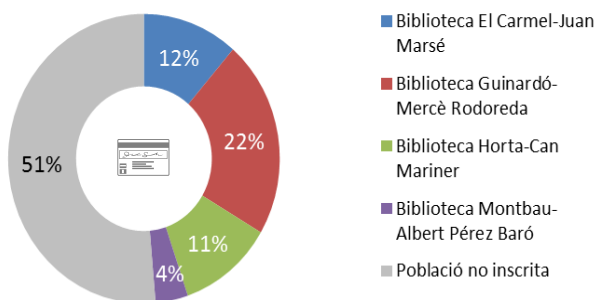
També caldria destacar per un costat el treball constant de la biblioteca a les xarxes socials, especialment a Facebook, on es va introduir la publicació d'enregistraments de vídeo de les principals audicions de música africana (especialització de la biblioteca) dels artistes que varen passar a les activitats del cicle Món Àfrica que es realitza durant tot l'any per a donar a conèixer la realitat africana i per un altre costat la posada en marxa d'un altre club de lectura fàcil adaptat a usuaris amb discapacitat mental del Club Social Salut Mental Gràcia de l'entitat Atra-Atart.

Els últims mesos de l'any varen finalitzar amb els preparatius de la biblioteca per implementar el servei d'autopréstec a través de dues màquines de tecnologia RFID que va comportar els treballs d'enxipatge de la col·lecció, formada per més de 50.000 documents i que va ser realitzada per un equip de treballadors de l'entitat ACIDH d'adults amb discapacitat del barri de Gràcia sota la supervisió dels bibliotecaris de la biblioteca.

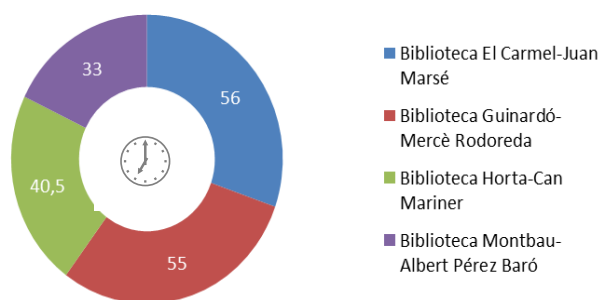
LES BIBLIOTEQUES D'HORTA -GUINARDÓ

	Especialització del fons	Espais Multimèdia		
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n
Biblioteca de districte:				
Guinardó – Mercè Rodoreda	La poesia	8 + servidor	1	1
Biblioteques de proximitat:				
El Carmel – Juan Marsé	La narrativa barcelonina contemporània	11 + servidor	1	1
Horta – Can Mariner	El teatre	7 + servidor	1	1
Montbau – Albert Pérez Baró	El gènere negre	8 + servidor	1	1

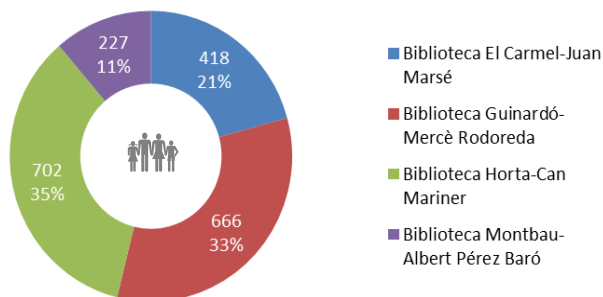
% Població inscrita

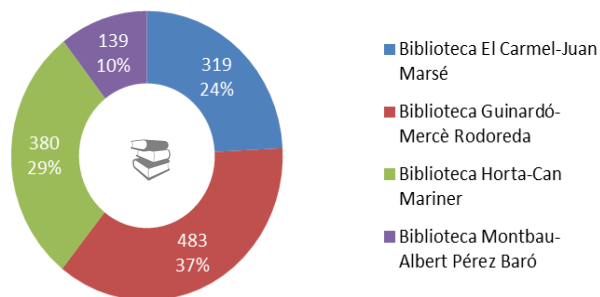
Hores d'obertura setmanal

Visites per dia

Préstecs per dia

ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2015

HORTA - GUINARDÓ	Visites	Mitjana visites dia	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats alfabetització informacional	Assistents alfabetització informacional	Activitats	Assistents activitats	Nous carnets	Total Carnets	Increment de fons	Col·lecció total
El Carmel-Juan Marsé	124.575	418	95.102	319	36.008	48	287	81	2.225	813	19.031	3.544	98.226
Guinardó-Mercè Rodoreda	199.883	666	144.843	483	54.061	40	230	66	2.237	1.247	37.013	4.891	96.151
Horta – Can Mariner	178.388	702	96.448	380	22.766	151	781	50	2.206	859	18.821	3.038	54.761
Montbau-Albert Pérez Baró	57.622	227	35.259	139	9.191	26	218	33	830	344	6.474	1.966	38.268
TOTAL DISTRICTE	560.468	2.013	371.652	1.320	122.026	265	1.516	230	7.498	3.263	81.339	13.439	287.406

BIBLIOTECA GUINARDÓ – MERCÈ RODOREDA

L'any 2016 l'equip de la biblioteca Guinardó-Mercè Rodoreda ha treballat per satisfer les necessitats dels usuaris i habitants de la nostra àrea d'influència, bàsicament els barris del Guinardó, Baix Guinardó i Can Baró i per extensió de tot el districte i ciutat amb l'objectiu de continuar sent un dels equipaments culturals de proximitat més ben valorats per la ciutadania.

I ho hem volgut aconseguir apostant pel nostre paper de prescriptors i promotors de la lectura, la presència a les xarxes socials, la cohesió social, l'aprenentatge al llarg de la vida, i la cooperació amb altres agents i/o equipaments territorials en diversos projectes sumant així interessos, idees i recursos.

Volem destacar el projecte *FemRimes FemGraff: Dones, micropoemes i intervencions murals*, organitzat conjuntament amb l'Espai Jove Boca Nord i el Programa de Dona del districte d'Horta-Guinardó. Es tracta d'un projecte de poesia i d'art mural que tenia com a objectiu fomentar la reflexió literària i artística al voltant de la condició de les Dones a la nostra societat. Hi havia dues fases: Un concurs de micropoesia on el tema era la condició femenina i es podien presentar un màxim de tres treballs. Es van seleccionar dotze poemes perquè dotze artistes graffiteres els interpretessin i traslladessin a diversos espais públics del districte. En total es van presentar 80 participants amb 162 poemes, fet que considerem tot un èxit. Després es van realitzar les intervencions artístiques en 12 espais del districte, i es va intentar que els poetes i les artistes es trobessin per intercanviar impressions. La biblioteca va ser un dels espais escollits i el primer premi es va pintar a un dels murs exteriors de l'edifici.

Realment estem molt satisfets d'aquest projecte que implicava unir les nostres respectives especialitzacions: poesia i art mural. La possibilitat de passar del paper a la paret ha atret a molts participants i esperem repetir l'experiència en un futur pròxim.

Un nou projecte de col·laboració és el cicle *Els dimecres fem salut* organitzat conjuntament amb el CAP Sanllehy que vol incentivar les accions comunitàries amb el territori. Són xerrades mensuals de salut realitzades per professionals del centre amb l'objectiu d'apropar temes d'interès a la ciutadania.

I finalment al 2016 vam celebrar el 50 aniversari de la publicació de **El carrer de les camèlies de Mercè Rodoreda** amb una taula rodona amb Maria Bohigas, editora de Club Editor i Jenn Díaz, jova escriptora amb influències de Rodoreda; i una exposició amb diferents edicions en català i altres llengües de l'obra. I tot emmarcat en el projecte començat també al 2016 *Districte Literari Horta-Guinardó* dins del marc de Barcelona ciutat de la literatura.

BIBLIOTECA EL CARMEL – JUAN MARSÉ

El 2016 hem donat un nou impuls a l'especialització, Novel·la barcelonina, lligada a Horta-Guinardó districte literari i Barcelona ciutat de la literatura. Un any en el qual, a més, hem celebrat amb una programació especial el 50è aniversari de la publicació de *Últimas tardes con Teresa* de Juan Marsé. Una programació amb continguts i formats diversos que ha inclòs dues exposicions, *50 últimas tardes con Teresa*, recull de 50 cobertes de diverses edicions acompanyades de textos de Josep Maria Cuenca, periodista i historiador, autor de la biografia de Juan Marsé *Mientras llega la felicidad* i *Des d'aquell Carmel* una mostra de fotografies signades per Elisabet Insenser que recreen l'ambient i els escenaris de la novel·la.

El poeta i escriptor Carlos Zanón ha acompanyat la projecció del documental *Érase una vez Juan Marsé*, del qual és coautor del guió. L'acte central de la celebració ha reunit David Castillo, poeta i periodista; Laura Fernández, escriptora i periodista, Pilar Aymerich, fotògrafa, Lluís Izquierdo, escriptor i Josep Maria Cuenca. I amb la col·laboració de El Pou, grup d'estudis de la Vall d'Horta i la Muntanya Pelada hem recorregut els carrers del Pijoaparte amb l'itinerari literari i històric de la novel·la.

Amb l'objectiu de convertir la terrassa infantil en un espai més de lectura i activitats hem iniciat *A l'aire llibre*. De juliol a setembre hem realitzat cada dia de la setmana una proposta diferent: tallers de manualitat, jocs de taula, hora del conte, taller artístic, jocs de carrer.

Vinculat a la col·lecció i promoció de la lectura hem iniciat dos clubs: d'audició de música i de còmic. Conduïts pels responsables de les àrees, representen una forma més de potenciar aquests fons i connectar amb el públic jove. A la sessió de novembre del Club de còmic hem comptat amb la presència de David Rubín, un dels dibuixants i guionistes de còmic amb més projecció internacional.

La cooperació amb altres equipaments i entitats i la presència al territori són part imprescindible del paper de la biblioteca. Algunes de les accions del 2016 han estat la participació a la Mostra d'entitats de la Festa Major, la col·laboració al Jazz Tast amb el Centre Cívic al Carmel o la participació a la Castanyada organitzada pel Mercat del Carmel.

BIBLIOTECA HORTA – CAN MARINER

Horta-Guinardó és el Districte Literari de Barcelona, Ciutat de la Literatura des del 2015. L'especialització de la biblioteca Horta-Can Mariner gira al voltant del teatre, atesa la presència històrica al barri d'Horta d'entitats centenàries del món de l'escena catalana (Ateneu Hortenc, Foment Hortenc i Lluïsos d'Horta) i grups de teatre amateur. Volem destacar les actuacions realitzades per fomentar aquest fons documental teatral.

Al 2016 hem incrementar el fons de teatre en 246 documents, un 6,3% d'augment respecte del 2015. Entre les guies de lectura i exposicions, volem ressaltar l'exposició *Grans actrius, grans personatges* realitzada pel Dia Internacional del Teatre (27 de març).

Continuem participant en el Festival Grec de Barcelona amb dues activitats: presentació del Festival amb el seu director, Ramon Simó, i amb *El bon pare*, una sessió del cicle Converses a les Biblioteques, presentat pel periodista Xavier Graset, amb l'autor i director de l'obra, David Plana.

En col·laboració amb altres equipaments del Districte vam participar a la XVI Mostra de Teatre d'Horta-Guinardó amb dues sessions de *Prepara't per la Mostra* i l'actuació de Roger Casadellà a *El malabarista de les paraules*, de Didac Micaló. Completant la programació de difusió del fons teatral vam oferir dues sessions de Lectures escèniques, *Maria Rosa*, d'Àngel Guimerà, amb Carlota Subirós i *El professor Bernhardt*, d'Arthur Schnitzler, amb Xavier Albertí; les dues converses conduïdes per Albert Lladó. Així com el monòleg *L'art de triar carxofes*, amb Jordi Palet, i la conversa de *La fortuna de Sílvia*, entre Jordi Prat, director de l'obra, i el periodista Albert Lladó. En total hem tingut 282 assistents.

Continuem amb el Club de Lectura de Teatre (en 8 sessions i amb 135 assistents). Una sessió es fa en col·laboració amb el Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya, el Teatre Nacional de Catalunya i Arola Editors, dins el projecte *Llegir el teatre*.

Destaquem també el concurs literari *Lletres Joves* organitzat per les quatre biblioteques del districte, convocat pel Districte Horta-Guinardó i Biblioteques de Barcelona, per promoure entre els joves les nostres especialitzacions literàries. En la categoria de Microteatre el primer premi se'l va endur l'obra *Sóc puta i què?*, de Laia Pujol.

Per últim volem destacar una activitat no relacionada amb el teatre: la trobada *D'avis a infants, compartim la lectura*, on alumnes de l'Escola Immaculada Concepció llegeixen contes a persones grans de la Residència El Vent. Amb aquesta activitat de foment de la lectura volem promoure l'aprenentatge mutu intergeneracional.

BIBLIOTECA MONTBAU – ALBERT PÉREZ BARÓ

L'any 2016 podem dir que després de la reobertura al juliol del 2015, estem ja de nou a ple rendiment. El personal de la biblioteca ja ens hem adaptat tant als nous canvis d'organització que ha suposat el nou edifici com de funcionament, amb la incorporació sobretot de la radiofreqüència. Evidentment també hem incorporat els nous serveis que oferim com és l'aula multimèdia o les pantalles informatives.

Tornem a la normalitat i apreciem que molts dels nostres antics usuaris han tornat a la biblioteca. Habitats al nou dia a dia, una tasca important d'aquest 2016 ha estat reprendre el contacte amb les entitats del barri amb les quals ja treballaven. També hem aprofitat per fer nous contactes que segurament es consolidaren l'any vinent 2017.

Destacarem especialment l'interès, després de ser Barcelona declarada Ciutat de la Literatura, de donar empenta al nostre Districte Literari. Un dels projectes a destacar d'aquest any seria el Concurs literari Lletres Joves H-G amb l'objectiu de fomentar la creativitat i la participació dels joves d'entre 18 i 25 anys i donar a conèixer i promoure les especialitzacions de les quatre biblioteques del districte.

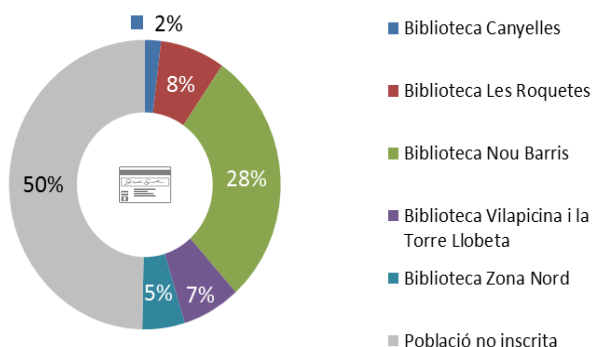
Destaquem molt positivament la formació bàsica que oferim al nostre espai multimèdia ja que és un barri que no disposa de molta oferta d'aquest tipus, i l'interès que hi ha pels cursos orientats a la gent gran, principalment cursos d'iniciació i de telefonia mòbil. Recordem que Montbau és el barri més envellit de Barcelona.

El nou edifici ha potenciat positivament que la gent ens demani més la nostra sala d'actes per fer xerrades. Algunes escoles ha reprès també les visites escolars, però la manca d'obertura als matins fa que l'únic dia que obrim estigui saturat. El públic que ens visita als matins difereix del de la tarda perquè principalment són visites que rebem de l'hospital (pacients, treballadors i acompanyants, aquests últims troben un espai on passar les hores llargues d'espera). Hem detectat que la majoria de gent que viu al barri també és treballadora de l'hospital.

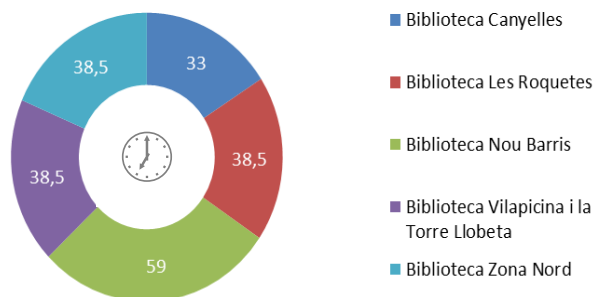
LES BIBLIOTEQUES DE NOU BARRIS

	Especialització del fons	Espais Multimèdia		
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n
Nou Barris	Circ i arts parateatral	8 + servidor	1	1
Canyelles	-	-	-	-
Les Roquetes	-	9 + servidor	1	1
Vilapicina i la Torre Llobeta	-	11 + servidor	1	1
Zona Nord	-	11 + servidor	1	1

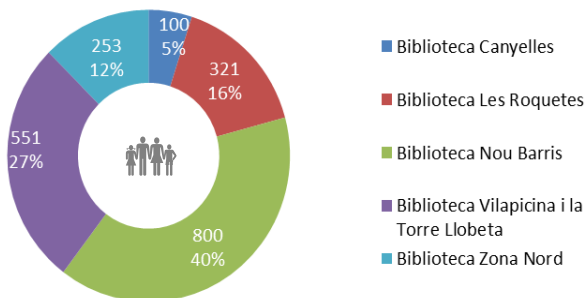
% Població inscrita

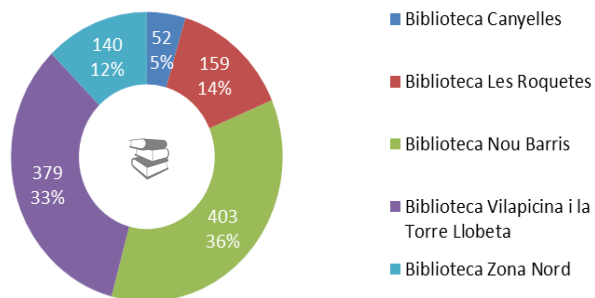
Hores d'obertura setmanal

Visites per dia

Préstecs per dia

ESTADÍSTIQUES BàSIQUES 2015

NOU BARRIS	Visites	Mitjana visites dia	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats alfabetització informacional	Assistents alfabetització informacional	Activitats	Assistents activitats	Nous carnets	Total Carnets	Increment de fons	Col·lecció total
Canyelles	25.154	100	13.072	52	3.645	0	0	15	424	115	3.149	1.142	31.645
Les Roquetes	82.079	321	40.666	159	24.230	70	414	150	2.925	850	12.720	2.926	40.194
Nou Barris	240.950	800	121.287	403	50.743	53	522	61	1.174	1.533	47.310	4.928	91.141
Vilapicina i la Torre Llobeta	140.000	551	96.183	379	29.462	155	1.175	42	2.131	1.146	11.445	3.345	43.659
Zona Nord	70.217	253	38.975	140	23.439	107	733	90	2.152	453	8.319	2.700	48.888
TOTAL DISTRICTE	558.400	2.025	310.183	1.133	131.519	385	2.844	358	8.806	4.097	82.943	15.041	255.527

BIBLIOTECA NOU BARRIS

Un dels objectius del Pla d'acció 2016 era augmentar el nombre de préstecs, per mitjà d'exposicions de documents en diversos espais de la biblioteca, perquè els usuaris se'ls trobessin tot esperant al taulell de préstec, anant a consultar diaris i revistes, esperant el torn d'Internet o venint a fer els deures, en el cas dels nens i nenes, a l'Àrea infantil.

Per reforçar-ho, vam impulsar dos projectes: *Galeria d' Il·lustraci...oooh!* va néixer de la iniciativa del personal bibliotecari de l'Àrea infantil, amb l'objectiu de donar a conèixer els il·lustradors més rellevants, fomentar l'hàbit lector, el préstec i fent participar els infants en jocs, tallers i activitats relacionades.

Un exemple és l'exposició sobre Quentin Blake, per commemorar l'any dedicat a Roald Dahl. En aquesta ocasió es va dinamitzar el fons amb una guia de lectura, una exposició d'il·lustracions i un joc de tres enigmes, sobre la vida i l'obra d'en Roald Dahl. Cada setmana es publicava un enigma i, aquells usuaris que el resolien obtenien una pista per poder arribar a un document on s'amagava un Library Golden Ticket. En total se'n van amagar tres i els tres usuaris que els van trobar van guanyar un premi, que va consistir en un llibre de Roald Dahl, una bossa de la Setmana del Llibre en Català i unes galetes gegants, elaborades i personalitzades per a l'ocasió.

En el marc de *Fora de prestatge*, al llarg de l'any, es van programar tres tallers. El primer de tots, *Opcions quotidianes per canviar la teva economia de consum*, el vam dur a terme en col·laboració amb la Xarxa d'Economia Solidària. El segon, *Para't i respira*, va ser un taller de Mindfulness, dut a terme per Esperanza Ordóñez, psicòloga integrativa, que va donar pautes als assistents, per a viure de forma més relaxada, el dia a dia, i aprendre a gestionar l'estrès. El tercer, *Cuina vegana. Cuina conscient*, taller teòric i pràctic a càrrec de Simona Marinelli, que va ensenyar a cuinar receptes fàcils i ràpides, per tal de menjar de forma saludable, i prendre consciència de la importància que té, per a la nostra salut, una bona alimentació. Tots tres, es completaven amb exposicions sobre la temàtica, quinze dies abans de cada taller i, durant l'activitat s'exposaven a la sala polivalent, perquè els assistents poguessin escollir aquells que s'endurien en préstec.

El resultat, a final d'any, va ser un augment del 2,5% de documents prestats.

BIBLIOTECA CANYELLES

Hem assistit a importants canvis fora i dins de l'equipament, des de la instal·lació dels rètols de carrer, que ens han fet guanyar visibilitat, fins a la reubicació i reorganització del fons de la *Col·lecció Local*, la classificació del cinema d'adults amb identificadors per gèneres o el manteniment de la base de dades d'incidències. Destaquem també l'enriquiment dels continguts del nostre web, amb noves aportacions com la [Memòria 2015](#) o la guia [Itineraris per Canyelles. Ruta senderista](#) amb seguiment a [wikiloc](#), juntament amb els habituals [Àlbum de Fotos](#), [Programa de Festa Major](#) o [resum estadístic 2016](#).

Hem endegat noves eines de comunicació amb els nostres usuaris instal·lant més panells de metacrilat a cada sala, mantenint el butlletí electrònic *Més biblioteques*, i també incorporant millores a l'espai de prestació de serveis, com l'encoixinat per seure al terra durant les activitats infantils i visites escolars, la instal·lació d'un canviador de bebès o els nous espais destinats a exposicions temàtiques i novetats per a grans i petits.

Respecte l'any anterior, hem augmentat considerablement el nombre d'assistents a les visites escolars (prop d'un 200%), hem lliurat més carnets d'usuari (14%), rebut més visites web (5,6%) i deixat més documents en préstec interbibliotecari (4,5%). Entre les dades que hem mantingut destaquen les visites presencials i -amb un lleu augment- els documents demanats en préstec interbibliotecari.

El grau d'assoliment del nostre PA2016 s'ha situat en un 73% -pràcticament igual que durant el 2015 (72%)- i els objectius amb un percentatge de compliment més elevat pertanyen en igual proporció als àmbits dels serveis orientats als usuaris i cooperació i participació, seguit dels referents a procediments i recursos.

Hem col·laborat també amb els diferents agents del barri, territori i ciutat, tant en projectes habituals com en l'endegament de nous programes: destaquen el *Club de Lectura*, en col·laboració amb el *Centre de Formació d'Adults* i les activitats infantils/familiars de calendari festiu organitzades amb el *Casal Infantil* del barri, aollint ambdós programes prop del 25% del total d'assistents a les nostres activitats.

Quant noves col·laboracions, subratllem l'èxit del programa de promoció de la lectura -préstec de documents, visites i activitats- [NiNs llegal](#), en col·laboració amb l'*Escola Bressol Municipal Nenes i Nens* de Canyelles i adreçat als més petits amb complicitat de les seves famílies.

BIBLIOTECA LES ROQUETES

Al llarg de tot l'any 2016 s'ha continuat treballant en diversos àmbits que han servit per consolidar el paper de la biblioteca com a referent cultural i social dins del territori, contribuint així al desenvolupament local. Els destacats d'enguany fan referència a les accions fetes al voltant de tres eixos temàtics principals:

La biblioteca i els joves. S'han dut a terme diversos projectes al voltant de diverses temàtiques d'interès d'aquest col·lectiu, aprofitant la mancança d'aquest tipus d'activitats al territori. S'ha organitzat un *club de lectura juvenil*, amb 14 participants. Un altre dels projectes singulars ha estat *@bojosperdir lanostre*, en el que els joves participants han aportat la seva visió de la biblioteca, les seves opinions envers les activitats i les adquisicions de documents que els hi agradaria trobar. S'ha creat *l'Espai Jove*, una amalgama de centre d'interès i nou espai ubicat a la planta principal de la biblioteca, amb documents i audiovisuals del seu interès. Durant els mesos d'estiu es va organitzar un *Taller d'Esriptura Creativa per a Joves*, a càrrec de l'escriptora local Isabel del Río, amb molt bona acollida. Dividit en quatre sessions, hi van participar 19 joves en cadascuna d'elles. Relacionat amb la temàtica dels videojocs, es va organitzar una exposició interactiva a

La promoció de la salut. Hem treballat amb la petita infància i les seves famílies i amb la gent gran en el nou curs de *l'Escola de Salut per a Gent Gran*, amb activitats mensuals per aquests col·lectius d'usuaris. Hem participat en el taller *Habilitats parentals per a famílies amb fills adolescents*, de l'Agència Catalana de Salut Pública. L'últim trimestre de l'any biblioteca ha organitzat el taller *Lectures Saludables i Literatures*, orientat al públic adult i dividit en tres sessions. L'objectiu d'aquest taller ha estat el d'aprendre a identificar i gestionar les emocions, a partir d'una activitat innovadora de lectures saludables, de la mà de diverses lectures triades. Acompanyats de diversos professionals de la salut emocional i del món de la literatura, s'han tractat diversos temes com el dol i la pèrdua, les crisis vivencials i les pors, debatent i descobrint la salut emocional des d'una altra perspectiva.

La cooperació territorial: Un dels nostres punts forts, que ens ha permès estar presents i ser més visibles dins el territori. Hem treballat la franja dels infants i dels joves en una nova edició *Estiu de Franja Jove*, en col·laboració amb el Pla Comunitari de Roquetes, Pla Comunitari de Verdum i Pla Comunitari de Trinitat Nova. Hem celebrat la *Setmana de la Dona a Roquetes*, conjuntament amb el Centre Cultural Ton i Guida, el Casal d'Avis i l'Associació de Veïns de Roquetes, i hem estat presents en la *11a Mostra de Titelles de les Roquetes*, cooperant amb l'Associació Titellaire de Roquetes. Al llarg de dotze mesos hem programat també diverses activitats conjuntament amb el CAP Roquetes, Pla Comunitari de Verdum i el Centre Cultural Ton i Guida. Hem participat en la Festa Major de Roquetes i la Festa Major de Verdum, amb tres activitats per a diferents públics. I finalment, la biblioteca ha continuat estant present en diverses comissions de treball creades des del territori, com la *Taula de Salut*, la *Taula de Franja Jove*, la *Taula de Gent Gran*, etc.

BIBLIOTECA VILAPICINA I LA TORRE LLOBETA

El 2016 ha estat un exercici per seguir avançant en els diferents àmbits de treball, especialment entorn a la inclusió social, i a la vegada per encetar noves vies de col·laboració amb agents del territori i nous projectes.

Destaca la publicació del nou apartat al web sobre diversitat funcional que vol aglutinar i mostrar aquelles accions i col·laboracions que es generen o passen a la biblioteca al voltant de les persones amb discapacitats, més enllà del desenvolupament de la col·lecció i seguint la línia de treball iniciada des de fa ja uns anys. Fruit de la tasca feta, la biblioteca entra a formar part del grup de treball de *Biblioteques inclusives* de la Generalitat de Catalunya i a la 1a. *Jornada Biblioteques inclusives* es mostra, com a bona pràctica, el conjunt de guies de lectura que s'han fet des de la biblioteca.

Durant el darrer trimestre es generen dues oportunitats que obren nous camins de col·laboració amb serveis comunitaris propers i que permeten orientar part del servei cap a la gent gran. Conjuntament amb l'Hospital de Dia del C.I.S.Cotxeres es dissenya i s'inicia el projecte *Vine a conèixer la biblioteca* adreçat a persones grans amb retard cognitiu moderat. Per una altra banda, la biblioteca contribueix amb fons específic a les xerrades de salut que fa el Casal de Gent Gran conjuntament amb el C.I.S.Cotxeres. Paral·lelament també volem ressaltar un parell de noves iniciatives. La primera lligada a la col·lecció i la segona al treball en xarxa amb altres equipaments del barri.

Vinculat al centre d'interès de cinema d'animació per a adults s'engega el cicle mensual *Divendres Animats*. Sota aquest paraigües s'han proposat, al llarg de 6 sessions, passis comentats de curts, promocions de festivals i xerrades amb especialistes amb el propòsit de fomentar aquest tipus de cinema i donar a conèixer el fons de la biblioteca.

En el marc de la Festa Major de Torre Llobeta sorgeix *Penj'art 2016*, una iniciativa conjunta entre la Biblioteca, el Centre Cívic Torre Llobeta i el Casal de Gent Gran de Vilapicina per fer florir la creativitat artística del barri. *Penj'art* és un itinerari artístic pels tres equipaments, una mostra col·lectiva d'artistes amateurs que vol promocionar la seva obra entre els veïns i visitants.

BIBLIOTECA ZONA NORD

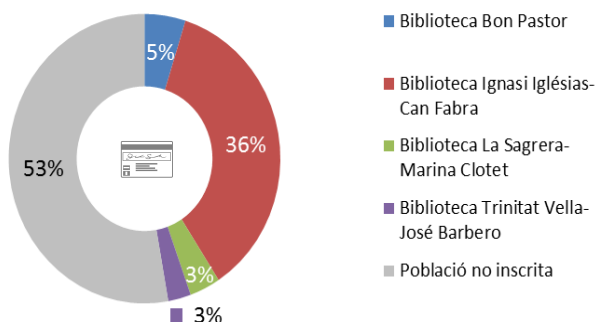
L'Espai de Gent Gran va ser un dels trets distintius de la biblioteca al 2016. El projecte va començar a funcionar a partir del mes de setembre del 2015 i en l'actualitat està vigent i en ple funcionament. Des de la seva obertura, la biblioteca participa activament en el Grup motor de la Zona Nord del projecte *Salut als Barris*, amb professionals de diferents àmbits professionals que organitzen activitats orientades a la reducció de les desigualtats socials en salut. Des del CAP de Ciutat Meridiana s'imparteixen tallers de memòria destinats a la Gent Gran, i s'ha detectat la necessitat i la conveniència de que la Gent Gran pugui disposar d'un espai de trobada i de continuïtat en activitats que estimulin el desenvolupament social i cognitiu. La biblioteca per donar recolzament a aquesta demanda del territori, posant en marxa la creació d'un centre d'interès anomenat Espai Gent Gran que té com a objectiu principal donar resposta a una necessitat dotant d'un espai bibliogràfic que reculli les temàtiques relacionades i d'un Espai de trobada tots els dilluns de 18 a 19 h, amb tertúlies, trobades amb professionals, xerrades temàtiques i tallers de manualitats. Per tal de portar-lo a terme s'han establert lligams de col·laboració amb entitats, com la FATEC, i equipaments i serveis públics del territori com l'Associació de comerciants Ciutat Meridiana.

L'altre projecte important a destacar al 2016 és la I Setmana de la Nutrició i la Salut. Actualment hi ha una clara preocupació per la salut i en molts sentits tendim a relacionar-la amb el que mengem, ja que una bona alimentació pot ser molt útil per evitar malalties. L'objectiu del nou centre d'interès que hem creat és donar suport a totes aquestes iniciatives i intentar motivar un canvi d'hàbits en els usuaris que els faci portar una alimentació més equilibrada i més sana oferint opcions sobre tipus d'aliments, dietes saludables i més ecològiques, receptes innovadores i d'aprofitament de recursos, al·lèrgies i intoleràncies alimentàries, prevenció de malalties, etc. L'objectiu és oferir documents i recursos així com activitats que ens puguin aportar nous coneixements sobre aquest tema. En aquest sentit al mes de novembre van fer celebrar Setmana de l'Alimentació on els usuaris van poder gaudir de tallers de cuina i xerrades sobre agricultura ecològica i sostenible. També vàrem fer el nostre propi hort urbà a la sala infantil perquè els més petits comencin a agafar consciència d'on surten els vegetals i com poden cultivar-los a casa.

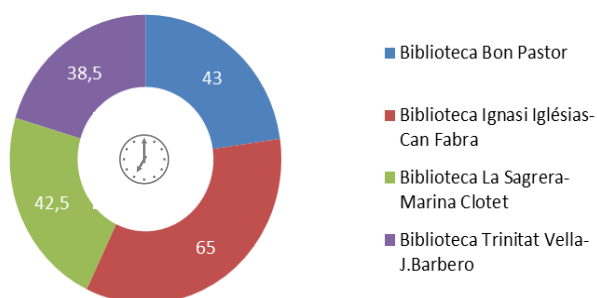
LES BIBLIOTECES DE SANT ANDREU

	Especialització del fons	Espais Multimèdia		
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n
Biblioteca de districte:				
Ignasi Iglésias – Can Fabra	El còmic	9 + servidor	1	1
Biblioteques de proximitat				
Bon Pastor	-	8 + servidor	1	1
La Sagrera – Marina Clotet	-	11 + servidor	1	1
Trinitat Vella – José Barbero	-	9 + servidor	1	1

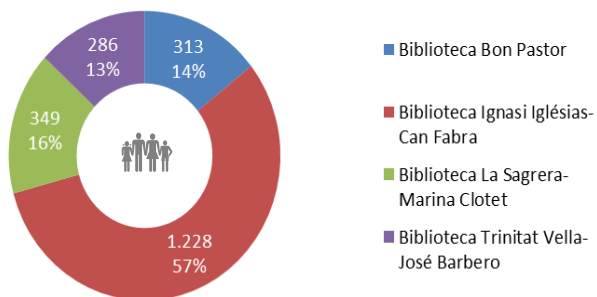
% Població inscrita

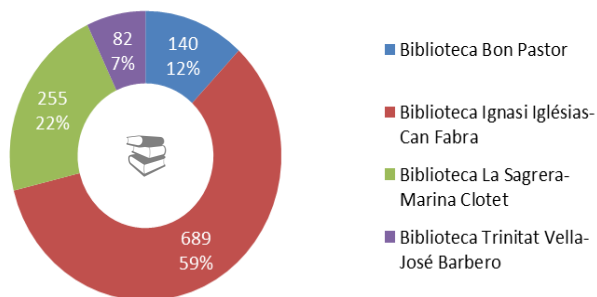
Hores d'obertura setmanal

Visites per dia

Préstecs per dia

ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2015

SANT ANDREU	Visites	Mitjana visites dia	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats alfabetització informacional	Assistents alfabetització informacional	Activitats	Assistents activitats	Nous carnets	Total Carnets	Increment de fons	Col·lecció total
Bon Pastor	81.327	313	36.526	140	15.677	184	1.155	186	4.133	272	7.154	2.141	50.401
Ignasi Iglésias – Can Fabra	410.045	1.228	230.061	689	89.852	171	1.008	92	3.703	2.035	52.743	6.269	136.872
La Sagrera – Marina Clotet	91.824	349	66.955	255	24.136	38	280	239	4.868	650	5.368	2.884	49.958
Trinitat Vella - José Barbero	72.694	286	20.863	82	22.174	137	576	94	1.622	451	3.986	1.946	22.640
TOTAL DISTRICTE	655.890	2.176	354.405	1.166	151.839	530	3.019	611	14.326	3.408	69.251	13.240	259.871

BIBLIOTECA IGNASI IGLÉSIAS - CAN FABRA

L'any 2016 ha estat l'any de consolidació de la implantació del sistema de radiofreqüència a la biblioteca. Els usuaris han guanyat en autonomia, i la plantilla ha canviat les seves dinàmiques de treball. Ara ja podem dir que el sistema d'autoprèstec funciona correctament, i el grau de satisfacció dels usuaris és alt.

La biblioteca Ignasi Iglésias-Can Fabra té dos punts forts especialment rellevants, dels quals en som referents a nivell no sols territorial sinó també a nivell de ciutat: un d'ells és el servei dirigit als més menuts de la casa: l'àrea infantil i familiar. Durant anys s'ha treballat molt la relació biblioteca-escola, oferint una àmplia gama de visites escolars segons franja d'edat, necessitats, i nivell de concreció, així com altres serveis adreçats a centres educatius. També s'han focalitzat molts esforços a la franja d'edat dels petits lectors, de 0 a 3 anys. Això ha acabat donant molts fruits, essent la biblioteca amb uns índexs més alts de préstec de documents infantils. Seguim treballant en aquesta línia, sent conscients de la importància de fidelitzar aquests usuaris, ja que seran els adults del futur.

L'altre punt fort és el de l'especialització de còmic: el nostre objectiu principal és aconseguir que la població llegeixi còmics, fer-los arribar a la gent, i per això les nostres línies de treball giren al voltant d'oferir una bona col·lecció actualitzada i de qualitat, i donar-la a conèixer mitjançant eines de recomanació lectora, i activitats dirigides a tots els públics: exposicions de petit i gran format, presentacions de novetats, els clubs de lectura de còmic i de manga, tallers... Ho estem aconseguint. Aquest 2016 hem augmentat el nombre de préstecs de còmics un 17% en relació a l'any anterior. Tenint en compte que el préstec de còmics en tota la xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona ha baixat un 5% aquest darrer any, ho considerem una xifra molt positiva.

Finalment, fer esment en la posada en marxa, a finals d'any, del nou servei *American Space*, fruit d'un conveni signat amb el Consolat General dels EUA, que es preveu que canviarà la percepció que teníem fins ara del model de biblioteca, incorporant nous elements tecnològics i de cultura *maker* tant en els serveis com en la programació d'activitats.

BIBLIOTECA BON PASTOR

Després de 12 anys en funcionament, la biblioteca ha esdevingut un equipament de referència al barri del Bon Pastor. El compromís, la implicació i la feina realitzada amb rigor han fet que aquest servei cultural participi en nombrosos projectes, ja sigui propis com els d'altres agents del territori. Per aquest motiu, durant el 2016 hem volgut preservar les mateixes línies d'actuació incidint de manera prioritària en el Projecte Educatiu de Biblioteca, en el Treball en Xarxa i la Comprensió Lectora.

Com a mostra d'aquesta aposta d'actuació, destaquem les més de 170 visites escolars realitzades, 265 activitats culturals programades, així com la participació en les diferents taules de convivència i educació del barri i la programació de: dos clubs de lectura en veu alta, per a infants de 9 a 12 anys; dos clubs de descoberta lectora per a infants de 8 a 10 anys i d'11 a 13 anys; i dos programes de suport a la comprensió lectora, *A pas de lletra* i *Llegim!*, aquests darrers van destinats a infants amb greus problemes de comprensió lectora (per realitzar aquest comptem amb la col·laboració de dues mestres voluntàries).

Aquest any la Biblioteca ha impulsat la Xarxa Infància, Adolescència i Joventut del Bon Pastor (a on participen escoles, serveis socials, equipaments, associacions i serveis que treballen al territori amb aquesta població) la qual ha servit per fer un anàlisi complet de la situació i la creació de nous projectes comunitaris adaptats a les necessitats detectades.

L'any 2016 la Biblioteca Bon Pastor ha estat guardonada amb el Premi Diversitat, atorgat per ACATHI, Associació d'immigrants i refugiats LGBTI, per la tasca d'inclusió d'aquest col·lectiu en la vida cultural del barri, aquest reconeixement ens fa una especial il·lusió donada la necessitat existent de treballar la diversitat en el territori.

BIBLIOTECA LA SAGRERA – MARINA CLOTET

Al 2016 l'equip de la biblioteca La Sagrera – Marina Clotet s'ha implicat en actualitzar i millorar els serveis oferts, fent-se palès a través de canvis i reconeixements, una breu mostra dels quals comentem a continuació:

Obtenció del Premi Bones Pràctiques Lectura Fàcil atorgat per l'Associació Lectura Fàcil: amb la iniciativa [Llegeix els clàssics](#), un club de lectura que vincula el sistema educatiu amb la biblioteca pública i la lectura fàcil. L'escola Laia del barri de la Sagrera hi participa des de fa 3 anys i arrel del ressò obtingut en l'obtenció del premi, l'escola Pegaso també s'ha animat a participar.

Obtenció del Premi de Qualitat Educativa del Consell de Coordinació Educativa: per l'àrea infantil de la biblioteca.

Inici de l'especialització en Música Electrònica: coordinada per Manel Peña, l'auxiliar de la biblioteca especialista en música, que s'encarrega del desenvolupament de la col·lecció i de gestionar l'Spotify.

Actualització de la programació estable de la biblioteca: deixant d'oferir la Tertúlia Literària Cervantes i el Grup de Trobada i proposant noves activitats amb gran acceptació entre la gent gran del barri com els Tastets de música clàssica.

Creació d'un nou servei específic per nens/es: hem estrenat un club de lectura de còmic conduït pel Xavi Santamaria, l'auxiliar de la biblioteca especialista en còmic, per donar resposta a la demanda dels nostres usuaris més joves i facilitar el coneixement i el préstec d'aquest fons.

Col·laboració amb els alumnes de batxillerat i el departament d'educació visual i plàstica del Col·legi Jesús Maria: del 14 d'octubre al 14 de novembre vam gaudir al vestíbul de la biblioteca de les obres que els alumnes de batxillerat artístic van realitzar en el muntatge de l'exposició Llegir o no llegir. *That is the question*, en honor al quart centenari de la mort de Cervantes i Shakespeare. D'aquesta manera els alumnes han vist reconeguda la seva autoria en un fòrum públic al barri.

Inici de diverses col·laboracions amb : la recent inaugurada escola 30 passos (a 400 metres de la biblioteca) i amb el casal de barri Can Portabella (a 800 metres).

Per segon any consecutiu hem obert en substitució de la biblioteca de districte (Can Fabra): per garantir el servei de biblioteca pública al districte de Sant Andreu (el mes de desembre no vam tancar cap dia).

Millora de la il·luminació de l'àrea infantil: a través de les obres realitzades a porta tancada durant l'agost.

BIBLIOTECA TRINITAT VELLA – JOSÉ BARBERO

El 2016 hem seguit treballant per consolidar la Biblioteca com un equipament de referència del territori i consolidar el treball en xarxa amb altres entitats i equipaments.

Caldria destacar el cicle *Rec Cultural* que per primer cop s'ha organitzat conjuntament amb el Centre Cívic de Trinitat Vella i que s'ha dedicat al teatre i també a visibilitzar la dramàtica situació dels refugiats. Els dos equipaments van organitzar i comissariar una exposició fotogràfica al voltant d'aquest tema. Aquesta exposició, dividida en dos blocs, es va moure per diferents equipaments del barri de Sant Andreu, creant així un vincle entre dos equipaments de proximitat de cada territori. L'èxit de l'exposició va superar les expectatives i ha estat un any (des d'abril del 2016 a maig del 2017) voltant a diferents equipaments de Barcelona, Catalunya i Illes Balears.

Hem seguit duent a terme, el treball educatiu i social que ens ha caracteritzat des dels inicis per la tipologia d'usuaris i del barri on ens trobem. Hem seguit posant especial atenció a la infància buscant la implicació de les famílies en l'assistència de les activitats així com en el dia a dia, ja que molts dels nens i nenes que venen a la biblioteca hi venen sols i s'hi passen tota la tarda. Per això, és bàsic la participació en la Taula d'infància, adolescència i família que a poc a poc es va consolidant i que ens permet treballar intensament amb les entitats educatives, socials i de lleure que treballen amb infància en el barri.

Pel que fa al públic adolescent i jove, s'ha consolidat el Centre d'interès Jove i els diferents cicles temàtics que s'hi han realitzat. Les temàtiques giren al voltant de temes que preocupen o interessen als joves del barri i que han tingut sempre molt bona acollida, sobretot amb les activitats que s'han realitzat. Cal destacar la tasca de l'educadora social, ja que ella és la que crea el vincle necessari amb els joves. És per això, que seguim reivindicant l'increment d'hores perquè pugui realitzar aquesta tasca tan important. També és vital el treball amb la Xarxa Jove que ens permet idear, compartir i difondre projectes.

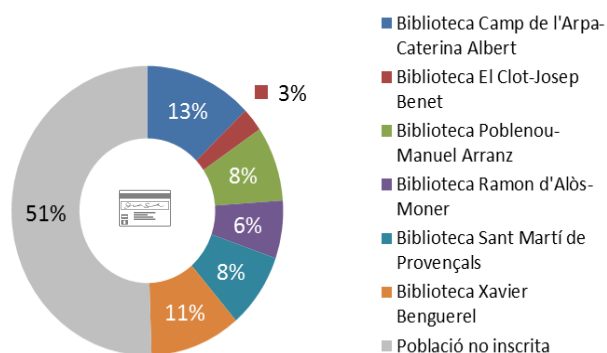
Seguim recolzant els programes de recerca activa de feina amb Barcelona Activa i el Punt d'Informació Juvenil de Garcilaso.

I hem continuat consolidant el Centre d'Interès en Moviments Socials, destacant la participació en el *Literal*, *Fira d'idees i llibres radicals*.

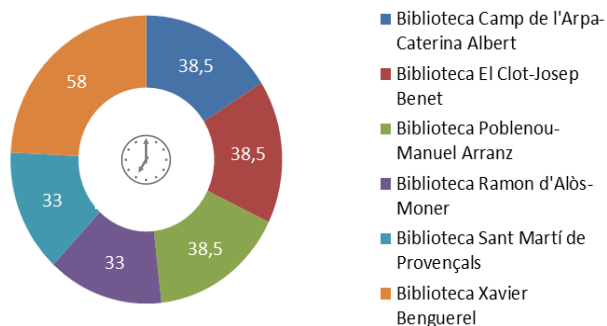
LES BIBLIOTEQUES DE SANT MARTÍ

	Especialització del fons	Espais Multimèdia		
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n
Biblioteca de districte:				
Xavier Benguerel	El cinema i la literatura infantil i juvenil	8 + servidor (1r i 2n trimestre)	1	1
Biblioteques de proximitat:				
Camp de l'Arpa – Caterina Albert	-	11 + servidor	1	1
El Clot-Josep Benet	-	11+ servidor	1	1
Poblenou-Manuel Arranz	Cultura popular	11 + servidor	1	1
Ramon d'Alòs-Moner	Flamenc	-	-	-
Sant Martí de Provençals	-	-	-	-

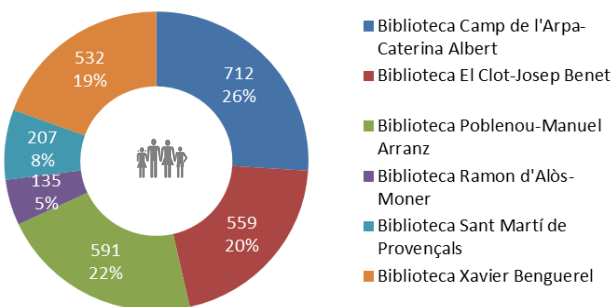
% Població inscrita

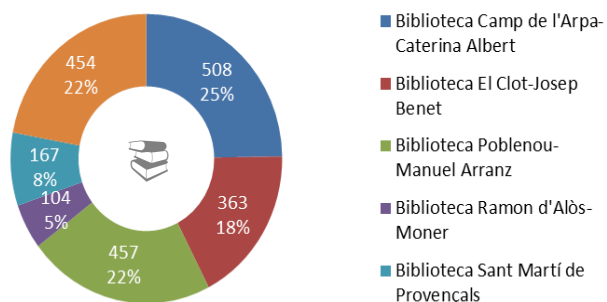
Hores d'obertura setmanal

Visites per dia

Préstecs per dia

ESTADÍSTIQUES BàSIQUES 2015

SANT MARTÍ	Visites	Mitjana visites dia	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats alfabetització informacional	Assistents alfabetització informacional	Activitats	Assistents activitats	Nous carnets	Total Carnets	Increment de fons	Col·lecció total
Camp de l'Arpa-Caterina Albert	180.887	712	129.127	508	43.697	170	1.518	69	2.209	1.562	30.036	3.353	54.933
El Clot-Josep Benet	147.555	559	95.780	363	34.249	23	235	47	1.722	1.384	6.210	3.763	38.405
Poblenou- Manuel Arranz	177.217	591	137.220	457	36.392	115	717	52	1.970	1.393	19.606	3.962	61.882
Ramon d'Alòs-Moner	37.515	135	28.888	104	10.672	0	0	46	1.057	736	15.090	1.243	34.728
Sant Martí de Provençals	53.792	207	43.547	167	8.955	0	0	16	1.537	873	19.579	1.333	27.623
Xavier Benguerel	137.200	532	117.099	454	31.465	3	40	69	1.600	728	25.304	5.102	128.831
TOTAL DISTRICTE	734.166	2.736	551.661	2.054	165.430	311	2.510	299	10.095	6.676	115.825	18.756	346.402

BIBLIOTECA XAVIER BENGUEREL

L'any 2016 la biblioteca Xavier Benguerel ha continuat desenvolupant bàsicament dues línies d'acció estratègiques: d'una banda el treball de proximitat, amb el territori, i de l'altre costat el foment de les activitats vinculades a l'especialització en cinema de la biblioteca amb l'objectiu d'arribar a públics de més enllà del territori immediat. D'entre les diverses accions que desenvolupem sobre aquests dos eixos, destaquem les següents:

Taller de narració oral *Per explicar un conte* al Mòdul Maternal del Centre Penitenciari de Dones de Wad-Ras. La biblioteca Xavier Benguerel col·labora regularment des de fa gairebé deu anys amb aquest centre penitenciari, tant pel que fa al préstec de llibres i d'altres documents com a l'hora d'organitzar, conjuntament amb Biblioteques de Barcelona, una programació estable d'activitats adreçades als fills de les internes (de 0 a 3 anys) a partir del programa de contes *Primeres passes*. En aquest marc, i partint d'una experiència prèvia semblant desenvolupada l'any 2014, entre els mesos d'octubre i desembre del 2016 vàrem organitzar un taller de narració oral molt bàsic de per a les mares del centre amb l'objectiu d'apropar el llibre i la lectura al temps d'oci i de relació personal amb els seus nadons que conviuen amb elles al centre. El taller, de 5 sessions, va anar a càrrec de l'auxiliar de la biblioteca Cèlia Millán –formadora en narració oral- i a l'última sessió es van poder veure els resultats satisfactoris del mateix en esdevenir les mares les protagonistes de la sessió de contes del mes de desembre. Tant una de les sessions del taller com la sessió on les mares internes van explicar els contes, van ser enregistrades amb l'objectiu d'editar un vídeo per donar visibilitat a aquest projecte.

La programació d'activitats relacionades amb l'especialització en cinema per arribar a nous públics. Per tal de donar a conèixer el fons especialitzat en cinema de la biblioteca, que està integrat per gairebé sis mil documents, organitzem activitats que pugin atreure nous usuaris cap a aquests materials. El 2016 hem fet una nova edició –la cinquena- del cicle anual *Literatura i pantalla* que ha comptat amb la presència del director José Luís Guerín. També han tingut molt bona acollida les tres xerrades sobre tècnica cinematogràfica, art i cinema i autors novells del programa *Aula de cinema* que professors de l'ESCAC ens han ofert, amb la col·laboració de la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona.

BIBLIOTECA CAMP DE L'ARPA – CATERINA ALBERT

L'any 2016 va ser especialment important per a la Biblioteca Camp de l'Arpa-Caterina Albert ja que se celebrava una efemèride destacada: els 50 anys de la mort de Caterina Albert, l'escriptora de L'Escala de qui la biblioteca pren nom. Per tal de commemorar aquest fet es van organitzar diverses iniciatives, tals com un recital de poesia a càrrec de Baltasar Fonts i Pere Pau Ximenis, 'Caterina Albert: una veu de la terra'; una lectura dramatitzada d'alguns textos de Víctor Català a càrrec de Joan Dausà i Irene Muñoz; durant tres mesos s'exposaren al vestíbul de l'equipament una cinquantena de cartes manuscrites inèdites de l'autora adreçades a la família Puig Guillot, amb la que la unia una gran amistat, i finalment a les escales principals de la biblioteca es retolaren algunes de les seves cites més punyents.

De més a més, el passat any va ser d'allò més fructífer per a la Sala Infantil, on es posaren en marxa dos projectes que van aconseguir un gran èxit. El primer fou *La Lliga dels Llibres*, una iniciativa de foment de la lectura engegada per l'equip d'infantil amb col·laboració amb la Llibreria-Papereria Bolibloc. Se seleccionaren 14 títols per a cada categoria d'edat i els infants participants llegiren i puntuaren els llibres, establint de primer rànquings setmanals i per últim un 'top' definitiu. L'activitat durà de febrer a juny i hi van participar més de vuitanta nens. Tots ells van rebre una xapa de regal i als més lectors, a més, se'ls obsequià amb un llibre.

El segon projecte que la biblioteca impulsà foren, de fet, un reguitzell de propostes. Relacionades novament amb una efemèride, en aquest cas la celebració dels 150 anys del naixement de Roald Dahl, es preparà una exposició amb els personatges més famosos de l'autor, il·lustrats per Quentin Blacke, el seu col·laborador habitual. Per als més petits es regalaren fotocòpies d'aquests mateixos dibuixos perquè els pintessin i posteriorment s'incorporaren a l'espai expositiu. D'altra banda, s'habilità una urna on, sota l'encapçalament *Estimat Roald Dahl*, els infants dipositaven una postal fictícia adreçada a Dahl. I finalment, com a cloenda 'estrella', la biblioteca organitzà una experiència única: una vetllada nocturna en la qual 15 nens i nenes van poder entrar a l'equipament, decorat especialment per a l'ocasió, i gaudir d'un espectacle sobre l'escriptor gal·lès a càrrec de la companyia Cos de Lletra, tot acompanyat de regals i sorpreses.

BIBLIOTECA EL CLOT-JOSEP BENET

A finals del 2016 la Biblioteca El Clot-Josep Benet va fer tres anys i les principals dades estadístiques de l'equipament confirmen el seu arrelament en el territori, tant pel que fa als veïns que viuen en els barris als que donem servei com als usuaris que en fan ús per la seva proximitat al lloc de treball o per la seva situació al costat d'una boca de metro i d'una parada del Trambaix.

Volem remarcar dues activitats molt diferents entre elles però molt interessants:

Club de Lectura Llegim el Museu: El cos vestit. Tot i que es va iniciar a finals del 2015, la major part de les sessions es van dur a terme durant el 2016. Aquest club de lectura organitzat amb el Museu del Disseny va néixer amb la idea de *llegir* les 4 exposicions permanents que hi ha en aquest museu. El cos vestit va ser un club temàtic en què el vestit va ser el fil conductor de les lectures. Les referències històriques, les descripcions evocadores i els dissenyadors que els lectors van anar descobrint al llarg de les lectures cobren vida a l'exposició permanent *El cos vestit. Siluetes i moda (1550-2015)* del Museu del Disseny de Barcelona.

L'èxit d'aquesta primera edició va fer que a finals del 2016 haguem posat en funcionament la segona: Llegim el museu: objectes i col·leccions en el què objectes prenen un especial protagonisme i que gira Club de lectura entorn de l'exposició: Extraordinàries! Col·leccions d'arts decoratives i arts d'autor (segles III-XX).

B-Anime Film Festival: Amb la intenció d'atraure a la biblioteca a un públic adolescent i jove es va organitzar a la biblioteca una sessió de presentació del B-Anime Film Festival (activitat que vol crear un punt de trobada per a tots els seguidors del gènere, donar visibilitat a estrenes d'anime de qualitat i organitzar activitats relacionades amb aquest gènere. A més, B-Anime vol incentivar la participació dels joves en el consum de cultura amb propostes adaptades als seus interessos).

La sessió de presentació va tenir lloc dissabte 14 de maig a la tarda a la Biblioteca El Clot – Josep Benet i altres espais del Disseny Hub Barcelona com una prèvia a totes les activitats del festival amb el manga, l'anime i el disseny com a protagonistes. Les activitats, totes gratuïtes, van ser les següents: Taller de Manga a càrrec de l'Escola de Còmic Joso; Manga, anime & diseño a càrrec d'Hiroshi Tsunoda, dissenyador japonès afincat a Barcelona des de l'any 2000; Projectió de 'MISS HOKUSAI', de Keiichi Hara. Aquesta jornada ha tingut continuïtat durant el 2017 transformant-se en dues: La *Winter Edition* i la *Spring Edition* amb el mateix format que la del 2016 (taller + projecció cinematogràfica).

BIBLIOTECA POBLENOU – MANUEL ARRANZ

Ens agrada que la gent vingui, però sobretot que torni, perquè això vol dir que el que ofereix la biblioteca els ha interessat. Vam iniciar l'any *extramurs*, portant part del nostre fons especialitzat en cultura popular a la jornada *Som cultura!*, organitzada per l'Ajuntament al recinte Fabra & Coats. Part del fons va sortir en préstec i algunes editorials participants ens van donar fons relacionats.

Conjuntament amb l'IMD vam programar a l'Espai Multimèdia *Connecta Capacitats*, cursos adreçats a la inserció laboral de gent amb diversitat funcional.

Pel que fa a l'apartat de llengua i lectura vam continuar amb el club de lectura de català bàsic en col·laboració amb el Consorci de Normalització Lingüística que havíem iniciat a finals de 2015. També programem visites a la biblioteca de grups d'estudiants de català.

Vam participar en el Festival Escala Barcelona, conjuntament amb les biblioteques Xavier Benguerel i Barceloneta, elaborant una completa guia de lectura. També hem fet de jurat en la Mostra de Treballs de Recerca de Batxillerat de Sant Martí. Una bona mostra del que fan els millors estudiants dels instituts del districte.

Seguint amb les col·laboracions amb les llibreries del barri, a més de presentacions diverses, ens agradaria destacar l'organització, amb la llibreria Etcètera, d'una trobada d'escriptors post-Sant Jordi, on vam gaudir amb la presència entre altres de Víctor Amela, Nuria Esponellà, Rafel Nadal, Àfrica Ragel, Màrius Serra, Isabel-Clara Simó, etc. Alguns dels quals han tornat posteriorment a presentar-nos els seus nous llibres.

Hem tornat a participar en el premi infantil *Atrapallibres*, i conjuntament amb la llibreria La Petita, hem portat alguns escriptors com l'Anna Manso, Rodrigo Muñoz Avia i Cristina Sánchez Andrade (aquests dos via Skype) i editors com Joan Vives d'Animallibres i els infants han pogut interactuar amb ells.

Vam tenir l'oportunitat de fer un intercanvi professional amb directores i bibliotecàries de Bulgària. Era un curs extern que es feia parcialment a la nostra biblioteca i ens van demanar de fer dues visites a l'equipament.

Per acabar l'any, ens va fer molta il·lusió endegar la col·laboració amb la Sala Beckett que s'ha instal·lat al Poblenou i, juntament amb la Biblioteca Xavier Benguerel, hem posat en marxa *La prestatgeria de la Beckett*, unes trobades on autors, directors i actors presenten al públic alguns dels espectacles que programen.

Com podeu veure multitud de projectes i propostes que fan que la gent vingui i, sovint, torni.

BIBLIOTECA RAMON D'ALÒS-MONER

L'any 2016 ha estat un any fèrtil en quant a col·laboracions entre la biblioteca i serveis i associacions presents al territori. La pròpia naturalesa de la biblioteca, oberta i vertebradora de sinèrgies, ha estat potenciada en el darrer any amb la celebració d'unes jornades formatives, promogudes per la Direcció de Serveis a les Persones i el Territori del Districte de Sant Martí, en les que hem participat la major part de serveis municipals del barri Besòs. Aquesta experiència formativa ens ha permès teixir de manera sòlida una xarxa molt productiva en quant a la realització de projectes i activitats en col·laboració. Des de la biblioteca destaquem, per exemple, la participació a la Taula interreligiosa del Besòs en la que vam proposar la realització d'una activitat, Nit de Ramadà, en la que la comunitat islàmica del territori ens expliqués vivències relacionades amb el mes de Ramadà. L'activitat es va poder realitzar gràcies a la col·laboració dels quatre oratoris islàmics del barri, el Servei d'Intermediació en l'Espai Públic, el Programa ANNISA i el projecte Estiu al barri, comptant amb la participació de més de cinc-centes persones compartim el moment del trencament del dejuni del Ramadà als carrers del barri.

Igualment de il·lusionant és la col·laboració amb el Casal de Barri Besòs iniciada al llarg de l'any 2016. Hem tingut la sort de programar de manera conjunta dues trobades amb autors; la primera amb Jorge Carrión, presentant la seva obra *Barcelona: los vagabundos de la chatarra*, i la segona, amb Roser Mesa i Pep Brocal, amb el seu llibre *Anecdotario de Barcelona*. L'especial assistència de públic a la primera de les trobades degut a la presència d'alumnes d'ESO d'un institut de la zona i membres d'una cooperativa, Alencop, sorgida al barri com a conseqüència dels fets retratats a la obra de Jorge Carrión, ens impulsa a continuar convidant estudiants, entitats, associacions, etc. en noves trobades amb autors.

És també al 2016 quan consolidem el nostre Club de Lectura Fàcil, realitzat en col·laboració amb l'Associació Martinet Solidari, en el que persones, majoritàriament gent gran amb dificultats lectores, troba un espai setmanal no només de lectura sinó també socialitzador.

Podríem afirmar que al llarg d'aquest 2016 hem establert els fonaments d'un espai comú que s'haurà de construir entre tots els agents presents al territori, entre els quals ha de ser, d'una forma activa, la biblioteca.

BIBLIOTECA SANT MARTÍ DE PROVENÇALS

L'any 2016 la Biblioteca Sant Martí de Provençals va participar en diferents projectes i en va impulsar d'altres que van marcar les seves actuacions i activitats. Pel seu abast i la seva rellevància volem destacar-ne alguns que van ser molt presents en el dia a dia de la biblioteca.

El mes de gener, les biblioteques de Trinitat Vella i Ramon d'Alòs-Moner ens van presentar una idea de cicle sobre els barris situats a la perifèria de la ciutat, en què cada una de les 12 biblioteques participants havíem de preparar una activitat on el barri i la seva gent en fossin els protagonistes. Aquest cicle el vam anomenar *Donde la Ciudad cambia su nombre. Històries de la perifèria* i havia de veure la llum el darrer trimestre de l'any. En el cas de Sant Martí de Provençals l'activitat va consistir en una exposició fotogràfica que mostrava l'evolució del barri a través de les lluites veïnals, amb fotografies aportades pels propis veïns i veïnes i per algunes entitats, com el Programa *Dedeuana* per a joves en risc d'exclusió o la Societat d'Estudis de la Verneda de Sant Martí. Es va completar també amb fotografies de l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona i l'Arxiu Municipal del Districte de Sant Martí, així com amb cartells, articles, vivències personals, etc. L'exposició es va inaugurar el 3 d'octubre al Centre Cívic Sant Martí i va durar fins el dia 31 del mateix mes, amb gran èxit d'assistència. Va ser, doncs, un projecte molt integrador i participatiu, que permetrà més endavant ampliar la col·lecció local de la biblioteca amb el material recollit.

Per dinamitzar i donar més visibilitat al Centre d'Interès de Mortadelo y Filemón de la biblioteca, el mes de juliol es va fer una exposició d'aquest fons a l'aparador de la Biblioteca El Clot-Josep Benet. Aquesta exposició es va complementar amb una guia de lectura i un PowerPoint que explicava la història dels personatges del còmic, del seu autor Francisco Ibáñez (veí del barri de Sant Martí) i altra informació relacionada amb el Centre d'Interès.

Finalment destacar que el 2016 es van iniciar col·laboracions amb el Casal de Gent Gran Sant Martí i el Casal de Gent Gran Verneda Alta. Es va programar una activitat pensada especialment per a ells que va ser molt ben acollida i es va plantar la llavor per a futures col·laboracions de cara al proper any.

4. OFERTA DE SERVEIS I USOS

Biblioteca Ignasi Iglésias – Can Fabra

HORARIS D'OBERTURA

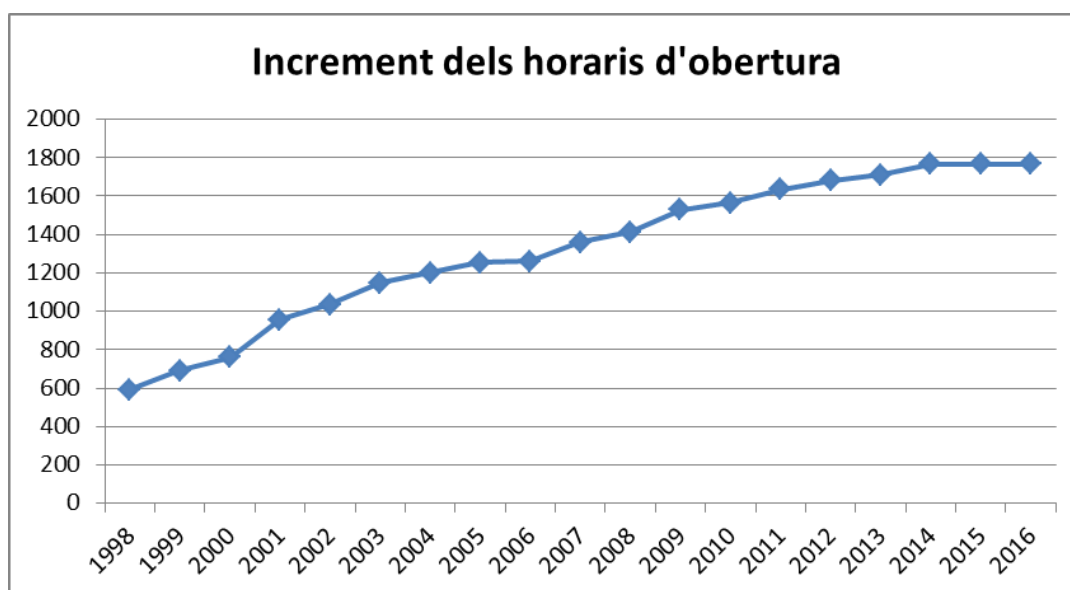
L'ampliació dels horaris ha estat una de les actuacions fonamentals de Biblioteques de Barcelona des de la seva creació. L'augment que s'ha anat realitzant paulatinament ha significat realment un canvi d'escala. Ara la situació, en una posició òptima, s'ha estabilitzat, i els augments es deuen, bàsicament, a la incorporació de noves biblioteques a la xarxa.

Hores de servei setmanals

Aquest 2016, per tant, s'ha mantingut la mateixa situació dels dos darrers anys, atès que no s'ha incorporat cap nova biblioteca a la xarxa de biblioteques públiques de la ciutat.

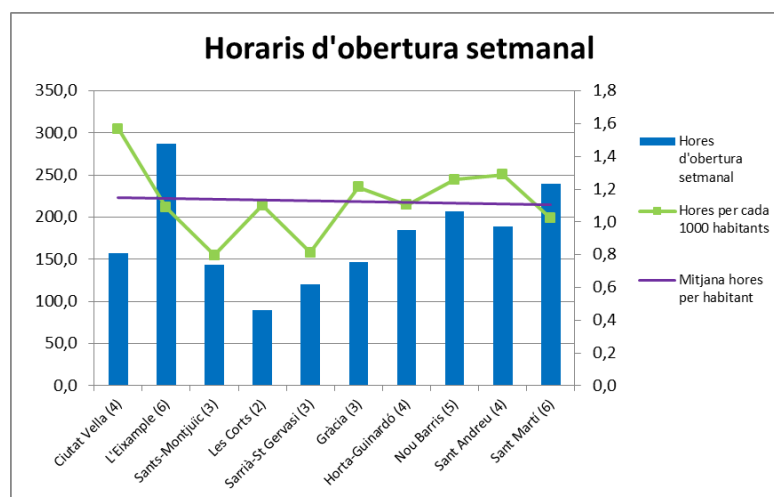
	1998	2004	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total hores setmanals (Increment anual)	592 (-)	1.201 (4,5%)	1.566,5 (2,5%)	1.634,5 (4,3%)	1.680 (2,8%)	1.711,5 (1,9%)	1.766 (3,2%)	1.766 (0%)	1.766 (0%)
Increment acumulat	-	102,8%	164,6%	176%	184%	189,1%	198,31%	198,31%	198,31%

	1998	2004	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Hores setmanals mínimes previstes al Pla de Biblioteques	570	975	1.200	1.230	1.260	1.290	1.335	1.335	1.335
Increment sobrepassat	3,8%	23,2%	30,5%	32,9%	33,3%	32,6%	32,2%	32,2%	32,2%

En el gràfic següent de distribució de les hores d'obertura per districtes, es pot apreciar una relació directa amb el desplegament del mapa de biblioteques realitzat. La majoria de districtes estan a l'entorn de la mitjana d'hores per habitant, excepte dos districtes: Sants-Montjuïc i Sarrià-Sant Gervasi. En el cas de Sarrià-Sant Gervasi, tot i la millora que va suposar la inauguració de la biblioteca de districte, encara ocupa les darreres posicions pel que fa a hores d'obertura absolutes i a la mitjana d'hores per habitant. Pel que fa al districte de Sants-Montjuïc, tot i tenir un total absolut similar al d'altres districtes, és el tercer districte en nombre de població de la ciutat, només per darrere de L'Eixample i Sant Martí, que en ambdós casos tenen sis biblioteques.

En el cas del districte de Les Corts, en canvi, el total absolut d'hores d'obertura és el més baix, però es correspon al territori menys poblat de la ciutat (menys de la meitat dels habitants de Sants – Montjuïc, per exemple), la qual cosa fa que les hores d'obertura per habitant estiguin en la franja de la mitjana.

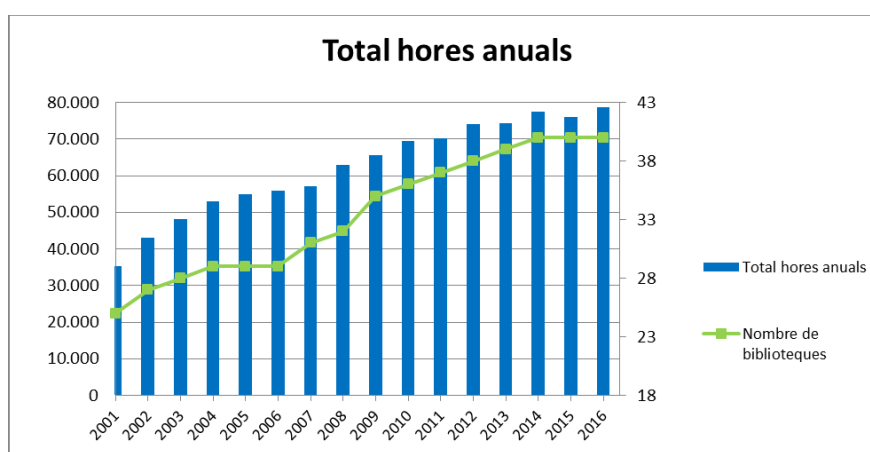

Hores de servei anuals

L'any 2016 es va obrir un total de 78.758 hores, un creixement del 4,5% respecte l'any anterior. Aquest creixement de les hores totals, tenint en compte que no s'ha augmentat l'horari setmanal d'obertura de les biblioteques, es deu, a més de a les circumstàncies anuals del calendari festiu, al fet que l'any anterior hi va haver un nombre important de biblioteques que van tancar per obres de remodelació, ampliació o manteniment. Durant el 2016 també s'ha produït algun tancament per reformes (la biblioteca Fort Pienc va estar tancada de l'1 de gener al 31 de maig de 2016), però ha estat en una proporció menor a la del 2015.

En termes absoluts el 2016 és l'any que el conjunt de les Biblioteques de Barcelona ha donat servei durant més hores.

	2001	2004	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total hores anuals	35.274	52.934	69.540	70.203	74.199	74.405	77.427	75.393	78.758
Increment anual	-	-	-	(1%)	(5,7%)	(0,2%)	(4%)	(-2,6%)	(4,5%)
Increment acumulat	-	50%	97%	99%	110%	110,9%	119,5%	113,7%	123,8%

En aquest còmput d'hores anuals no es tenen en compte les hores d'obertura de les [Sales d'Estudi Nocturnes](#) permanents que ofereixen set biblioteques de la ciutat (Sagrada Família-Josep M. Ainaud de Lasarte, Vapor Vell, Sant Gervasi-Joan Maragall, Vila de Gràcia, Guinardó - Mercè Rodoreda, Ignasi Iglésias – Can Fabra i Poblenou-Manuel Arranz), ni les sales temporals que s'obren durant el període d'exàmens de l'estiu a deu biblioteques més: Poble-sec – Francesc Boix, Francesc Candel, Sant Gervasi – Joan Maragall, Clarà, Jaume Fuster, El Carmel-Juan Marsé, Les Roquetes, Zona Nord, La Sagrera-Marina Clotet i Xavier Benguerel. Aquestes hores no es computen ja que en aquestes franges horàries la resta de la biblioteca queda tancada, i el servei que s'ofereix és el d'accés a Internet a través del Wi-Fi de la biblioteca i algunes activitats com ara grups de conversa en diverses llengües.

LA COL·LECCIÓ DOCUMENTAL

La col·lecció documental és el patrimoni més important d'una biblioteca. La seva adequació a l'entorn pot arribar a determinar l'èxit de tota la biblioteca: una col·lecció que no es renova permanentment queda obsoleta molt de pressa, essent de poca utilitat per a l'usuari que hi cerqui informació per al seu desenvolupament tant personal com professional, cultural o bé simplement hi busqui entreteniment per al seu temps d'oci.

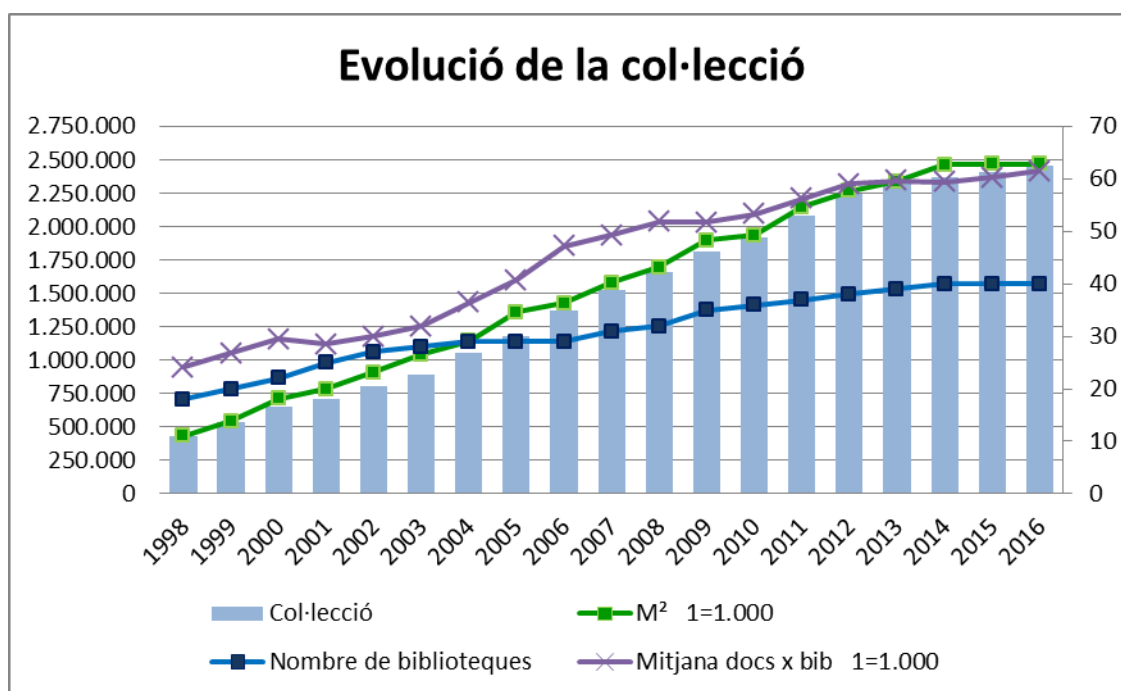
A finals de l'any passat es va posar a disposició de les biblioteques el programa *AltesiPréstecs*, una eina que permet analitzar els moviments de préstec dels documents de les biblioteques a partir dels llistats de fons que facilita el catàleg d'una manera molt senzilla i ràpida, i que contribueix a avaluar i millorar els processos de selecció i compra de les biblioteques. Entre les moltes funcionalitats i usos que es poden fer de l'aplicació en destaquem:

- Comprovar els préstecs que tenen els documents que es donen d'alta, l'interès que desperten les compres, les matèries i documents amb més i menys demanda dels usuaris.
- Recuperar els documents més prestats de les altres biblioteques com a indicador prescriptor per a la compra.
- Detectar els documents sense préstecs i descartar possibles documents perduts.
- Veure com es distribueix el pressupost, quin percentatge de la compra de nous documents es destina a novel·la, còmic, música, cinema, infantil, etc.

Pel que fa a les dades de fons, el 2016 ha augmentat un 2% respecte al 2015, amb la incorporació de 132.974 documents, arribant als 2.461.529 que tenia el 31 de desembre.

La progressió en el creixement del total de documents des de l'any 1998 ha estat marcada per l'evolució de la superfície dels equipaments. És a dir, ha tingut tanta importància la inauguració de noves biblioteques com el trasllat o l'ampliació de les existents a equipaments més grans amb més capacitat per a la col·lecció i per a l'atenció a un nombre major d'usuaris. Des d'aquella data la mitjana de documents per biblioteca s'ha multiplicat per 2,5.

	1998	2004	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Documents totals	434.780	1.058.644	1.942.233	2.082.097	2.244.338	2.327.679	2.376.376	2.412.488	2.461.529
Increment anual	-	-	-	7,2%	7,8%	3,7%	1,7%	1,5%	2%
Increment acumulat		143,5%	346,7%	378,9%	416,2%	435,4%	446,6%	454,87%	466%
Mitjana documents per biblioteca	24.154	36.505	53.313	56.273	59.062	59.684	59.409	60.312	61.538

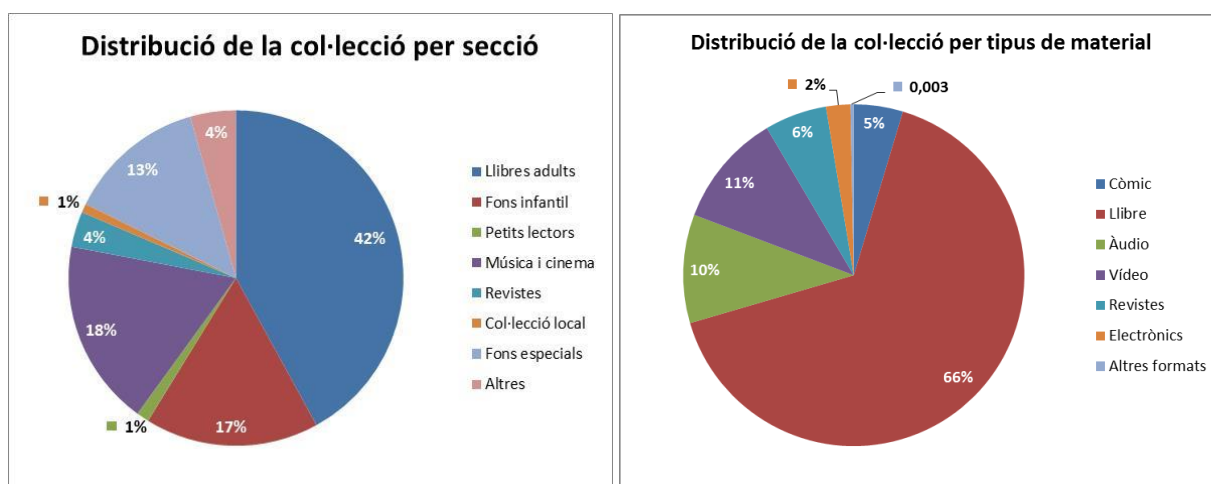

Com ja s'ha esmentat en el capítol sobre el desenvolupament del Pla de Biblioteques de Barcelona, la col·lecció arriba ja a 1,53 volums per habitant.

Pel que fa a la compra dels fons, els Estatuts del Consorci de Biblioteques de Barcelona contemplen que l'ampliació i restitució d'una part dels fons de les Biblioteques de Barcelona va a càrrec de la Diputació de Barcelona, amb l'objectiu d'aportar el 50% cadascuna de les institucions. Des de l'any 2001 Biblioteques de Barcelona destina una partida per a l'adquisició de fons documentals. En total, el pressupost dedicat a la compra de fons ha significat el 4,86% de la despesa de funcionament de Biblioteques de Barcelona.

Les grans línies d'adquisicions amb aquests recursos són:

- adquisició de fons en suport no llibre: CD, CD-Rom, DVD (sobretot cinema)
- adquisició de fons documentals vinculats a les especialitzacions temàtiques i als centres d'interès
- adquisició de fons vinculats a la col·lecció local
- adquisició de novetats i propostes de compra d'usuaris
- adquisició de novel·la
- adquisició de ficció en altres llengües que no siguin català o castellà

En la distribució de la col·lecció per tipus de material,, que manté la mateixa distribució dels anys anteriors, el llibre continua essent el format amb més presència a les biblioteques (al voltant del 70%, tenint en compte que una part del fons infantil i de petits lectors i dels fons especials corresponen a format llibre), seguit de lluny pels documents d'àudio i de vídeo.

En aquest sentit cal matisar que les col·leccions d'àudio, com es pot veure en el capítol de préstec, tenen un valor diferent del de fa uns anys, atès que l'accés digital a través d'Internet actualment té un paper molt important pel que fa a l'accés a la música, com succeeix també amb els vídeos.

L'elecció dels proveïdors per adquirir aquests fons des de les biblioteques s'ha fet tenint en compte que la llibreria o subministrador pugui respondre a les especialitzacions temàtiques i al tipus de material específic, i a la proximitat territorial en el cas de biblioteques sense especialització. Pel que fa als concursos es valoren les ofertes econòmiques, la qualitat del portal web i la possibilitat de gestionar les compres via web, a més de demanar el subministrament directe a les biblioteques i la catalogació dels fons adquirits.

Des dels serveis centrals de Biblioteques de Barcelona s'ha fet un recolzament especial pel que fa a la compra de fons per a programes i serveis específics com ara activitats, clubs de lectura, guies de lectura, *Bibarnabloc*, etc.

eBiblio Catalunya

El 2016 ha estat el primer any complet de la plataforma de préstec digital de les biblioteques públiques de Catalunya [eBiblio Catalunya](#). El servei l'ha promogut el *Ministerio de Educación, Cultura y Deporte* d'Espanya amb la col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona a través de Biblioteques de Barcelona.

eBiblio ofereix als ciutadans una col·lecció de novetats editorials de diverses temàtiques: obres de ficció per a públic adult i per a públic infantil i juvenil, que inclouen còmic, narrativa, poesia i teatre; obres de no-ficció per a públic adult i per a públic infantil i juvenil, que inclouen obres de ciències socials, desenvolupament personal, esports, informàtica, viatges, etc.. Es pot accedir als continguts a través de diferents dispositius: ordinadors personals, lectors de llibres electrònics, tauletes o telèfons intel·ligents.

En total s'han posat a disposició dels usuaris 118.046 llicències (100% més que al 2016), equivalents a nombre de documents disponibles, amb un total de 4.502 títols disponibles (76,62% de creixement).

Qualsevol persona que disposi del carnet d'usuari de les biblioteques del Sistema de Lectura Pública de Catalunya pot accedir a aquest servei de préstec digital.

[Premsa internacional](#)

Actualment l'accés a la premsa tradicional a través d'Internet s'ha simplificat molt, i els principals diaris del món tenen la seva versió digital amb la major part dels continguts en lliure accés.

Per això des del web de Biblioteques de Barcelona el que es facilita és l'enllaç al servei *Kiosko.net*, un portal de lliure accés que agrupa els principals diaris del món, recupera les portades de les publicacions impreses diàriament i permet repassar l'actualitat del món ràpidament. El portal dona accés a la premsa diària de més de cinquanta països, agrupats en sis grans zones geogràfiques: Àfrica, Àsia-Pacífic, Europa, Amèrica Llatina, el Canadà i els Estats Units. Navegant per les portades dels diaris es pot accedir als llocs web dels diaris, llegir l'últim número en versió original, i en possibilita la traducció.

[Autoaprenentatge d'idiomes a les biblioteques](#)

A les biblioteques es poden aprendre idiomes al ritme de cada usuari. Per a això hi ha tot tipus de material d'aprenentatge tant del català i el castellà com d'alemany, anglès, àrab, basc, francès, italià, rus o xinès, entre d'altres.

Els materials estan distribuïts en quatre grans blocs:

- **Aprendre:** amb material tant per a aquelles persones que es volen iniciar en una llengua com per a aquelles que volen millorar-ne el coneixement.
- **Llegir:** si el que es vol és llegir, hi ha tant novel·les en la llengua original com lectures adaptades a un nivell de coneixement, sense oblidar els diaris i les revistes d'informació general.
- **Practicar:** també es pot practicar una llengua, amb els grups de conversa i d'intercanvi d'idiomes de les sales d'estudi nocturnes o els clubs de lectura de llengua catalana i llengües estrangeres.
- **Conèixer:** algunes biblioteques disposen de fons especials on hi ha material per conèixer més profundament una llengua i el seu context actual.

[L'especialització dels fons de les biblioteques](#)

Les Biblioteques de Barcelona disposen de fons especialitzats en diverses temàtiques que completen els fons bàsics. Aquests fons especials tenen sentit des de la proximitat, i per això es busca que tinguin una connexió de territori; però sobretot tenen una funció en l'entorn de ciutat, completant les necessitats informatives del conjunt de ciutadans i ciutadanes.

El llistat actual d'especialitzacions és:

- Dona, Moda i Cuina, a la biblioteca Francesca Bonnemaison
- Gastronomia i hostaleria, a la biblioteca Barceloneta – La Fraternitat
- El món àrab, a la biblioteca Sant Pau - Santa Creu
- La ciència i Medi ambient, a la biblioteca Sagrada Família – Josep M. Ainaud de Lasarte
- La fotografia, a la biblioteca Esquerra de l'Eixample – Agustí Centelles
- El disseny i l'arquitectura contemporània, a la biblioteca Fort Pienc

- El col·leccionisme, a la biblioteca Sant Antoni – Joan Oliver
- Les músiques urbanes, a la biblioteca Vapor Vell
- La cultura de la Pau i Guerra Civil espanyola, Francesc Boix i Camps de Concentració nazis, a la biblioteca Poble-sec-Francesc Boix
- L'automòbil i la mobilitat sostenible, a la biblioteca Francesc Candel
- Jocs, esports i entreteniment, a la biblioteca Les Corts - Miquel Llongueras
- El Llibre i la lectura, a la biblioteca Sant Gervasi – Joan Maragall
- L'art i l'escultura noucentista i Josep Clarà, a la biblioteca Clarà. Fons especial Any Gaudí
- Els viatges, a la biblioteca Jaume Fuster
- Les cultures africanes, a la biblioteca Vila de Gràcia
- La poesia, a la biblioteca Guinardó – Mercè Rodoreda
- La novel·la barcelonina contemporània, a la biblioteca Carmel – Juan Marsé
- El teatre, a la biblioteca Horta-Can Mariner
- El gènere negre, a la biblioteca Montbau – Albert Pérez Baró
- El circ i les arts parateatral, a la biblioteca Nou Barris
- El còmic, a la biblioteca Ignasi Iglésias - Can Fabra
- La cultura popular, a la biblioteca Poblenou-Manuel Arranz
- El flamenc, a la biblioteca Ramon d'Alòs Moner
- El cinema i la literatura Infantil i Juvenil, a la biblioteca Xavier Benguerel

A més dels fons especialitzats, disponibles només a algunes biblioteques, la majoria compten amb [Centres d'Interès \(CI\)](#). Els CI es decideixen en funció o bé de l'entorn (per exemple, la biblioteca Gòtic – Andreu Nin, situada a La Rambla, té un CI dedicat a aquesta via), o en funció de les necessitats detectades pels professionals, o bé per les demandes directes dels usuaris, com poden ser els CI *Buscar feina*, o *Teràpies alternatives* presents a diverses biblioteques. Aquests CI poden tenir caràcter permanent o bé temporal en el cas que les demandes i necessitats de l'entorn canviïn, i es poden repetir en més d'una biblioteca, com és el cas del *Racó de pares i mares* que pràcticament és present a totes les biblioteques.

[Autoedició i lectura digital](#)

Durant el 2016 els usuaris de les Biblioteques de Barcelona també han tingut accés a l'obra de sis autors *indies* en format digital editats a *Seebook*, mitjançant unes targetes de descàrrega de llibres digitals amb codis QR.

La iniciativa ha estat possible gràcies a l'acord entre Digital Tangible, Biblioteques de Barcelona i el Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya. Amb aquest acord es volien donar a conèixer autors de qualitat que han optat per autoeditar-se els textos i també promoure el consum de llibres en format digital entre els usuaris de les biblioteques. En una primera fase del projecte els resultats van ser molt engrescadors, amb 98 descàrregues del títol *Retalls de Barcelona*, d'Enric H. March o 84 de *El manuscrito de Avicena*, d'Ezequiel Teodoro. La segona fase ha estat més fluïda, amb un descens considerable de les descàrregues, potser atribuïble als títols escollits. Per això a finals d'any s'ha conclòs el projecte.

Seebook ha agraït a les biblioteques la disponibilitat a l'hora de difondre aquestes novetats i d'explicar el funcionament als usuaris que es volien descarregar aquest material. Per a Biblioteques de Barcelona ha estat una oportunitat per treballar un cop més amb el format digital i per donar a conèixer autors que d'altra manera no haguessin pogut arribar als nostres usuaris.

Hi han participat les biblioteques Sagrada Família - Josep M. Ainaud de Lasarte, Sant Gervasi - Joan Maragall, Jaume Fuster, Ignasi Iglésias - Can Fabra i El Clot - Josep Benet.

[Bibarnabloc: el bloc de recomanacions de Biblioteques de Barcelona](#)

L'objectiu de *Bibarnabloc* és ser la plataforma centralitzada de recomanacions i promoció de les col·leccions, activitats i serveis de Biblioteques de Barcelona. Diàriament es realitza una recomanació de documents de la col·lecció, sense distinció de suport o format. Les recomanacions són a càrrec dels professionals que treballen a Biblioteques de Barcelona que hi participen de manera voluntària, també d'algunes llibreries com La Central, Laie, Universal i Gigamesh, i d'alguns dels conductors i participants dels clubs de lectura de Biblioteques de Barcelona.

Les recomanacions, que no es regeixen pel calendari de les novetats editorials, a més de seguir el criteri dels prescriptors, també es fan ressò dels esdeveniments culturals de la ciutat, recomanant fons que tinguin alguna vinculació amb festivals o commemoracions de l'entorn cultural: el Festival Grec, la Setmana de la Ciència, BCNegra, etc... A més s'organitzen concursos per als lectors dels bloc que reben com a premi o bé llibres, o entrades a espectacles, etc..

Durant el 2016 s'han incorporat altres formats, com ara les vídeo recomanacions o les entrevistes a autors. S'han publicat 220 recomanacions que han rebut 36.649 visites i 489 comentaris, amb un total de 136.243 pàgines vistes (una mitjana de 4 pàgines per visitant únic). Un 35,7% de les visites han estat procedents de dispositius mòbils. S'han realitzat 11 concursos, amb una participació de 2.048 concursants.

[Les guies de lectura i novetats](#)

Les Biblioteques de Barcelona elaboren periòdicament guies de lectura sobre temes d'interès per als usuaris, tant per adults com pel públic infantil.

Les guies habitualment es vinculen a centres d'interès de la biblioteca, o bé a esdeveniments culturals del moment com poder ser festivals, setmanes monogràfics, efemèrides, etc... i també vinculades als cicles d'activitats que es realitzen al conjunt de les biblioteques, o bé a esdeveniments culturals de la ciutat.

Moltes biblioteques també elaboren periòdicament guies de novetats per promocionar el nou fons entre els seus usuaris.

Les guies són accessibles des dels webs i en alguns casos també s'editen en paper. En el cas de les digitals a través d'un enllaç al catàleg es pot veure a quines biblioteques es poden trobar els llibres recomanats.

D'altra banda els professionals de Biblioteques de Barcelona participen de manera regular en l'elaboració de bibliografies bàsiques temàtiques que elabora el Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya. Aquest 2016 han participat en la guia *Més enllà del món. Ciència - ficció i literatura fantàstica*.

[Les recomanacions musicals de les biblioteques a Spotify](#)

Amb l'objectiu de fer difusió de les seves col·leccions musicals i difondre els musics locals, algunes biblioteques que compten amb una especialització o centre d'interès vinculats a la música tenen un compte a través de l'aplicació *Spotify*.

Es poden trobar llistes de grups locals, música relacionada amb novel·les i bandes sonores que es poden trobar a les biblioteques, música de les especialitzacions o relacionada amb activitats que es fan a les biblioteques, tria musical dels grups que visiten els festivals de la ciutat, novetats musicals i la música que cada dia sona per tancar a la biblioteca.

Participen en aquest projecte les biblioteques Esquerra de l'Eixample-Agustí Centelles, Fort Pienc, Sagrada Família-Josep M. Ainaud de Lasarte, Francesc Candel, Vapor Vell, Clarà, Sant Gervasi – Joan Maragall, Jaume Fuster, Vallcarca i els Penitents - M. Antonieta Cot , El Carmel-Juan Marsé, Zona Nord, La Sagrera – Marina Clotet, Trinitat Vella-J. Barbero, Poblenou-Manuel Arranz , Ramon d'Alós-Moner i Xavier Benguerel.

ELS PROGRAMES DE DIFUSIÓ CULTURAL

Tant en el *Pla de Biblioteques de Barcelona 1998-2010* -que situava la biblioteca com a centre públic social d'àmbit local; actiu, impulsor i dinamitzador, com un referent cultural del territori, adaptat a les demandes dels ciutadans i avançat en la detecció de necessitats informatives, formatives i culturals- com en el nou document *Biblioteques de Barcelona: 10 anys +. Nous reptes, noves oportunitats* -on la promoció de la lectura, la generació de continguts en l'entorn digital i la participació en polítiques de cohesió social són objectius centrals i bàsics de la tasca que ha de desenvolupar la biblioteca pública- els programes de difusió de la lectura tenen un valor fonamental a l'hora de concretar aquests objectius.

Alhora són un instrument molt valuós per a la difusió de la col·lecció. Els programes i les activitats que s'ofereixen es treballen a partir del seguiment de les novetats o de les incorporacions més interessants de la col·lecció, o bé a partir de la detecció d'interessos concrets dels usuaris. Els darrers anys es fa especial atenció a acompanyar els programes específics amb guies de lectura de la bibliografia relacionada amb l'activitat que es pot trobar a les biblioteques.

Activitats infantils: Lletra Petita

Sota aquest títol es recullen tots els programes culturals i de promoció de la lectura dirigits als infants i les seves famílies que fan les Biblioteques de Barcelona, segons l'esquema següent:

Llibres a escena

Obres de petit format i de curta durada basades en llibres que combinen la narració amb la dramatització i el suport d'objectes, titelles i música. S'han realitzat un total de 161 sessions a les 40 biblioteques. A continuació es relacionen algunes de les activitats d'aquest programa:

- A l'ombra de les fades: Pell d'ase.
- El cargol Mossi i el cuc.
- El llapis màgic.
- El meu gran amic.
- Escudella de poemes.
- L'ocell sense nom que volia ser rei.
- Rínxol d'Ós.
- Tomba la tinta.
- Un full en blanc.
- Un viatge de contes.

Aperitiu musicals

Audicions didàctiques per introduir en la música els prelectors i ajudar-los a desenvolupar la sensibilitat i la creativitat. S'han realitzat un total de 27 sessions a 11 biblioteques diferents, dels següents Aperitiu musicals:

- Barreja barbuda.
- Concert d'animals viatgers.
- Hansel i Gretel: conte musicalitzat.
- Jun i el follet del vent.
- La petita harmònica i la seva gran història.
- La Rinxols d'or i els tres óssos: conte musicat.
- Laboratori digital de mots: Joan Brossa
- Mediterrani.
- Petits creadors musicals.
- Tatxín-tatxan!
- The Grimm Blues Brothers!

Sac de rondalles

Narració de contes on l'oralitat té el paper central. S'han realitzat un total de 388 sessions a les 40 biblioteques diferents,. Algunes de les més programades són:

- A cegues. Contes de sensibilització vers la diversitat.
- Animàlia.
- Contes a la mà. Contes a les places. Contes d'Art, El Guinyol. Una maleta de contes.
- Contes de Hans Christian Andersen.
- Dones que fan història.
- El llibre de les bèsties. Llull per a nens.
- Els 100 anys del Roald Dahl.
- Jump aboard the magic story train.
- Once upon a time...
- Petits i rars contes infantils d'escriptors estranys.

Tallers de descoberta

Enredat amb l'acció: tallers per divulgar, a través dels llibres, diverses àrees de coneixement (medi ambient, art, altres cultures...) d'una manera lúdica i participativa. S'han realitzat un total de 24 sessions a 7 biblioteques.

- 1, 2, 3 conte a través.
- Balenes i dofins.
- El xaman de la tribu.
- Jocs d'Àfrica.
- Posem veu als contes.
- Roma, vista per dins.
- Taller d'hivern: l'eruga goluda.
- Zoom... art! Una altra forma de mirar l'art.

Es programen també altres tallers de descoberta que no tenen com a contrapunt, necessàriament, la referència d'un llibre. S'han realitzat 505 sessions d'aquest tipus de tallers, a 38 biblioteques. Alguns dels més destacats en nombre de sessions han estat:

- Contrapicat: cinema i debat.
- Crea la teva joguina en 3D.
- Crea la teva pròpia història. Taller d'escriptura creativa per a joves
- Dissenya i programa el teu propi videojoc.
- Els papers d'Àstèrix. Àstèrix en 36 imatges de l'àlbum 36: El papir del Cèsar.
- Hort urbà.
- Robòtica educativa
- #UrbanTag (Taller d'Arts Gràfiques)
- Vozes. Música per a la integració

El racó dels pares

Activitats per assessorar els pares i les mares sobre lectures per als fills o per introduir els més petits en el món dels llibres.

Què llegim?

Converses al voltant de la literatura infantil. S'han realitzat 30 sessions a 11 biblioteques. Alguns dels títols de les sessions han estat:

- Com explicar contes als nostres fills.
- Com fer dels teus fills uns bons lectors.
- Contes en família
- Descobrim apps interactives en família.
- Descobrim lectures de 0 a 5 anys.
- Expedient panxa plena: el cas del llop ferotge.
- La mar de llibres
- Laboratori de lectura: Elixir emocional. Emocionem-nos amb els colors. L'armari de l'Olívia. L'enamorament.
- Llegir abans de llegir.
- Un món dins el món: llegim el circ.

Primeres passes

Activitats dirigides als pares i mares, molt sensorials, que volen familiaritzar els nadons, des del primer any de vida, amb els llibres. S'han realitzat 198 sessions a 30 biblioteques i al Centre Penitenciari Wad Ras (una col·laboració entre la biblioteca del Centre i la biblioteca Xavier Benguerel). Alguns dels títols de les sessions han estat:

- Aquell qui no corre, neda.
- Ballmanetes.
- El petit arbre de la vida.
- Història d'un jardí.
- La biblioteca dels nadons
- La mar de petita
- Les formigues també ballen.
- Món de música.
- Quin berenar més animal!
- Teixint les emocions.

Activitats per a adults

Les activitats per a adults s'agrupen segons aquest esquema, que expliquem programa per programa a continuació:

L'Aventura de Llegir

Sota aquest nom ja tradicional hem volgut presentar els programes que treballen molt específicament la difusió de lectura i els llibres de creació literària, tant els organitzats per al conjunt de les biblioteques com els que s'organitzen des de cadascuna de les biblioteques en col·laboració amb el seu entorn.

Els viatges de la paraula

Narració de contes, propostes escèniques, poesia i música. S'han realitzat 140 sessions a 35 biblioteques. Alguns dels títols de les sessions han estat:

- CELOBERT 2016: Zones Jornades de música electrònica.
- Concerts de folk i pop anglosaxó; de música xinesa; de piano amb motiu del 62è Concurs Internacional de Música Maria Canals; dedicat al violí...
- D'avis a infants: compartim la lectura
- Des de l'ànima. Fragments de Montserrat Roig.
- Exercicis de memòria, homenatge a la meva àvia.
- Les grans veus del jazz.
- Màgia a foc lent.
- Porta oberta a la poesia.
- Tastets de música clàssica.
- Te Literari. Tardes de teatre social.

Parlem amb...

Trobades amb autors i persones relacionades amb el món del llibre. S'han realitzat 196 sessions a 36 biblioteques i al CCCB dins el festival Kosmópolis.

Alguns dels autors convidats han estat: Andrés Aberasturi, Sílvia Alcàntara, Fernando Aramburu, Alessandro Baricco, Jorge Carrión, Yasmina Khadra, Rafel Nadal, Peter Stamm, Kirmen Uribe...

Cicles temàtics literaris

Aproximació a temàtiques diverses al voltant de la literatura a través de la mirada d'especialistes. S'han realitzat 47 sessions a 9 biblioteques. Alguns dels cicles han estat:

- Ciència-ficció: t'agrada i ho saps.
- Jack London, cinc visions d'un escriptor d'acció. Les Corts escenari literari. Atmosfera i novel·la
- Les Corts escenari literari. Com es construeix un catàleg de ficció?
- Recordant a Marguerite Duras: 20 anys de la seva mort
- Tertúlia literària Cervantes.

Clubs de Lectura

Els clubs de lectura estan especialment pensats per a persones amb inquietuds culturals, ganes de llegir, però també de fer amics i xerrar amb l'excusa d'una lectura interessant. Llegeixen els llibres i després els comenten un cop al mes, entre tots, a la biblioteca, moderats per un expert en la temàtica del club. S'organitzen en nou sessions d'una durada aproximada d'una hora i mitja. Cada lectura té com a material de suport una fitxa orientativa i una guia posterior.

Els objectius bàsics d'aquests clubs són, doncs, fomentar l'hàbit de la lectura i el diàleg; oferir noves possibilitats per al temps lliure; promocionar l'ús de la biblioteca i donar-la a conèixer com equipament cultural i crear un punt de trobada per als membres del Club.

Dins els 75 clubs de lectura per a adults hi ha una gran varietat d'oferta, amb els clubs especialitzats en temàtiques concretes (27), en la majoria dels casos relacionades amb l'especialització de la biblioteca, els clubs generals (32), els clubs en llengües estrangeres (11), o els clubs de lectura fàcil, dirigits a facilitar l'aprenentatge del català a les persones novvingudes a la ciutat (1). També hi ha clubs de lectura juvenils (1) i clubs de lectura que es realitzen a casals d'avis (2), el club de lectura en lletra gran (1), i el club de lectura internacional Barcelona-Medellín.

També es realitzen clubs de lectura infantils, molts d'ells vinculats al treball cooperatiu amb les escoles. Al 2016 s'han realitzat 20 clubs d'aquest tipus a 18 biblioteques.

L'Aventura de Conèixer

Aquest és un bloc que agrupa programes sobre la difusió del coneixement dels diferents camps de saber, i inclou també activitats de ciutat o de proximitat. Els cicles temàtics mensuals entren dins aquest capítol.

Cicles temàtics

Dins els cicles temàtics s'ofereixen conferències a càrrec d'especialistes en diferents àmbits. S'han realitzat 267 activitats d'aquest tipus a 34 biblioteques. Alguns dels cicles han estat:

- Altres maneres de viatjar.
- Conflictos i refugiats: una mirada al món.
- Deep South : música i literatura al sud dels Estats Units.
- Donde la ciudad cambia su nombre.
- Heroïnes de la història.
- L'economia solidària es fa al barri, comunitàriament!
- La filosofia en el món d'avui.
- La nostra història: 80 anys de Guerra Civil i Revolució.
- Lectura crítica de l'actualitat.
- Periodisme crític, audiència emancipada.

Visions de la ciència

Cicles de xerrades de divulgació científica. S'han realitzat 24 xerrades d'aquest tipus a 4 biblioteques. Els tres cicles que s'han realitzat han estat sobre:

- Grans cervells de la ciència catalana
- La investigació d'avantguarda a Barcelona.
- Trastorns addictius: mirades psicològiques.

La claqueta

Projecció de pel·lícules i activitats al voltant del cinema. S'han realitzat 144 activitats relacionades amb el cinema, a 23 biblioteques. Algunes de les més habituals han estat:

- Bibliocurts
- Cinemes del món
- Divendres animats. Xerrades i projeccions enton del cinema d'animació.
- El documental del mes.
- IV Cicle de Cinema i Salut Mental.
- Parlem de sèries.
- Road movies.
- Tertúlia de Cinema.

Itineraris literaris

El 2016 l'itinerari literari de Biblioteques de Barcelona proposava un seguit de rutes literàries a partir d'algunes novel·les ambientades a Barcelona, i també de poetes de la ciutat. El centre de la ciutat, però també alguns dels seus barris, la muntanya i el mar són els escenaris d'aquests itineraris, on la literatura clàssica i moderna ens ensenya les altres cares d'espais quotidians i, tanmateix, molts cops oblidats. Passejar guiats pels llibres ens ha permès retrobar-los.

Els temes de l'itinerari, dels quals en total s'han realitzat sis sessions, han estat:

- Xocolata i literatura: una passejada llaminera i literària.
- *Ramona, adéu*, de Montserrat Roig.
- El Quixot a Barcelona.
- Edificis viatgers.
- *El embrujo de Shanghai*, de Juan Marsé.
- Poetes de Barcelona.

D'altra banda s'han realitzat també altres itineraris organitzats per les biblioteques vinculats amb el propi territori o bé amb la seva especialització. Es tracta de:

- Biblioteca Francesca Bonnemaison: Veus silenciades; *Històries de dones barcelonines dins la muralla*
- Biblioteca Gòtic-Andreu Nin: Joan Brossa: Si volem, el secret consisteix, només, a saber mirar.
- Biblioteca Sofia Barat: Un passeig per la història local; Les clavegueres de Barcelona.
- Biblioteca Can Rosés. Conèixer les Corts: murals literaris
- Biblioteca El Carmel-Juan Marsé: *Últimas tardes con Teresa*.
- Biblioteca Zona Nord: Itinerari de les aigües: Rec Comtal - mina de Montcada- Casa de les Aigües
- Biblioteca Nou Barris: Paraules de pedra. Itinerari poètic i artístic
- Biblioteca Bon Pastor: El barri del Bon Pastor; Memòria històrica del Bon Pastor.
- Biblioteques de Sant Martí. Passejades per Sant Martí:
  - La Verneda: Sant Martí de Provençals: l'horta de la ciutat
  - Del Camp de l'Arpa al Clot: del món medieval al noucentisme
  - El Besòs i el Maresme: de la lluita veïnal a l'última transformació del litoral
  - La Vila Olímpica: quan Barcelona es va trobar amb la mar
  - Poblenou: el Manchester català.
  - Del Clot al 22@: del passat obrer a la Barcelona del segle XXI

T'interessa

Xerrades sobre temes d'actualitat o d'interès general, sovint vinculades a les especialitzacions, que es programen principalment des de les biblioteques. S'han realitzat 526 activitats d'aquest tipus a 38 biblioteques. Alguns dels temes tractats han estat:

- Aula de Salut. Primers auxilis.
- Consumir menys, viure millor.
- De la calculadora a l'ordinador.
- Desmuntant les factures de gas i electricitat.
- El dret a morir dignament, un dret humà.
- Habilitats parentals per a famílies amb fills adolescents.
- Ho sento. Perdona'm.
- Llei de dependència: informació, recursos i serveis.
- Maratons, conèixer el món corrent.
- Vols entendre les teves factures?

No t'ho perdis

Activitats a l'entorn d'esdeveniments culturals. Se n'han realitzat 5 a 3 biblioteques. Algunes d'aquestes activitats que miren l'actualitat cultural de la ciutat han estat:

- Josep Clarà al taller. De la idea a la forma.
- Romeu i Julieta, romanticisme etern.
- 11a Mostra de Titelles de Roquetes.
- Desfilada sobre rodes. Dia sense cotxes.
- Espai 2.0: trobad@ de viquipedistes

No t'ho perdis: teatre

Activitats a l'entorn de l'actualitat escènica de la ciutat, amb una especial mirada sobre el Festival Grec de Barcelona. Se n'han realitzat 24 a 11 biblioteques:

- Lectures escèniques. El coratge de matar.
- Guia de l'espectador del Festival Grec 2016.
- Converses a les biblioteques. Bruixes de Salem.
- Converses a les biblioteques. Bricabros.
- El professor Bernhardt.
- Te'n recordes? Ajuda'ns a documentar les arts escèniques.
- Lectures escèniques. La fortuna de Sílvia
- Prepara't per la Mostra de Teatre d'Horta-Guinardó
- Posada en escena del teatre comunitari!
- La prestatgeria de la Beckett: La desaparició de la Wendy de Josep M. Benet i Jornet.

Exposicions

Es tracta de mostres de diferents formats i durada sobre l'obra d'escriptors o del món editorial, il·lustradors, fotògrafs o altres creadors, a més d'exposicions sobre temes d'actualitat o sobre efemèrides de l'any. Se n'han programat 113 a 25 biblioteques diferents. Algunes han estat:

- *50 últimes tardes con Teresa*
- *Dones del 36*
- *El cos i l'art*
- *El croquis, eina de l'arquitecte*
- *L'èxode siríà: lluitant per la supervivència.*
- *Mira que són bèsties! Històries d'animals.*
- *Na Bistar!: La realitat del genocidi gitano.*
- *Paco Elvira, vist i llegit. 44 anys de fotoperiodisme d'investigació*
- *The complete walk.*
- *Vinyetes: història del còmic en català*

Exposició sobre el fet editorial a la ciutat. Biblioteques de Barcelona dedica cada any una exposició a un fet editorial. Aquest 2016 l'exposició ha estat dedicada a *Edicions del 1984. La ciutat dels llibres*, amb motiu del 33 aniversari de l'Editorial. S'ha realitzat amb la col·laboració de la Fundació Carulla i de la Institució de Lletres Catalanes.

Molt per Aprendre

Sota aquest bloc s'agrupen tots els programes pensats per oferir formació específica sobre diversos temes, tant cursos d'alfabetització digital (que expliquem a l'apartat *Els programes de Formació i aprenentatge* d'aquesta memòria), com tallers de creació.

Creacions

Tallers d'escriptura, narració oral, teatre i temes relacionats amb el món audiovisual. S'han realitzat 107 sessions de tallers a 21 biblioteques diferents. Alguns dels temes han estat:

- Escriure una novel·la
- Com filmar amb un mòbil.
- Taller d'escriptura de records.
- Es busquen aliens. Buscar i trobar a Internet.
- Taller de creació de personatges de còmic.
- T'agradaria ser booktuber?
- Taller de narració oral.
- Vine a la biblioteca a fer el teu #recomanollegir.
- El Ritme Del Carrer.
- Dir poesia en veu alta.

Col·laboració en programes culturals de l'entorn

Calendari festiu. En la programació de les activitats de les Biblioteques de Barcelona hi ha una cura especial a crear complementarietats amb el calendari festiu de la ciutat, una tasca que insereix les biblioteques dins el teixit urbà i social de la ciutat.

- Per Carnaval.
- Per **Sant Jordi** les biblioteques realitzen moltes activitats de difusió de la lectura, sovint coordinades amb els altres agents del territori. Com a conjunt de xarxa de la ciutat, Biblioteques de Barcelona organitza el Pregó de Sant Jordi al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. Aquest any 2016 va ser l'escriptor i assagista italià Claudio Magris qui va reflexionar sobre la importància de la lectura a través de la seva pròpia experiència, en conversa amb el filòsof i periodista Josep Ramoneda.
- Per la festa major d'estiu, La Mercè.
- Tallers de descoberta específics per Nadal.

BCNegra. Onzena trobada europea de novel·la negra. L'Institut de Cultura de Barcelona organitza la **BCNegra** i les biblioteques hi participen des de la primera edició, amb xerrades d'alguns dels autors que participen en la trobada i amb l'organització de clubs de lectura per a joves, en conveni amb centres escolars de tota la ciutat, i l'elaboració d'una guia de lectura. A més la **BCNegra** es va inaugurar amb l'exposició de Biblioteques de Barcelona *Paco Elvira, vist i llegit. 44 anys de fotoperiodisme d'investigació*, a la biblioteca Jaume Fuster.

Món Llibre. Aquest any ha estat la dotzena edició d'aquesta festa de la literatura per a nens i nens que organitza l'Institut de Cultura de Barcelona. Biblioteques de Barcelona ha col·laborat a **Món Llibre** des del Servei de Documentació de Literatura Infantil i Juvenil de la Biblioteca Xavier Benguerel, que ha fet la selecció de les dues exposicions temàtiques de Món Llibre sobre els contes: *El flautista d'Hamelin* i *Hänsel i Gretel*. Ambdues mostren únicament fons del SDLIJ. Es tracta d'una selecció de documents del fons històric i actual, fent un recorregut per les diferents versions i adaptacions des de començaments del segle XX fins les edicions més actuals. Les exposicions es van acompanyar de dues guies de lectura elaborades també des del SDLIJ.

Munt de Mots, Festival de narració oral. La setena edició del festival **Munt de Mots** que organitzen el Centre Cívic Pati Llimona i l'Associació Munt de Paraules va comptar, com en altres edicions, amb la col·laboració de Biblioteques de Barcelona. En aquesta setena edició es van realitzar sessions per a adults i per a infants, tallers i xerrades a l'entorn de

la narració oral (a la biblioteca Vila de Gràcia). D'entre totes aquestes activitats, en destaca la marató de contes infantils *La paraula trobada*, a la biblioteca Francesca Bonnemaison, i que compta amb la participació de narradors sorgits dels tallers de narració que es fan a les biblioteques.

Saló Internacional del Còmic de Barcelona. La biblioteca Ignasi Iglésias – Can Fabra, especialitzada en còmic, participa cada any al [Saló](#) amb l'organització d'una exposició. L'exposició del 2016 ha estat l'exposició *Els papers d'Astèrix. Astèrix en 36 imatges de l'àlbum 36: El papir del Cèsar*, que a través de 36 làmines explica als amants d'Astèrix com es va gestar i com va anar el procés de creació d'alguns dels personatges de la darrera entrega de les aventures dels gals més famosos de la historieta creada pel guionista Jean-Yves Ferri i el dibuixant Didier Conrad. L'exposició també comptà amb figures d'Astèrix i merchandising fruit de la col·laboració amb Salvat i L'Arc en Ciel del Pertús.

Setmana de Poesia de Barcelona. En aquest cas és la biblioteca Guinardó - Mercè Rodoreda, especialitzada en poesia, la que té una presència més important a la [Setmana de Poesia](#) que se celebra a tota la ciutat, a més d'elaborar la guia de lectura de la trobada poètica. Biblioteques de Barcelona hi ha programat dues d'activitats: a la biblioteca Sagrada Família - Josep M. Ainaud de Lasarte, la companyia L'Estenedor Teatre ha ofert l'espectacle de titelles familiar *Escudella de poemes*, inspirat en l'obra poètica de Miquel Desclot. A la biblioteca Guinardó - Mercè Rodoreda, José Luís Peixoto i Fernando Pinto do Amaral van conversar amb el professor Jordi Cerdà sobre la seva relació amb la poesia i l'ofici de poeta.

Grec. Festival d'Estiu de Barcelona. Les Biblioteques de Barcelona organitzen dins el programa del [Grec Festival d'Estiu](#) un conjunt d'activitats destinades a presentar alguns dels espectacles del festival, les *Converses al Grec*. Durant el festival, els protagonistes dels espectacles que s'estrenen al Grec (autors, directors, actors) presenten la seva obra a Biblioteques de Barcelona. Des de fa algunes edicions també es fa un minicicle anomenat *Guia de l'espectador*, en el qual el director del festival explica els espectacles més destacats del programa agrupats per teatre, música, dansa...

Setmana del llibre en català. Aquest any la [Setmana](#) es va tornar a fer al Pla de la Catedral. Biblioteques de Barcelona hi va participar amb la realització de vuit de les activitats infantils que habitualment es programen a les nostres biblioteques, i amb l'organització de tres taules rodones amb diversos escriptors, destinades a la promoció de la Candidatura Barcelona Ciutat de Literatura.

D'altra banda, des de fa uns anys, amb motiu de la Setmana algunes biblioteques compten amb una aportació extra per a la compra de fons als estands de la pròpia Setmana. Aquest any les Biblioteques de Barcelona que han rebut aquestes aportacions han estat:

- Cercle d'Empreses Amigues que patrocinen la compra de fons a biblioteques de diferents punts de Catalunya. Aquest any quatre dels patrocinis són per a Biblioteques de Barcelona: l'empresa Cerveses Moritz ha fet una aportació de 500€ per a les biblioteques Sant Gervasi – Joan Maragall, La Sagrera – Marina Clotet i El Clot – Josep Benet; i La Caixa ha aportat 400€ a la biblioteca Nou Barris.
- Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya, fa una aportació de 600€. Ha estat per a les biblioteques Joan Miró i Guinardó-Mercè Rodoreda, que participen en el programa *De Capçalera*, i per a la biblioteca Trinitat Vella-José Barbero.
- I finalment la Gerència de Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona ha destinat 400€ a les biblioteques que aquest 2016 celebraven un aniversari múltiple de cinc. La biblioteca Francesc Candel, que es va ampliar la tardor del 2006, ha rebut l'aportació pels seus 10 anys.

Barcelona Novel·la Històrica. Aquest any es va celebrar novament [Barcelona Novel·la Històrica](#), una trobada dedicada a la literatura, en aquest cas, històrica. En aquesta quarta edició Biblioteques de Barcelona, com ja va fer l'any passat i aprofitant la dinàmica dels clubs de lectura, hi ha participat amb diversos clubs de lectura que han programat la lectura de novel·les històriques per comentar-les i entaular una conversa distesa i informal. Enguany l'eix temàtic de les novel·les programades ha estat el món grec clàssic i l'antic Egipte: *La filla d'Homer*, de Robert Graves; *No digas que fue un sueño*, de Terenci Moix; *Akhenaton, el rei heretge*, de Naguib Mahfuz; i *Sinuhé el egipcio*, de Mika Waltari.

A més a la Capella de Santa Àgata, s'ha fet una trobada oberta de clubs de lectura de novel·la històrica amb l'escriptor i historiador Ferran Garcia-Oliver a l'entorn del llibre *La melodia del desig* (Edicions Bromera), premi de Narrativa Alfons el Magnànim 2013.

Dia Internacional de l'Escriptor Perseguit. El PEN català organitza cada any actes a l'entorn d'aquesta commemoració. Biblioteques de Barcelona hi participa fent difusió de la jornada i preparant exposicions de materials relacionats a les biblioteques.

Setmana de la Ciència. Organitzada pel Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat i per la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, Biblioteques de Barcelona participa a la [Setmana de la Ciència](#) a través de la biblioteca Sagrada Família-Josep M. Ainaud de Lasarte, especialitzada en ciència. Aquests any amb tres propostes:

- *Exposició Sketching CRAG.* El Centre de Recerca Agrigenòmica (CRAG) presenta el seu projecte de divulgació científica amb l'objectiu d'explicar la recerca que porta a terme a través del dibuix al natural, *sketching*. Mitjançant diversos dibuixos i anotacions s'explica de manera didàctica què és el CRAG.
- *Jo Il·lustro la Ciència.* Cicle d'activitats de divulgació científica. Per segon any consecutiu, l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) i Il·lustraciència, organitzen el cicle d'activitats *Jo il·lustro la ciència*, amb l'objectiu de donar visibilitat a la feina que realitzen els professionals de la il·lustració de ciència i natura. A l'Espai Jove de la Biblioteca es realitzen 3 exposicions individuals: Jordi Ambrosio; Roc Olivé i Alba Noguera Carol.
- *Projecció del documental Gaia, la gran mare.* Amb la col·laboració de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, es va projectar un documental científic i divulgatiu que tracta, de manera generalista, de l'origen de la Terra, de la seva evolució fins a l'actualitat i del futur que espera al planeta.

Festival DocsBarcelona. Aquest [festival de documentals](#) es realitza a Barcelona des del 2007. Biblioteques de Barcelona hi va començar col·laborant de manera puntual amb la programació d'alguns documentals a biblioteques de la ciutat. Com ja s'ha fet en edicions anteriors, el 2016 dues biblioteques de la ciutat, l'Esquerra de l'Eixample-Agustí Centelles i Vilapicina i la Torre Llobeta van ser seu de la programació del Festival. Paral·lelament van programar un cop al mes documentals dins el programa estable del festival [El documental del mes](#).

48H Open House Barcelona. Biblioteques de Barcelona ha participat en la sisena edició d'aquest esdeveniment cívic i cultural que obre les portes de més d'un centenar d'edificis de Barcelona en un determinat cap de setmana. Es van poder visitar dues de les biblioteques, guiats pels arquitectes autors del projecte. Van ser les biblioteques Montbau-Albert Pérez-Baró i Vilapicina i la Torre Llobeta. Aquest any, a més, la biblioteca Zona Nord també hi ha participat, en aquest cas fora d'horari, acollint el final de l'itinerari *Coneix Ciutat Meridiana*.

Premi Crexells. L'Ateneu Barcelonès organitza el [premi Crexells](#), que és el premi novel·lístic més antic en llengua catalana. Les Biblioteques de Barcelona hi participen fent-ne difusió i amb la votació dels membres dels clubs de lectura. El premi aquest any ha estat atorgat a la novel·la *Gegants de gel*, de Joan Benesiu, publicada per Edicions del Periscopi.

ELS PROGRAMES DE FORMACIÓ I APRENTATGE

Cursos i activitats d'alfabetització digital

Les Biblioteques de Barcelona, conscients de la importància del paper de les biblioteques públiques en la superació de la fractura digital, han posat l'accent en tot allò que fa referència a l'accés a les tecnologies de la informació. Aquest accés, però, no és reeixit si no va acompanyat d'un bon programa d'alfabetització digital que permeti garantir la igualtat d'oportunitats de tots els usuaris a l'hora d'accedir a aquests recursos.

Conscients també de la importància que té en aquest camp treballar en cooperació amb d'altres institucions de la ciutat competents en aquesta matèria, s'ha mantingut l'acord amb *Cibernàrium* de Barcelona Activa per utilitzar les Biblioteques de Barcelona com a punts de treball en les seves campanyes de formació, dins el programa *Antenes Cibernàrium*. La xarxa d'*Antenes Cibernàrium* a Biblioteques de Barcelona incorpora 10 espais multimèdia dins el projecte. Ordenades per districte, són:

- Ciutat Vella: Francesca Bonnemaison
- L'Eixample: Esquerra de l'Eixample - Agustí Centelles; Sagrada Família- Josep M. Ainaud de Lasarte
- Sants-Montjuïc: Francesc Candel
- Sarrià-Sant Gervasi: Sant Gervasi - Joan Maragall
- Gràcia: Jaume Fuster
- Horta-Guinardó: Horta - Can Mariner
- Nou Barris: Vilapicina i la Torre Llobeta
- Sant Andreu: Ignasi Iglésias - Can Fabra
- Sant Martí: Camp de l'Arpa - Caterina Albert

18 de les Biblioteques de Barcelona han acollit aquest 2016 les [Proves de l'Acreditació de Competències en Tecnologies de la Informació i la Comunicació \(ACTIC\)](#) que atorga la Generalitat de Catalunya. La missió dels centres col·laboradors és posar els mitjans per realitzar la prova en condicions adequades. Complementàriament, fan funcions d'informació als aspirants i suport als tràmits.

Pel que fa a la formació que es dissenya des de Biblioteques de Barcelona, es prioritzen els següents objectius:

- facilitar l'adquisició de competències bàsiques en matèria d'informació i informàtica,
- promoure l'educació individual i autodidacta, així com l'ensenyament formal a tots els nivells, especialment d'aquells grups socials que tenen un risc més gran de restar marginats per l'anomenada fractura digital: gent gran, immigrants...,
- oferir oportunitats per a un desenvolupament personal creatiu,
- estimular la imaginació i la creativitat de tots els grups d'edat, especialment dels infants i dels joves.

S'ofereixen tres blocs diferents de formació:

- [Formació bàsica TIC](#): tallers TIC de curta durada per descobrir, conèixer i aprendre a utilitzar les eines digitals. Hi han participat 22 biblioteques, oferint 368 sessions de formació.
- [Antenes Cibernàrium](#): espais d'iniciació i perfeccionament en els coneixements d'Internet i de les diverses eines tecnològiques. Les 10 biblioteques amb Antena han acollit 1.466 sessions de formació.
- [+55](#): programa de capacitació digital pensat especialment per a persones a partir de 55 anys, amb l'objectiu d'oferir formació en l'ús de la telefonia mòbil i Internet. Hi han participat 17 biblioteques, amb 48 sessions de formació.

Biblioteques de Barcelona també està implicada en el projecte [Barcelona Treball als Barris](#), que es descriu en l'apartat *Els programes d'inclusió social* d'aquesta memòria.

Plataforma de consulta TIC

Biblioteques de Barcelona ha posat a disposició dels usuaris un servei d'atenció virtual relacionat amb les TIC. A través d'aquesta pàgina, es poden resoldre dubtes sobre l'ús de les noves tecnologies a les biblioteques: recerca d'informació a la xarxa, gestió del correu electrònic, processadors de textos, fulls de càlcul, retoc d'imatges i altres qüestions relacionades amb els Espais Multimèdia.

Les consultes, que tot i ser a través de la plataforma virtual, s'han d'adreçar a una de les biblioteques que disposen d'Espai Multimèdia, són ateses pel personal de suport dels Espais Multimèdia segons els horaris d'atenció establerts.

Sales d'estudi nocturnes

Les Sales d'Estudi Nocturnes són un servei de la Regidoria d'Adolescència i Joventut de l'Ajuntament de Barcelona, en conveni amb els Districtes de la ciutat i Biblioteques de Barcelona, pensat per a estudiants i persones que necessiten espais d'estudi o treball. Sovint són persones que utilitzen l'espai amb els propis ordinadors, aprofitant la connexió Wi-Fi que ofereix la biblioteca.

Biblioteques de Barcelona ofereix set espais permanents oberts de dilluns a divendres de les 21 a 1 de la matinada. Són les biblioteques:

- Districte de L'Eixample: Bib. Sagrada Família-Josep M. Ainaud de Lasarte
- Districte de Sants – Montjuïc: Bib. Vapor Vell
- Districte de Sarrià – Sant Gervasi: Bib. Sant Gervasi – Joan Maragall
- Districte de Gràcia: Bib. Vila de Gràcia
- Districte d'Horta – Guinardó: Bib. Guinardó – Mercè Rodoreda
- Districte de Sant Andreu: Bib. Ignasi Iglesias - Can Fabra
- Districte de Sant Martí: Bib. Poblenou – Manuel Arranz

Durant els mesos de gener i febrer, i maig i juny, amb motiu dels períodes d'exàmens, s'ofereixen també sales d'estudi puntual. Aquest 2016 han estat nou les biblioteques que han obert en aquests períodes, amb el mateix horari que les permanents, a més d'obertures especials els caps de setmana de les proves d'accés a la universitat.

Les biblioteques amb sala d'estudis puntual són:

- Districte de Sants Montjuïc: Poble-sec – Francesc Boix i Francesc Candel
- Districte de Sarrià-Sant Gervasi: Clarà
- Districte de Gràcia: Jaume Fuster
- Districte d'Horta-Guinardó: El Carmel-Juan Marsé
- Districte de Nou Barris: Les Roquetes i Zona Nord
- Districte de Sant Andreu: La Sagrera-Marina Clotet
- Districte de Sant Martí: Xavier Benguerel

A més d'un espai d'estudi, les sales ofereixen algunes activitats específiques que aporten continguts amb valor afegit. Aquest 2016, com en els darrers anys, bàsicament han estat de dos tipus: les anomenades *Biblioteca de nit*, que són les dedicades a tècniques d'estudi i eines de suport i a l'aprenentatge i perfeccionament d'idiomes, i els grups de conversa d'idiomes.

Visites escolars

Les visites dels centres escolars són una de les prioritats pel que fa a formació d'usuaris. Des de les biblioteques es promouen aquest tipus de visites per donar a conèixer els recursos que ofereix la biblioteca a les escoles i als alumnes individualment.

Aquest 2016 s'ha continuat treballant segons els Plans de Formació d'Usuaris de cada districte, elaborats per les 40 biblioteques i el Grup de Treball de Visites Escolars.

També són destacables les visites que es fan per a grups de professionals no només del món de la biblioteconomia, sinó també de l'arquitectura, de la gestió cultural o bé de l'educació social. En aquest sentit es fa un esforç important per poder atendre els grups de professionals d'arreu del món que demanen visites comentades a les biblioteques.

LECXIT-Lectura per a l'èxit educatiu

LECXIT-Lectura per a l'èxit educatiu és un programa impulsat per la Fundació La Caixa, la Fundació Jaume Bofill i el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya que té per objectiu incrementar l'èxit educatiu mitjançant la millora de la comprensió lectora dels infants.

El programa adopta un enfocament multidimensional, implicant les escoles, les famílies, els alumnes i mobilitzant i coresponsabilitzant la ciutadania. S'inicia a deu escoles públiques catalanes i pretén arribar a dos-cents alumnes de quart de primària amb dificultats lectores.

Biblioteques de Barcelona participa en el projecte a través de les biblioteques Barceloneta – La Fraternitat, Francesca Bonnemaison, Gòtic-Andreu Nin, Sant Pau-Santa Creu (com a membres d'un projecte liderat pel districte de Ciutat Vella), Sagrada Família-Josep M. Ainaud de Lasarte, Vallcarca i els Penitents – M. Antonieta Cot.

Projecte d'accessibilitat TIC per a persones amb diversitat funcional

El projecte d'accessibilitat TIC per a persones amb diversitat funcional és accessible a cinc biblioteques que han incorporat als Espais Multimèdia diferents dispositius i programari per facilitar l'accés a les noves tecnologies a persones amb diversitat funcional. Aquests espais disposen d'ordinadors amb programes que els usuaris poden utilitzar lliurement i on també es realitzen cursos i tallers d'alfabetització digital. Les biblioteques disposen de mitjans alternatius o complementaris per a l'accés als ordinadors. Entre d'altres elements, s'hi poden trobar pantalles de grans dimensions i un programari amb ampliadors, línia Braille i lectors de pantalla per a persones amb discapacitats visuals. També hi ha dispositius alternatius als ratolins, com palanques de control (*joysticks*) i commutadors, més usables i ajustables a les funcionalitats de l'usuari. I, finalment, un programari d'accessibilitat per a persones usuàries de sistemes de comunicació alternativa i augmentativa i un programari per a persones amb discapacitat intel·lectual.

El projecte té dos objectius principals:

- avançar en la supressió de les barreres físiques, comunicatives i digitals en equipaments comunitaris
- promoure la igualtat d'oportunitats en l'ús de les TIC com a via per incrementar les oportunitats d'inclusió i participació de les persones amb diversitat funcional.

Les biblioteques que formen part del projecte són:

- Biblioteca Gòtic – Andreu Nin
- Biblioteca Sagrada Família
- Biblioteca Francesc Candel
- Biblioteca Vilapicina i la Torre Llobeta
- Biblioteca Poblenou - Manuel Arranz

S'ha realitzat amb la participació de la Fundació Desenvolupament Comunitari, amb el suport de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat de l'Ajuntament de Barcelona i amb el patrocini de la Fundació Vodafone.

Durant el 2016 s'ha continuat difonent el servei a les diferents entitats que treballen amb persones amb discapacitats per tal de donar-los a conèixer el projecte i aconseguir que els col·lectius usuaris potencials dels serveis TIC adaptats disposin de tota la informació relativa als dispositius i serveis que posem al seu abast.

Aquest treball amb les entitats persegueix un doble objectiu: captar nous usuaris a partir de donar a conèixer tots els serveis que les persones amb diversitat funcional poden utilitzar a les biblioteques, no només pel que fa als EEMM adaptats sinó també a la col·lecció d'audiollibres, de llibres amb lletra gran, de pel·lícules amb audiodescripció per a cecs o amb subtítols per a sords, del servei de préstec i lectura a domicili; i establir col·laboracions i complicitats amb les diferents entitats i molt especialment amb els col·lectius d'educadors.

Audiollibres per a usuaris de les Biblioteques de Barcelona

Biblioteques de Barcelona posa a disposició de tots els usuaris amb carnet de biblioteca el servei de descàrrega d'audiollibres, en català i castellà, amb la intenció de facilitar i millorar l'accessibilitat a la lectura.

Els audiollibres són llibres parlats, en la seva versió íntegra de l'obra original. Són llegits en veu alta per locutors i narradors professionals en gravacions a una sola veu, sense música de fons. El catàleg està format per obres clàssiques i actuals, en català i castellà, que es troben agrupades en sis categories: autoajuda, novel·la per adults, novel·la juvenil, pensament, relats i obres clàssiques.

També s'ofereix en préstec una selecció dels audiollibres en format CD àudio, i en format digital des del catàleg de la plataforma digital *eBiblio Catalunya*.

És un servei pensat per al públic en general però que té un interès especial per a persones amb discapacitats visuals o de comprensió lectora.

Món laboral, recerca de feina i emprenedoria

Les Biblioteques de Barcelona ofereixen una àmplia selecció de documents per ajudar en la cerca de feina i en la formació per millorar professionalment. Es pot aprofundir en el coneixement de temes com la redacció de currículums, la cerca de feina per Internet, la preparació de les proves d'accés a cicles formatius o la creació de la pròpia empresa, entre d'altres.

La biblioteca a casa. Voluntaris de Biblioteques de Barcelona

Sota el lema *La biblioteca a casa* es presenta el servei de préstec i lectura a domicili per a persones grans o amb mobilitat reduïda de Biblioteques de Barcelona. A més dels domicilis de particulars, també s'ofereix el servei a residències, centres de dia, casals, escoles d'adults...

S'ofereixen altres serveis a través de voluntariat, com ara clubs de deures o clubs culturals per a persones grans.

Hi ha 27 biblioteques amb voluntaris adscrits, tot i que el servei de préstec i lectura a domicili es pot demanar a qualsevol biblioteca de la ciutat.

Participació en el projecte de ciutat *Treball als barris*

És un projecte de l'Ajuntament de Barcelona, amb el suport del Servei d'Ocupació de Catalunya, per promoure l'ocupació i la dinamització socioeconòmica de diferents barris de la ciutat: Santa Caterina i Sant Pere, La Barceloneta, Raval Sud, Poble-sec, La Bordeta, La Marina del Port, La Vinya, Can Clos i Plus Ultra, Les Roquetes, Torre Baró-Ciutat Meridiana, La Trinitat Vella, El Bon Pastor-Baró de Viver, El Coll, El Besòs i el Maresme.

Aquest projecte s'engloba dins una estratègia de desenvolupament econòmic de proximitat a la ciutat de Barcelona. Té en compte les característiques pròpies de cada barri, les seves necessitats específiques i les seves potencialitats. S'impulsen accions de dinamització i foment de l'ocupació a mida per a cada barri, sobretot en els territoris més vulnerables i que necessiten una atenció especial.

Biblioteques de Barcelona hi participa acollint a les biblioteques les accions de formació TIC que s'organitzen dins aquest programa. Aquest 2016 hi han participat 8 biblioteques amb un total de 329 cursos.

Participació en el projecte de ciutat *A l'estiu Barcelona t'acull*

Biblioteques de Barcelona participa en aquest projecte organitzat amb el *Programa de Reagrupament Familiar* de la Direcció d'Immigració de l'Ajuntament de Barcelona amb la participació de la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya des del 2009.

Es tracta d'un projecte dirigit a nens i joves que han arribat a Barcelona procedents dels processos de reagrupament familiar. Degut al període d'arribada a la ciutat dels participants en aquest programa, encara no s'han escolaritzat i per tant no han tingut accés a una xarxa social organitzada que els aculli i no coneixen encara la ciutat ni els seus espais de lleure i cultura.

Biblioteques de Barcelona hi participa oferint les biblioteques com a lloc de realització de les trobades diàries durant els mesos d'estiu, aportant els seus recursos per facilitar als nous usuaris el coneixement de la ciutat, i en el disseny d'algunes de les activitats.

Aquest any 2016, com en les darreres edicions del projecte, han estat set les biblioteques participants: les biblioteques Sant Pau-Santa Creu, Esquerra de L'Eixample – Agustí Centelles, Vapor Vell, Guinardó-Mercè Rodoreda, Nou Barris, La Sagrera – Marina Clotet i Poblenou-Manuel Arranz.

Hi han participat 149 joves entre 12 i 18 anys (7 grups de 20 joves), amb algunes baixes durant el transcurs del programa (127 assistents al final), tot i que l'ocupabilitat ha estat molt alta, del 95% de les sessions com a mitjana (9 punts més que en l'edició anterior. Com en altres ocasions el programa es va cloure amb una festa per als joves i les seves famílies al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona.

Participació en el projecte *Temps de barri, Temps per tu*

Temps de barri, Temps per tu és un projecte pilot impulsat des de la Gerència de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports i, més concretament des del Programa Temps i Qualitat de Vida de l'Ajuntament de Barcelona, que es du a terme a la biblioteca Nou Barris des de fa uns anys, i aquest també a la biblioteca El Clot – Josep Benet.

L'objectiu és fomentar la conciliació de la vida laboral, familiar i personal als pares amb fills amb discapacitat i oferir un temps lúdic i de lleure als nois i les noies al costat d'altres companys. S'han realitzat, en total, 43 sessions, amb la participació de 32 voluntaris i amb un total de 295 assistents.

Participació en el programa *Punt de Trobada del Voluntariat per la Llengua*

Des del Consorci de Normalització Lingüística de Barcelona se'ns ha proposat de participar en el programa *Punt de Trobada del Voluntariat per la Llengua*. Aquest servei consisteix en tenir un lloc identificat a la biblioteca on les parelles lingüístiques poden realitzar les seves converses en català. Aquest 2015 hi han participat al voltant de 50 voluntaris de Biblioteques de Barcelona

Nou biblioteques s'han adherit a la proposta: Sant Antoni-Joan Oliver, Sofia Barat, Can Rosés, Guinardó-Mercè Rodoreda, Zona Nord, Ignasi Iglésias-Can Fabra, La Sagrera-Marina Clotet. Poblenou-Manuel Arranz i Xavier Benguerel.

Campanya de Donació de Sang a Biblioteques de Barcelona

Com en els darrers anys, deu biblioteques de Barcelona van participar en una campanya especial de donació de sang a les biblioteques, impulsada per l'Ajuntament de Barcelona amb motiu de la celebració de Sant Jordi. La campanya s'ha fet amb el Banc de Sang i de Teixits, i amb la col·laboració d'editorials que van obsequiar els donants amb llibres, i van fer possible la presència d'autors destacats que signaven els seus llibres en l'horari de les donacions.

Es van recollir 442 donacions de sang en els 10 punts establerts a les 10 biblioteques, el 25% de les quals eren de persones que donaven sang per primera vegada (5 punts més que en l'edició anterior), una dada que és especialment important perquè la majoria d'aquests nous donants repeteixen l'experiència.

5. L'IMPACTE DELS SERVEIS

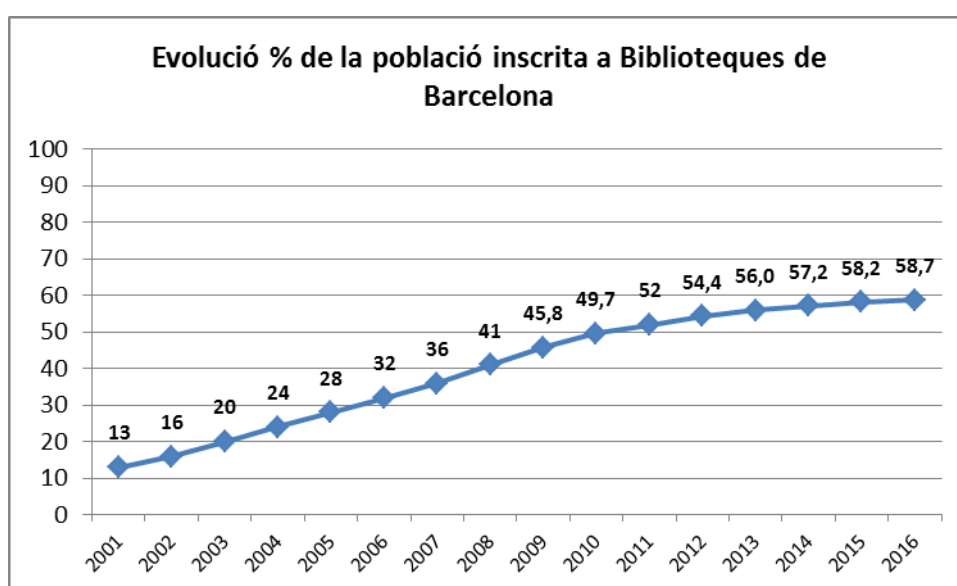
Biblioteca Vapor Vell

ELS INSCRITS

Any rere any cada cop són més els ciutadans de Barcelona que disposen del carnet de Biblioteques de Barcelona. Concretament l'any 2016 se n'han fet 49.537 de nous, la qual cosa ha significat una disminució respecte l'any anterior de l'1,4% de noves inscripcions.

Sumats a totes les persones que ja el tenien, fa que a finals del 2016 les Biblioteques de Barcelona tinguin 944.538 inscrits, xifra que confirma les biblioteques públiques com la institució amb més socis de tot Barcelona. Això significa que aproximadament un 54,7% de la població de Barcelona té carnet de la biblioteca, tenint en compte només els residents a la ciutat amb carnet.

Si no consideréssim aquest fet, és a dir, el lloc de residència, i comptéssim la proporció de tots els carnets de Biblioteques de Barcelona respecte la població de la ciutat, el percentatge pujaria fins al 58,7%. Al quadre d'evolució es té en compte aquesta xifra per tal de seguir l'històric de dades atès que amb anterioritat no s'havia tingut en compte el municipi de residència.

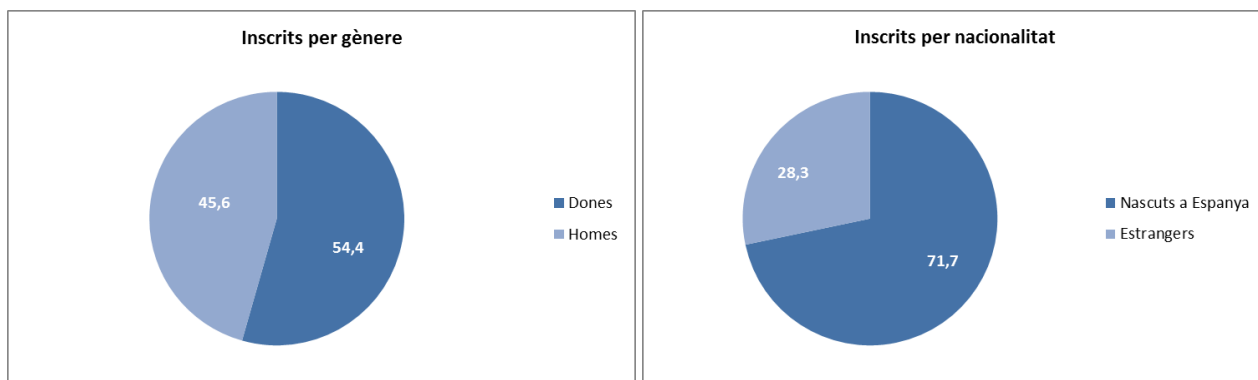

	2001	2004	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nous Carnets	42.540	75.153	70.616	64.697	61.971	52.063	53.903	50.256	49.537
Total Carnets	192.204	376.289	810.431	837.392	880.436	905.060	924.178	934.728	944.528
Increment anual	-	-	-	3,3%	5,1%	2,8%	2,1%	1,1%	1%
Percentatge inscrits respecte població de Barcelona	13%	24%	49,7%	52%	54,4%	56%	57,2%	58,2%	58,7%

Perfil del usuari amb carnet

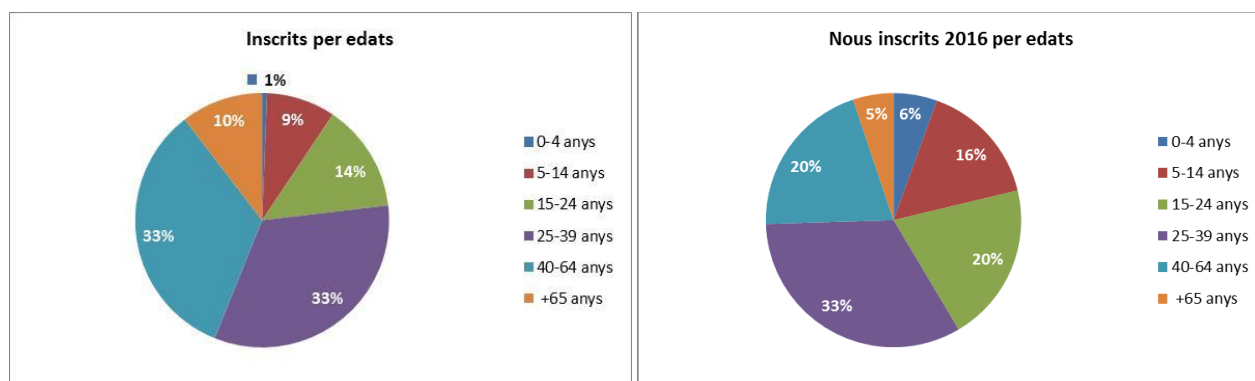
Pel que fa al perfil dels usuaris, aquest 2016 podem dir que entre els usuaris de Biblioteques de Barcelona hi continua havent més dones que homes, 8,8 punts més (54,4% de dones i 45,6% d'homes), i que un 28,3% dels inscrits ha nascut en d'altres països (0,6 punts més que l'any 2015), essent els més representats els mateixos països que l'any passat: el Pakistan, Itàlia, l'Argentina, Bolívia i l'Equador.

Cal tenir en present que la població nascuda a l'estranger de Barcelona al 2016 és del 16,6%, per tant el nombre de persones estrangeres amb carnet de biblioteques supera en 12,2 punts aquesta proporció. Aquesta dada és un bon indicador per comprovar que les Biblioteques de Barcelona són un dels primers equipaments públics al que les persones nouvingudes es dirigeixen a l'hora d'establir-se a la ciutat i crear vincles socials i culturals amb la seva nova realitat.

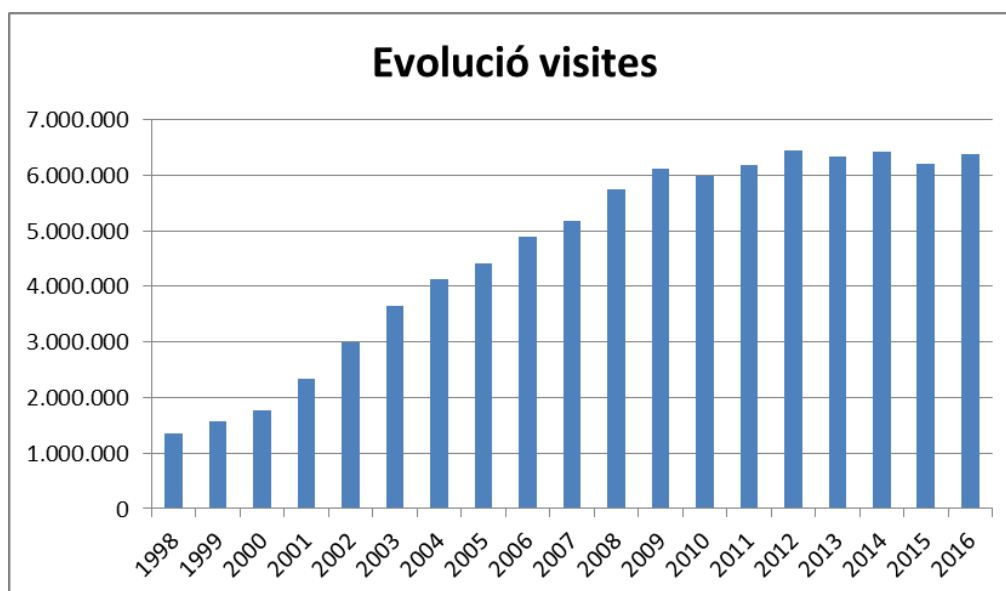
Per grups d'edat, la franja d'edat més representada és la dels adults, que representen un 66% dels inscrits, seguits pels joves (14%), pels infants (9%) i els majors de 65 anys (10%), unes proporcions pràcticament idèntiques a les de l'any anterior..

Finalment, és interessant constatar que en el perfil dels usuaris que s'han donat d'alta aquest 2016 hi ha una majoria clara dels adults, però per sota del percentatge total dels inscrits d'aquesta edats, i que en canvi la suma dels nous usuaris entre 0 i 24 anys supera en 18 punts el percentatge del total dels inscrits d'aquestes edats, repetint la tendència observada els tres darrers anys.

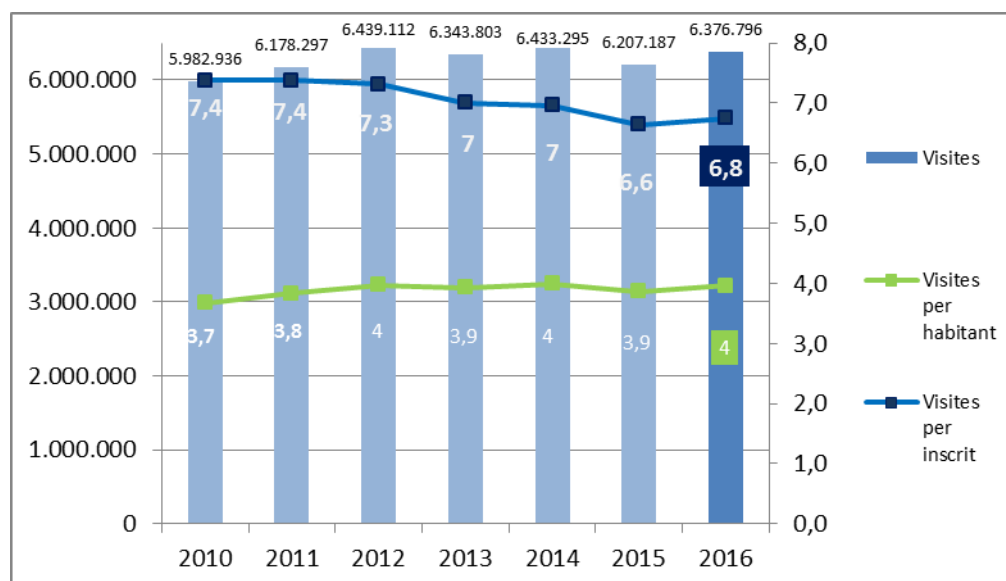
LES VISITES

El 2016 les Biblioteques de Barcelona han rebut un total de 6.376.796 visites, un 2,7 més que al 2015. S'ha recuperat, d'aquesta manera, la tendència a mantenir un creixement sostingut de les visites, després que l'any passat hi hagués un lleuger descens motivat pel tancament per obres de diverses biblioteques, en períodes de temps força llargs. Al 2016 només hi ha hagut tancada per obres una biblioteca, Fort Pienc, que els cinc primers mesos de l'any va estar en obres de reparació dels cels rasos.

	1998	2004	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Visites	1.362.840	4.126.308	5.982.936	6.178.297	6.439.112	6.343.803	6.433.295	6.207.187	6.376.796
Increment anual	-	-	-	+3,3%	+4,2%	-1,5%	+1,4%	-3,5%	+2,7%

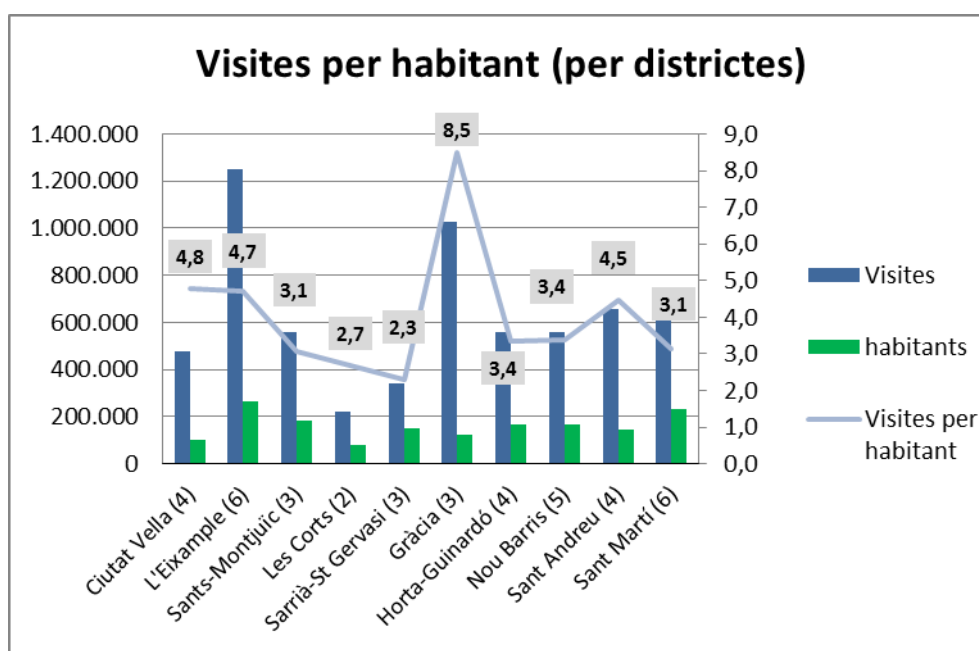
En relació a la població aquesta xifra es pot llegir de diverses maneres: si tots els ciutadans de Barcelona en fossin usuaris hi haurien anat una mitjana de 4 vegades l'any; una mitjana que augmenta considerablement si la fem a partir dels inscrits a les biblioteques, de manera que a cada persona amb carnet li correspondrien 6,8 visites l'any.

Si posem en relació les visites amb les hores d'obertura del conjunt de la xarxa, obtenim que cada dia les Biblioteques de Barcelona atenen 23.568 visites, una mitjana de 589 per biblioteca. I si volem afinar encara més, cada hora s'atenen 3.239 visites, una mitjana de 81 visites per hora a cadascun dels equipaments. Cal matisar que aquestes mitjanes es mouen en uns extrems que van des de la biblioteca que rep 2.228 visites de mitjana per dia a la que en rep una mitjana de 100; o bé en el cas de visites per hora van de les 241 visites a les 18 visites cada hora.

Pel que fa a la distribució territorial de les visites, a partir del gràfic següent es poden fer diverses lectures: la primera com ja s'ha vist en el capítol anterior en l'apartat dedicat als horaris, és que els districtes que han implementat un major nombre de les actuacions previstes a la planificació que es va actualitzar en el document *Biblioteques de Barcelona: 10 anys +*, atenen un major nombre de visites.

Una altra lectura que es pot fer és que els districtes de Ciutat Vella, l'Eixample, Gràcia i Sant Andreu tenen una mitjana de visites per habitant molt elevada, i en els casos de Ciutat Vella i Gràcia sense ser els que tenen ni més biblioteques ni una població més nombrosa. En el cas de Ciutat Vella, la seva centralitat facilita que facin una funció extraterritorial en atendre residents d'altres districtes que o bé treballen al centre o les usen per la seva accessibilitat. En el cas de Gràcia s'hi suma el fet de tenir la biblioteca més gran de la xarxa i amb horaris extensos. Pel que fa al districte de Sant Martí, tot i tenir una situació similar a l'Eixample pel que fa a nombre de població i de biblioteques, té una mitjana de visites inferior al que li correspondria: en aquest cas cal tenir en compte que les dues biblioteques més petites de Biblioteques de Barcelona corresponen a aquest districte.

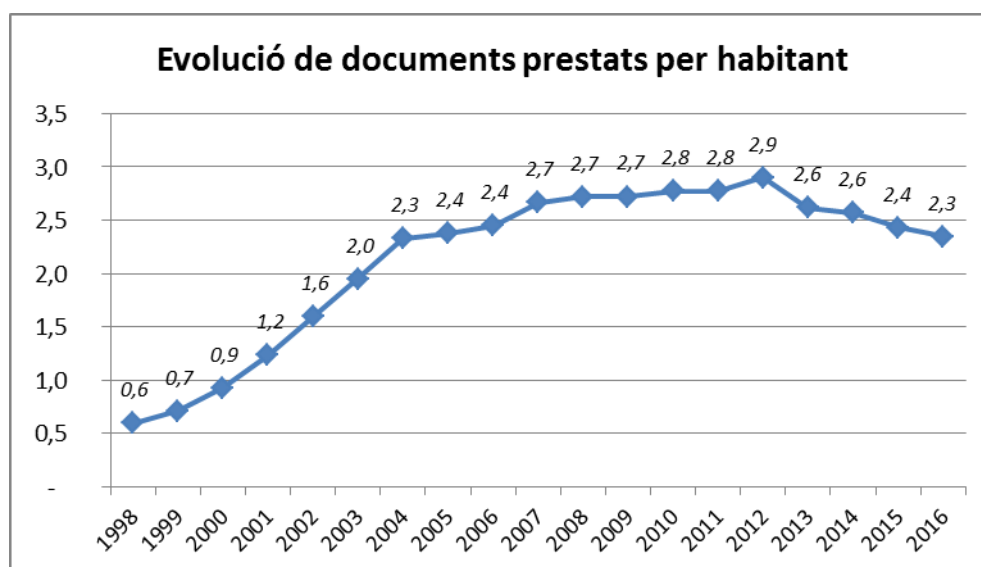

EL PRÉSTEC DE DOCUMENTS

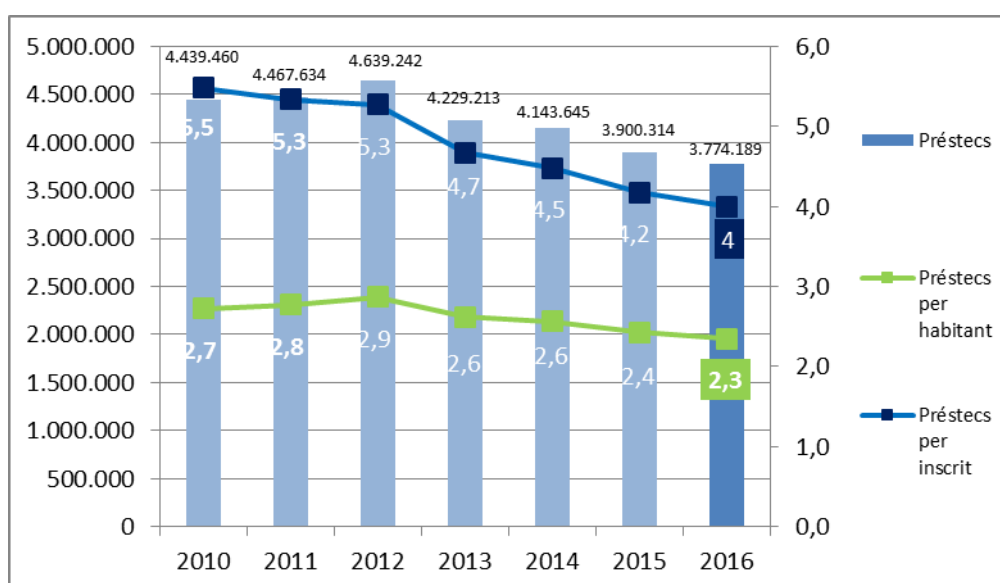
Documents prestats

El préstec de documents aquest 2016 ha experimentat per quart any consecutiu un descens que en part pot respondre al canvi d'usos de consum, especialment remarcables en el cas de la música, el cinema i els recursos electrònics. També cal considerar, com ja s'ha explicat en l'apartat sobre la col·lecció documental, que amb el pas a la ràdio freqüència els documents compostos per més d'un element (llibre + CDs o bé revista + patrons, per exemple) fins ara comptabilitzaven tantes referències com elements tinguessin, i amb el pas al nou sistema de gestió compten només com a un document, i per tant qui s'emporta aquests materials ara compta només com un préstec.

En definitiva, els documents que aquest any els usuaris s'han endut en préstec ha disminuït un 3,2%, amb un nombre absolut de 3.774.189 documents prestats.

Si posem en relació els préstecs amb el nombre de visites rebudes a les biblioteques, obtindrem que cada visita s'ha endut 0,6 documents en préstec. Si ho considerem respecte als habitants de Barcelona, la quantitat és de 2,3 documents prestats per habitant. Aquesta mitjana augmenta si posem els préstecs en relació al nombre d'inscrits, arribant a 4 documents prestats per persona inscrita, i encara podem afinar més, i considerar-ho directament sobre els usuaris del servei de préstec: en aquest cas, la mitjana s'eleva fins a 18,8 documents prestats per usuari.

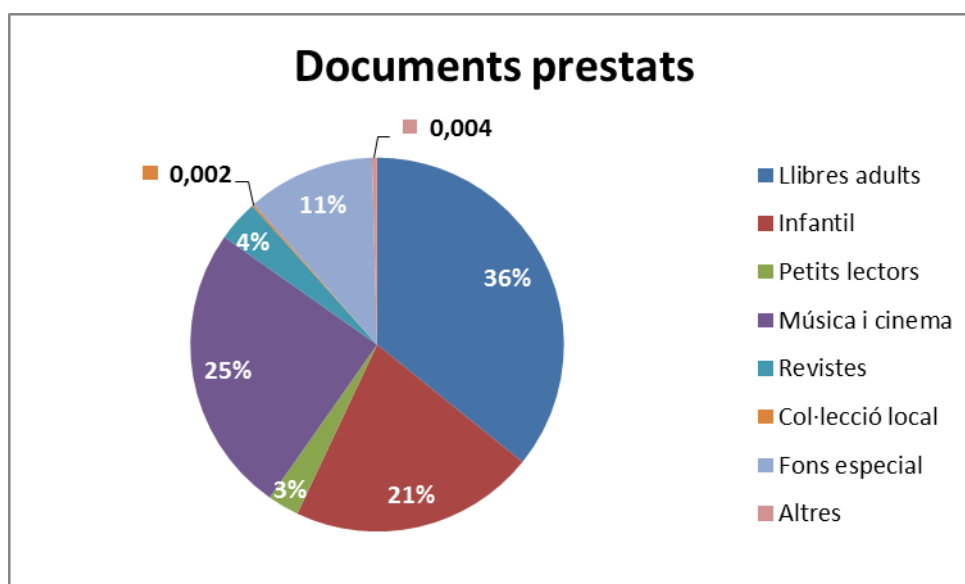
	1998	2004	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Documents prestats	759.658	3.079.324	4.439.460	4.467.634	4.639.242	4.229.213	4.143.645	3.900.314	3.774.189
Increment anual	-	-	-	+1,1%	+3,8	-8,8%	-2%	-5,9%	-3,2

Volem destacar que, a les biblioteques que han incorporat el sistema d'autoprèstec per ràdio freqüència, un 85,8% dels préstecs s'han realitzat a través d'aquest sistema, és a dir que només un 14,2% s'ha gestionat manualment des dels taulells.

Tipologia dels documents en préstec

La classificació del fons documental de les biblioteques ens permet segmentar la informació del préstec en tipologies diferents que no faciliten en cap cas fer una anàlisi molt aprofundida. Per exemple, sota la classificació *Infantil* o bé *Fons especial* hi podem trobar materials en format llibre però també documents àudio visuals.

Aquest 2016 es poden remarcar alguns canvis lleus en la distribució del préstec: música i cinema baixen 2 punts respecte l'any anterior, confirmant la tendència a un canvi d'usos en el consum dels materials audiovisuals. En canvi pugen 1 punt cadascun el fons infantil i el de petits lectors.

	Fons general (llibres)	Fons infantil	Petits lectors	Música i cinema	Diàris i revistes	Col·lecció local	Fons especial	Altres suports
Tipologia dels doc prestats	1.146.936	679.865	87.383	800.522	114.939	6.062	353.571	13.964
% sobre el total	35,8	21,2	2,7	25	3,6	0,2	11	0,4

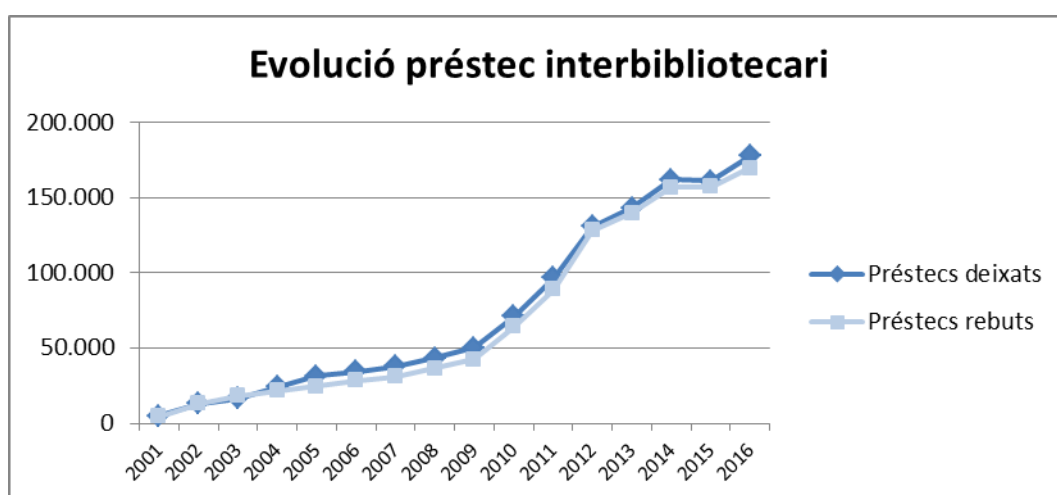

Préstec interbibliotecari

Aquest servei és un dels principals indicadors del funcionament en xarxa de les biblioteques de la ciutat i de la demarcació. Es realitza bàsicament entre totes les biblioteques públiques de la província de Barcelona que comparteixen el catàleg col·lectiu, encara que també es realitza amb d'altres institucions com ara universitats, centres privats, etc. La mitjana de temps que ha d'esperar un usuari és de 4-5 dies si el préstec és dins de la ciutat de Barcelona.

Des del 2010 dins de la ciutat de Barcelona, és a dir entre les Biblioteques de Barcelona, és gratuït, amb l'objectiu de fer realitat el propòsit que la col·lecció del conjunt de les biblioteques públiques de la ciutat es percebi com una col·lecció única, on cada biblioteca és un punt d'accés a la totalitat de documents. Fora de la ciutat de Barcelona és un servei de pagament, i el cost està regulat per un preu públic (1,5 €).

El servei de préstec interbibliotecari, els documents deixats han experimentat un 10,5% d'augment, per sobre dels préstecs rebuts, que han registrat un creixement del 8,1%. Amb aquest creixement es recupera el creixement sostingut que aquest servei havia anat tenint des del 2010 i que l'any passat es va estancar en un creixement pràcticament de 0 punts.

	2001	2004	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Préstecs deixats	4.984	24.201	70.848	96.504	130.928	143.116	161.789	160.937	177.871
Increment	-	45,2%	41,3%	36,2%	35,7	9,3%	13%	-0,5%	10,5%

	2001	2004	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Préstecs rebuts	4.417	21.499	64.263	88.953	128.019	139.867	156.944	156.998	169.770
Increment	-	19,3%	52%	38,4%	43,9	9,3%	12,2%	0%	8,1%

	2001	2004	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Diferència entre deixats i rebuts	567	2.702	6.585	7.551	2.909	3.249	4.845	3.939	8.101

Usos de préstec

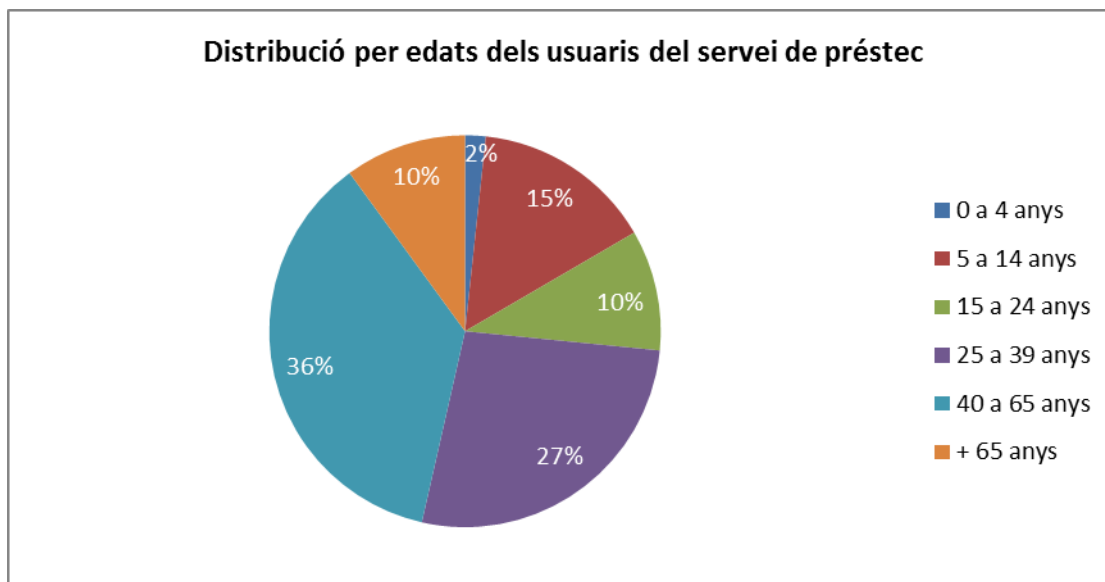
Els préstecs que acabem de descriure s'han realitzat en 1.073.363 accions de préstec dels usuaris, un 1,9% més que l'any anterior.

	2014	2015	2016
Usos de préstec	1.120.434	1.053.287	1.073.363
Increment anual	-	-6%	1,9%

Si posem en relació aquesta xifra amb el nombre de documents prestats, en resulta que els usuaris s'emporten una mitjana de 3,5 documents cada vegada que van a la biblioteca a utilitzar aquest servei.

Els usuaris del servei de préstec

Aquest és un dels serveis que ens permet conèixer algunes dades sobre els usuaris que l'utilitzen atès que és necessari l'ús del carnet. En aquest cas podem conèixer els grups d'edat de les persones que usen el servei de préstec: el grup majoritari és el dels adults, amb un 63% de l'ús del servei, seguits pels infants (17%) i els joves i la gent gran (10%).

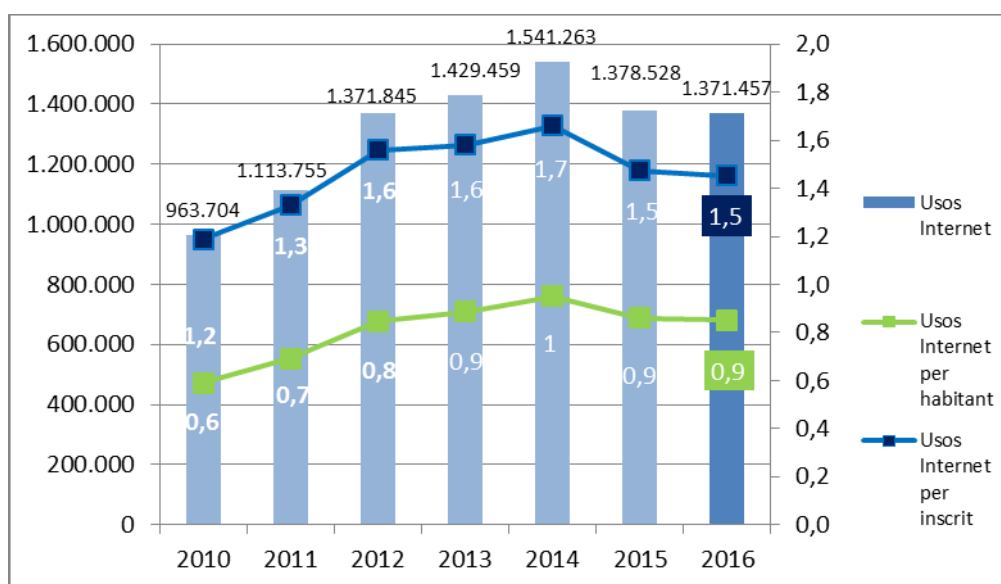
L'accés a Internet

Actualment les Biblioteques de Barcelona ofereixen l'accés a Internet des de la majoria dels ordinadors de la biblioteca. L'única excepció són els ordinadors d'accés al catàleg (Opacs) que permeten la navegació a partir dels enllaços incorporats al catàleg però no permeten anar a una adreça d'Internet específica. Hi ha un límit d'accés de 20 sessions d'una hora mensuals, i de 32 des dels Espais Multimèdia, i il·limitat si s'hi accedeix des dels propis dispositius a través de la xarxa Wi-Fi.

L'accés a aquests serveis s'ha anat modernitzant, i a més d'accés a Internet, els ordinadors ofereixen també la possibilitat de fer servir paquets d'ofimàtica, a través del projecte *Internet i +* i també des dels ordinadors dels Espais Multimèdia.

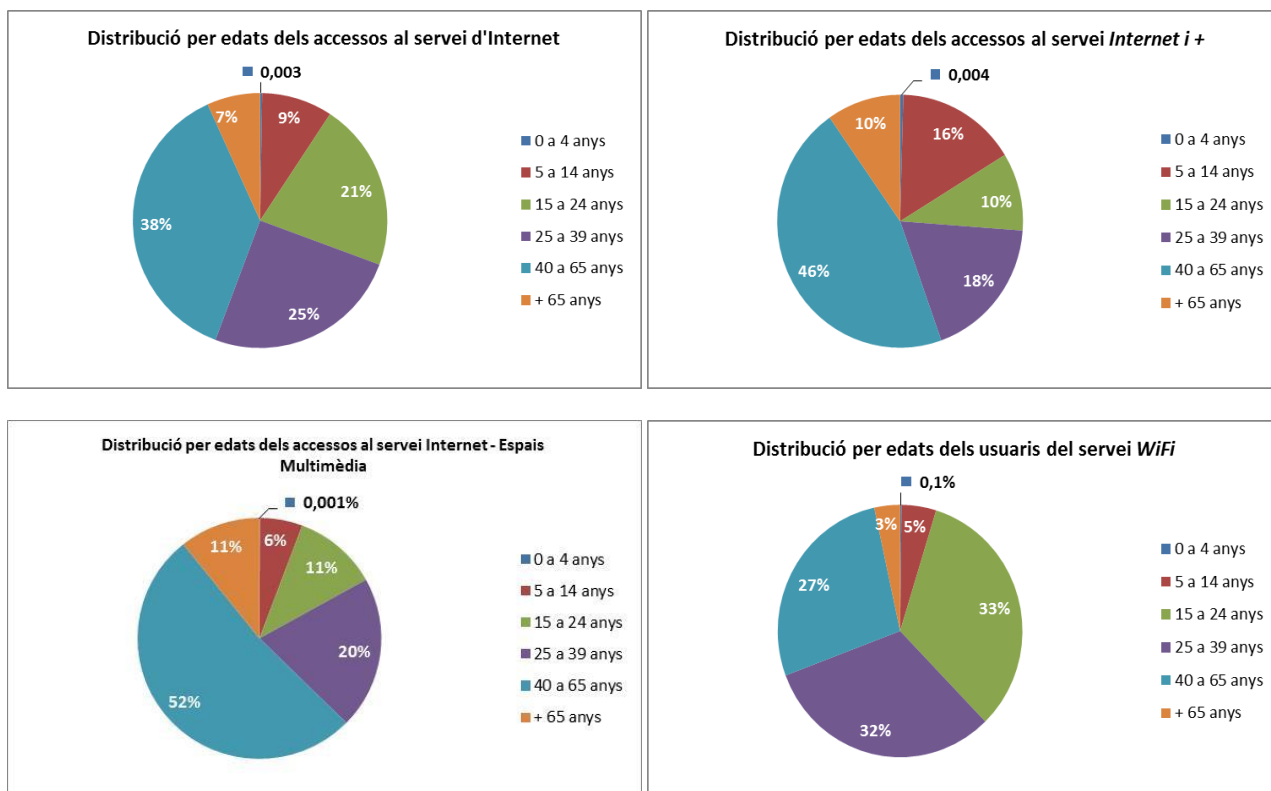
El conjunt de serveis d'Internet aquest 2016 han experimentat una variació de pràcticament 0 punts (un descens del 0,5%) arribant fins a 1.371.457. Si posem en relació els usos d'Internet amb la població de Barcelona, trobem que cada habitant de la ciutat ha usat 0,85 vegades aquest servei, i si ho fem amb el nombre d'inscrits aquesta relació arriba a 1,45 vegades.

Com en el cas dels préstecs, aquesta mitjana augmenta si ho considerem directament sobre els usuaris actius dels diferents serveis que permeten l'accés a Internet: la mitjana s'eleva fins a 9,67 usos d'Internet per usuari del servei.

Pel que fa al perfil dels usuaris que utilitzen Internet, podem desagregar la informació dels usuaris que es connecten des dels ordinadors de la biblioteca des del servei *Internet i +* i també des dels Espais Multimèdia, i els qui ho fan amb els seus dispositius a través del servei de Wi-Fi. Això ens permet veure els diferents usos que es fan servei en funció de les franges d'edat.

En primer lloc podem veure les dades totals agregades, i a continuació les específiques de cada tipus d'accés.

Podem observar en els gràfics que en tots els casos la franja amb més usuaris és la dels adults (considerats els dos grups de 25 a 39 i de 40 a 65 anys com un de sol), en proporcions similars, tot i predominen els accessos d'aquesta edat des dels Espais Multimèdia. En el cas dels usos del servei de *Wi-Fi*, en canvi, es pot constatar que la franja més activa és la d'entre 15 i 39 anys, és a dir, la suma dels joves amb el primer grup d'adults, que ocupen dos terços del total d'usos del servei. Per tant dibuixa uns usuaris més familiaritzats amb els dispositius mòbils d'accés a Internet, que prefereixen als ordinadors fixos que facilita la biblioteca.

	Petits lectors (0 a 4 anys)	Infants (5 a 14 anys)	Joves (15 a 24 anys)	Adults (25 a 39 anys)	Adults (40 a 65 anys)	Gent Gran (+ 65 anys)	Altres (entitats...)
Internet i +	2.218	81.811	51.557	95.170	236.714	50.348	4.483
Espais Multimèdia	131	9.865	19.618	35.834	90.881	18.809	5.145
WiFi	1.240	30.310	218.233	208.775	180.924	22.450	6.940

Espais Multimèdia. Servei d'assessorament TIC

Els Espais Multimèdia són de lliure accés per als usuaris amb carnet de biblioteques. En determinades franges horàries funcionen com un autoservei (amb reserva prèvia). Els usuaris disposen d'un màxim de 2 sessions per dia i biblioteca (si canvien de biblioteca gaudiran de dues sessions més i així successivament, fins al màxim de 32 sessions mensuals), per tal de garantir l'accés a tothom que ho sol·liciti. En altres franges es reserven per a fer els cursos de formació digital i altres activitats ressenyades en el capítol corresponent d'aquesta memòria.

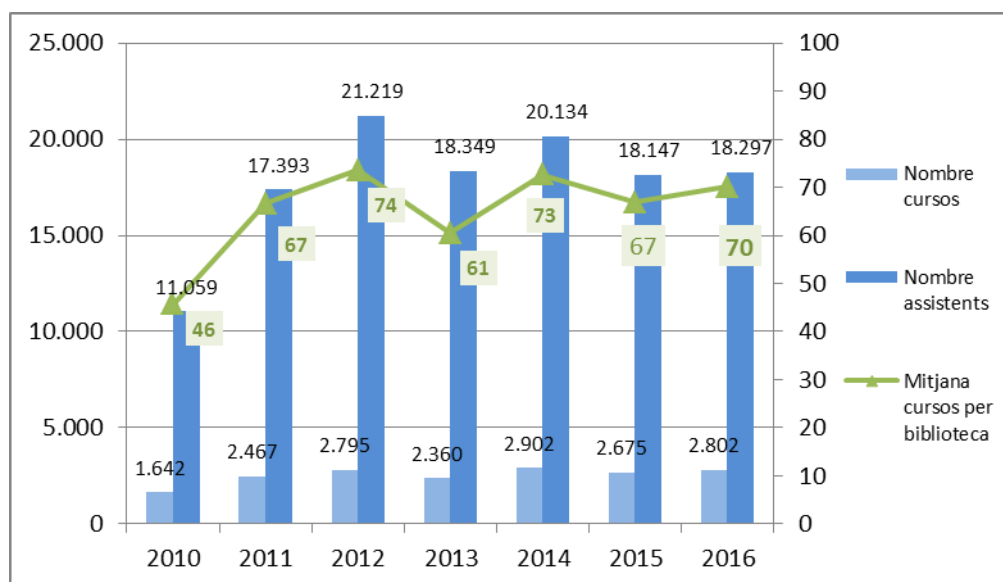
A l'autoservei es poden utilitzar les eines d'ofimàtica i impressió, digitalitzar i gravar documents en disquet, CD i amb alguns dispositius portàtils de memòria USB, visualitzar DVD i arxius multimèdia, fer tractament i edició d'imatges, conèixer i treballar amb programari lliure...

Les biblioteques amb Espai Multimèdia a més ofereixen un servei d'assessorament en l'ús de les tecnologies de la informació on s'atenen les consultes relacionades amb la recerca d'informació a Internet, el correu electrònic, l'elaboració de documents escrits, els fulls de càlcul, el retoc d'imatges, etc. Aquest servei s'ofereix del gener al juny i de l'octubre al desembre als 30 Espais Multimèdia existents actualment.

Assistents als cursos i activitats d'alfabetització digital

En xifres absolutes s'han ofert 2.802 cursos d'alfabetització digital, amb un total de 18.297 assistents. La mitjana d'assistents per activitat ha disminuït lleugerament 0,2 punts, quedant-se en 6,5 persones per curs (cal tenir en compte, com ja s'ha esmentat, que es tracta d'activitats amb un aforament molt limitat ateses les característiques dels espais multimèdia, que tenen una mitjana d'entre 7-10 ordinadors disponibles).

La mitjana d'accions de formació digital per biblioteca ha estat de 70.

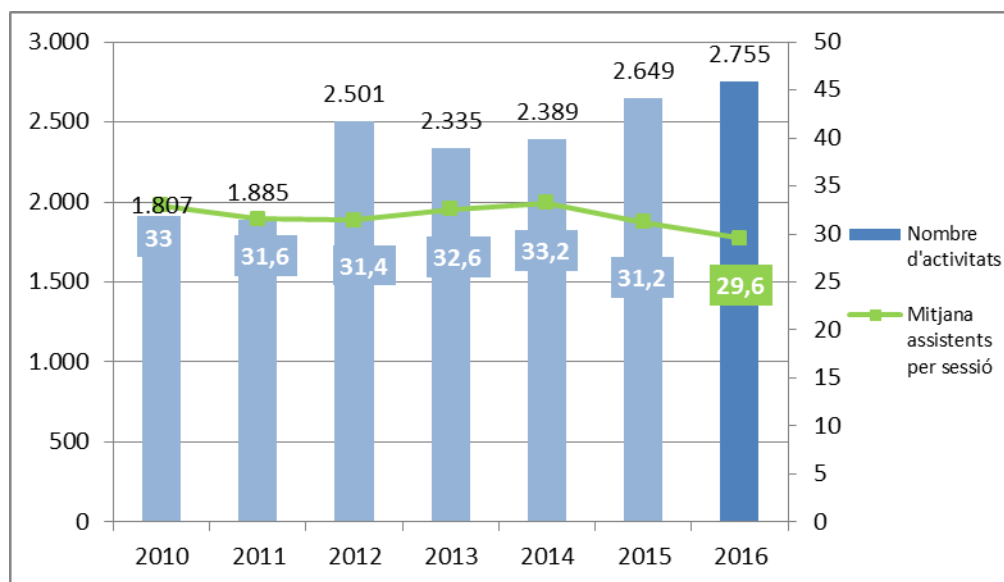
La distribució de l'oferta de formació digital per programes ha estat la següent:

	Formació bàsica TIC	Antenes Cibernàrium	+55	Treball als barris	Altres	Proves Actic
Nombre sessions	368	1.466	48	329	388	203
Assistents	2.593	10.084	729	1.718	2.970	203
Mitjana assistents per curs	7	6,8	15	5,2	7,6	-

Pel que fa a les proves les proves d'Acreditació de Competències en Tecnologies de la Informació i la Comunicació (ACTIC), des de les biblioteques aquest 2016 s'han realitzat 203 proves, un 51,8% més que al 2015.

ELS ASSISTENTS A LES ACTIVITATS CULTURALS I DE DIFUSIÓ DE LA LECTURA

Aquest 2016 l'oferta d'activitats ha augmentat un 4% respecte a l'any 2015. L'increment del nombre d'assistents, en canvi, ha estat negatiu, un 1,5% menys que l'any passat, és a dir que la mitjana d'assistents per activitat ha disminuït 1,7 punts (29,5 persones per sessió). Tot i la lleu disminució, l'assistència a les activitats es manté de manera sostinguda des del 2010.

	2004	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Activitats	2.974	1.807	1.885	2.501	2.335	2.389	2.649	2.755
Assistents	61.496	59.596	59.558	78.600	76.070	79.325	82.781	81.536
Mitjana assistents per sessió	21	33	31,6	31,4	32,6	33,2	31,2	29,5

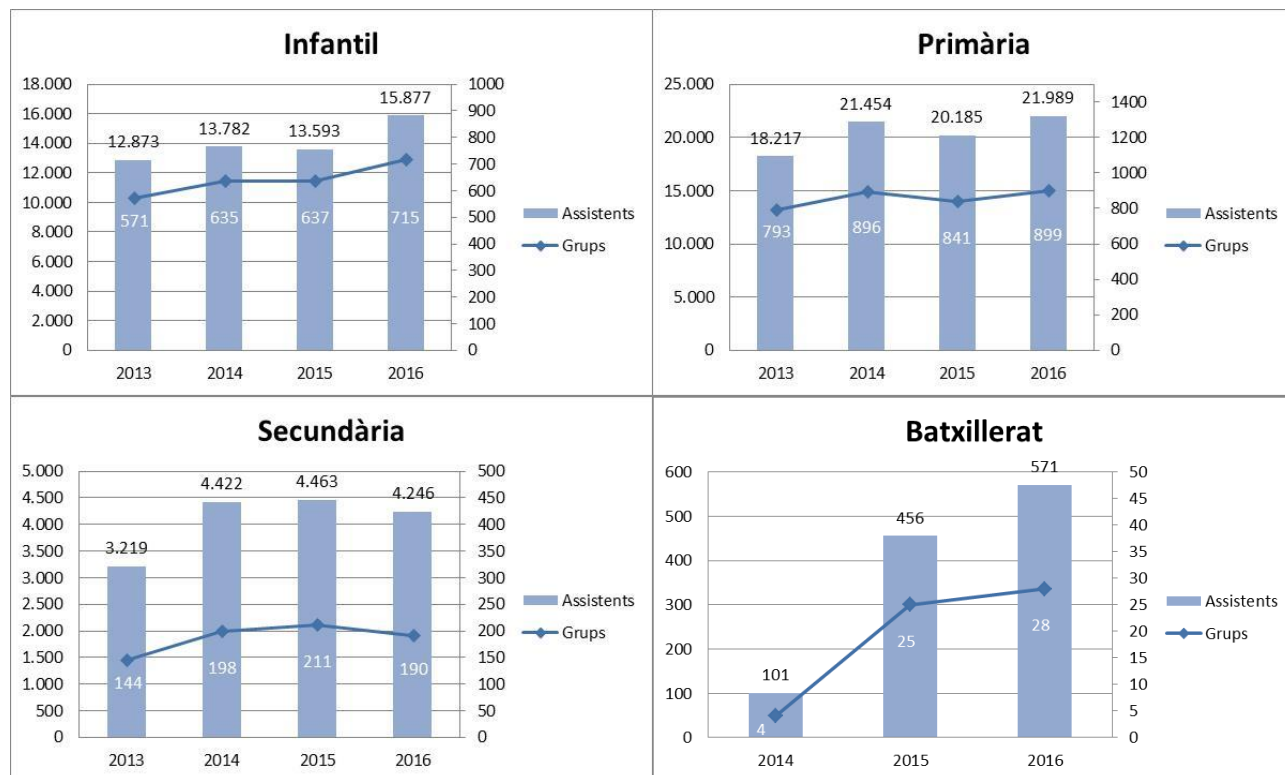
Del conjunt de les activitats, 1.301 corresponen al programa per a infants *Lletra petita*, amb un total de 41.001 assistents, amb una mitjana de 31,5 assistents per activitat.

Pel que fa al nombre d'activitats per adults corresponents als programes l'Aventura de Llegir, l'Aventura de Conèixer i Creacions, que es descriuen al capítol anterior d'aquesta memòria, ha estat de 1.454, amb un total de 40.535 assistents, amb una mitjana de 27,8 assistents per sessió.

ELS ASSISTENTS A LES ACTIVITATS DE FORMACIÓ I APRENTATGE

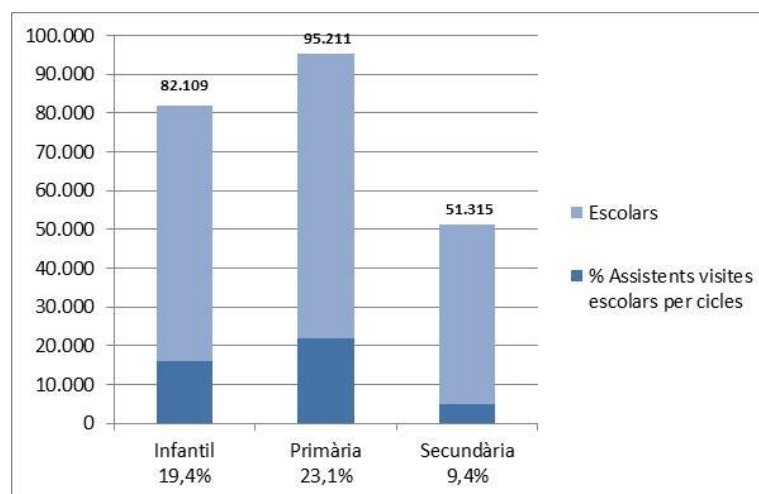
Assistents a les visites escolars i de grups de professionals

El 2016 han estat 1.882 els grups procedents de centres d'ensenyament que han visitat les biblioteques, un 8% més que l'any anterior, amb un total de 43.230 escolars, un augment, en aquest cas, del 10,9%. Aquest és el quart any que tenim les dades de les visites escolars desagregades per cicles educatius, i per tant ja podem valorar l'increment d'ús d'aquest servei.

Tenint en compte que la població de Barcelona en edat escolar (0-16 anys) al 2016 era de 228.545 persones, el 18,9% dels escolars han visitat les biblioteques públiques durant aquest any, un creixement de l'1,9% punts respecte al 2015.

Com es pot veure en el gràfic següent, l'etapa de l'ensenyament obligatori amb menys visites escolars és la Secundària (un 9,4% dels alumnes escolaritzats), seguida per l'Educació Infantil (19,4%) i la Primària (23,1%), tot i que en tots els casos han augmentat respecte a l'any anterior, destacant el creixement de les visites de primària, que ha passat del 19,8% del 2013 al 23,1% d'aquest any.

En el cas d'Educació Infantil, si el que tenim en compte és el segon cicle, de 3 a 5 anys, quan els nens ja tenen més mobilitat i és més viable realitzar desplaçaments de l'escola a d'altres equipaments, el percentatge augmenta fins al 38%.

Pel que fa a l'Educació Especial, s'han atès 50 grups, amb 571 assistents. També han visitat les biblioteques grups d'escoles d'adults o de centres de discapacitats, que han representat 395 grups amb 5.888 assistents.

Pel que fa a les visites de professionals, s'han atès 42 grups amb un total de 354 assistents.

Assistents a les sales d'estudi

El total de les set sales d'estudi nocturnes permanents ha registrat el darrer any 75.782 visites, un 14,6% més que al 2015.

Pel que fa als usos, s'ha de destacar que com és habitual la biblioteca amb més usos ha estat la biblioteca Vila de Gràcia (14.232), seguida molt de prop per Sagrada Família-JMAL (14.121), Sant Gervasi-Joan Maragall (13.002), Vapor Vell (11.989), Mercè Rodoreda (10.722), Poblenou-Manuel Arranz (6.199), i finalment Ignasi Iglésias – Can Fabra (5.517). Excepte Sant Gervasi-Joan Maragall, que era el primer any que obria durant tot el cicle anual i per tant ha experimentat un creixement del 509% , i Poblenou-Manuel Arranz, que ha disminuït en un 36% els usuaris del servei, en general totes les biblioteques han tingut valors sostinguts, amb un lleuger creixement general.

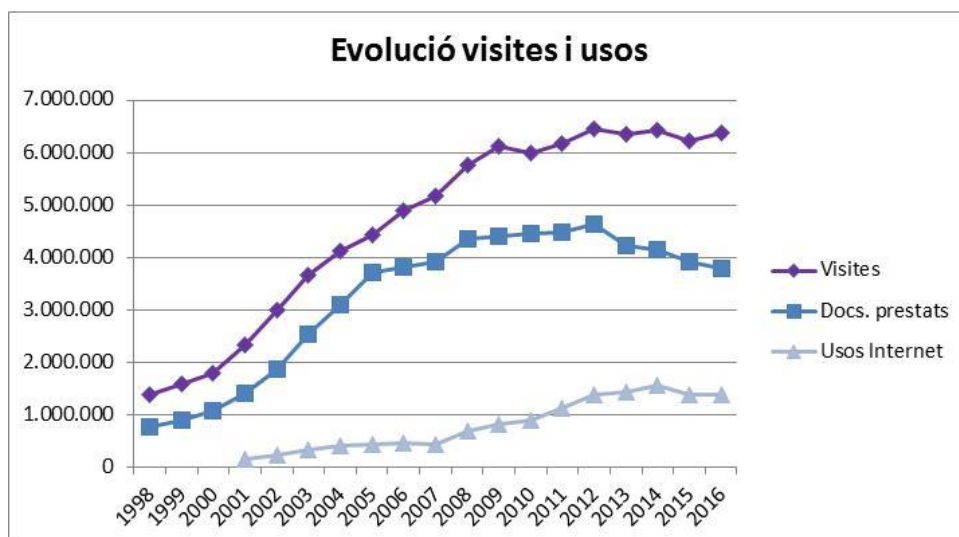
A més d'un espai d'estudi, les sales d'estudi nocturnes ofereixen algunes activitats específiques que els aporten continguts amb valor afegit. Aquest 2016 bàsicament han estat de dos tipus: les anomenades *Biblioteca de nit*, que són les dedicades a l'aprenentatge i perfeccionament d'idiomes. S'han realitzat 38 sessions de 15 tallers diferents, amb una mitjana d'assistència de 5,8.

També s'organitzen grups de conversa i/o intercanvi d'idiomes amb una persona nativa. Hi ha hagut un total de 20 grups en funcionament, corresponents a: 10 d'anglès, 5 de francès, 4 d'alemany i 1 de rus. S'han realitzat 471 sessions, amb un total de 2.274 assistents, amb una mitjana de 4,8 assistents per sessió.

Durant els mesos de gener i febrer, i maig i juny, amb motiu dels períodes d'exàmens, s'ofereixen també sales d'estudi puntuals a diferents espais de la ciutat. Les biblioteques Francesc Candel i Poble-sec – Francesc Boix al districte de Sants-Montjuïc, Clarà al districte de Sarrià-Sant Gervasi, Jaume Fuster al districte de Gràcia, El Carmel-Juan Marsé al districte d'Horta-Guinardó, Les Roquetes i Zona Nord al districte de Nou Barris, La Sagrera-Marina Clotet al districte de Sant Andreu i Xavier Benguerel al districte de Sant Martí obren en aquests períodes sales d'estudi en el mateix horari que les permanents (de dilluns a divendres) més els caps de setmana de les PAU. Durant el 2016 van tenir 5.625 usos, -46,2% que l'any anterior. Per entendre bé aquest decreixement tan significatiu cal tenir present que al 2015 el creixement havia estat del 151%, tot i que atès que aquest servei es gestiona a través d'empreses externes, no podem precisar la causa exacta d'aquest comportament de les visites.

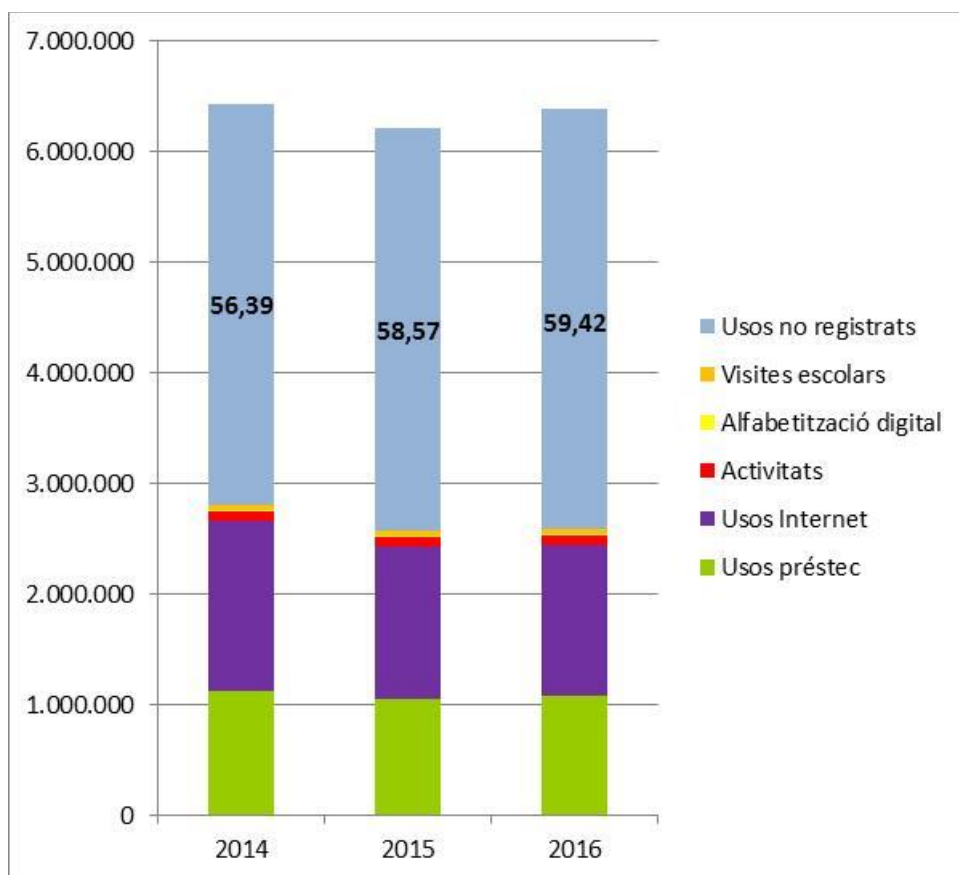
EVOLUCIÓ I RELACIÓ DE VISITES I USOS

L'evolució de visites i préstecs ens mostra a partir del 2005 la tendència d'un creixement sostingut més elevat de les visites que del servei de préstec. Aquesta característica confirma que els usos tradicionals de la biblioteca van canviant i diversificant-se: la biblioteca ja no és només el lloc on anar a buscar un llibre o una pel·lícula, a la biblioteca hi podem trobar molts altres serveis, com ara tenir accés a Internet, assistir a activitats culturals i de formació, llegir la premsa diària, compartir la lectura amb d'altres usuaris, estudiar...

Els usuaris d'alguns d'aquests serveis, però, no deixen el seu *rastre* com a visites perquè per a realitzar-los no és necessari tenir el carnet, i per tant no queden registrats a la base de dades del sistema de gestió.

Concretament al 2016 no podem conèixer amb exactitud l'ús que fan de la biblioteca d'un 59,42% de les visites rebudes. Dels que sí que tenim registrats, podem destacar que el servei amb més demanda és l'ús d'Internet, amb un 21,51% respecte al total de visites, seguit pel préstec, amb un 16,83%, les activitats amb un 1,28%, les visites escolars amb un 0,68% i finalment les activitats d'alfabetització digital, amb un 0,29%.

PROCESSOS D'AVALUACIÓ

Anàlisi d'indicadors

Els Serveis Centrals de Biblioteques de Barcelona duen a terme de manera sistemàtica l'anàlisi dels indicadors disponibles per tal mesurar i valorar la tipologia d'accions i les característiques concretes de cada biblioteca. S'ha treballat amb indicadors descriptius diversos: usos dels serveis, activitats, nombre de personal, metres quadrats. Això ha permès detectar on cal planificar i ajustar recursos. Una eina d'anàlisi són també les comparatives amb altres xarxes de biblioteques que ens puguin servir de referència.

D'altra banda es treballen els indicadors d'explotació del carnet de biblioteques i també els que obtenim a través de l'enquesta Òmnibus Municipal. Aquestes dades ens ajuden a detectar quins són els sectors de la població on les biblioteques tenen una penetració més gran, i ens serveix per dissenyar millor els serveis i les activitats per tal d'arribar als públics que ara no són usuaris d'aquest equipament.

Les biblioteques a l'Òmnibus Municipal

Biblioteques de Barcelona participa en l'Òmnibus municipal, l'enquesta telefònica que realitza l'Ajuntament de Barcelona amb l'objectiu de conèixer l'opinió, l'ús i les propostes de millora de diferents serveis de la ciutat, amb 7 preguntes sobre biblioteques públiques que ens proporcionen diferents indicadors sobre el nivell de coneixement i ús de les biblioteques. Des del Març del 2002 s'han anat introduint algunes modificacions en les preguntes i la freqüència de la consulta, per tal d'obtenir-ne els resultats més eficients.

Actualment Biblioteques de Barcelona participa en una sola de les onades anuals que es realitzen a través de l'Òmnibus, la del mes de desembre.

De les set qüestions que s'han plantejat, tres de les preguntes bàsiques es mantenen des del 2002, amb la finalitat de continuar la sèrie de resultats i veure l'evolució a llarg termini.

Fitxa tècnica de l'enquesta:

- Mostra: 1.000 entrevistes
- Univers: Població de Barcelona de 16 i més anys amb llar amb telèfon
- Metodologia: entrevista telefònica

Coneixement de les biblioteques

El 88% dels enquestats assegura que coneix alguna biblioteca pública de la ciutat. Des del 2013 els resultats a aquesta pregunta es mouen entre el 88 i el 90%, denotant un alt coneixement de les biblioteques entre els barcelonins. El coneixement està força estès per tots els segments de la població però destaca especialment la intensitat amb que ho fan els més joves, els de 16 a 24 anys (97,9%) i els de 45 a 54 (95,2%). Per districtes, Ciutat Vella és el que mostra menys coneixement i Gràcia el que més.

	2004	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Les coneixen (%)	66,0	84,9	83,5	79	89,9	88,3	90	88

Freqüència d'ús

Pràcticament 1 persona de cada 3 que les coneixen, no va mai a la biblioteca (30,7%). De la resta, els que sí que hi van, el 21,3% hi va ocasionalment, però més d'un 10% hi va intensament (entre l'1,2% que hi va diàriament i el 9,6% setmanalment). A la vegada, un 8,9% hi va un cop cada quinze dies i un 12,6%, mensualment.

El 29,2% dels que tenen entre 16 i 24 anys hi va com a mínim un cop a la setmana (inclòs un 4,4% que hi va diàriament).

Serveis utilitzats pels usuaris

El préstec de material bibliogràfic i audiovisual i la seva consulta a la sala són els serveis que més utilitzen els usuaris de les biblioteques (77,8% i 66%, respectivament). La connexió a internet a través de Wifi (42,2%), així com l'ús de la sala amb material propi (40,3%) també són força utilitzats.

La resta de serveis – la connexió a internet amb l'equipament de la biblioteca (26%), la lectura de premsa a la sala (22,1%), l'assistència a activitats culturals (19,3%) i els cursos d'informàtica (7,3%) - són menys importants pels usuaris actuals a la biblioteca.

	Préstec	Consulta	Lectura premsa	Estudi	Internet	Activitats culturals i/o formació
2009	88,1	64,3	28,6	35,4	66,9	36,6
2010	84	74,6	28,1	32,3	50,9	39,5
2011	82	64,6	23	41,6	50,1	27,8
2012	81,9	63,1	31,1	36,9	58,8	33,6
2013	77,9	72,2	29,5	45,3	70,7	44,1
2014	80,4	64,9	29	33,8	53,8	24
2015	81,2	69,5	24,1	43,9	73,6	36,8
2016	77,8	66	22,1	40,3	68,2	19,3

Grau de satisfacció dels usuaris

A la pregunta *Què milloraria de les biblioteques públiques?*, tot i que el gruix d'usuaris (31,6%) creu que no cal millorar res de l'actual funcionament de les biblioteques, la majoria de les demandes que si que es recullen com a aspectes a millorar fan referència als seus serveis i al seu material. Dels serveis destaca la demanda d'ampliació d'horaris (14,7%), reivindicació especialment secundada pel públic més jove de la biblioteca. Entre les referències al material, destaca la demanda a renovar i actualitzar el fons bibliogràfic amb novetats editorials (10,7%). Els usuaris d'entre 35 i 54 anys posen especial èmfasi en aquest aspecte.

Els no usuaris: grau de coneixement sobre les biblioteques i motius que addueixen per no anar-hi

D'entre el 39% dels enquestats que no van a les biblioteques, el 27% dels enquestats les coneixen però no hi van mai i un 12% manifesten que no les coneixen.

També hem preguntat als no usuaris de les biblioteques públiques els motius pels quals no hi van. Els assumptes personals són el principal motiu per no anar a la biblioteca (43,3%). Entre aquests, la manca de temps és el més important (28,5%), seguit de la manca de salut o problemes de l'edat (10,8%). La preferència per alternatives a la biblioteca com l'ús d'internet (9%), la col·lecció pròpia de llibres (8,7%) o senzillament estar a casa (7,8%) és un altre motiu per no anar-hi. Aquesta raó és sobretot important pels qui no són usuaris tot i conèixer les biblioteques.

Per últim, un altre gran motiu per no anar-hi és la manca d'interès, sobretot per falta d'afició a la lectura (16,6%).

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Manca de temps / tenen altres ocupacions	35,8	26,3	24,5	29,9	31,7	22,4	23,6	28,5
Raons d'edat o salut	9,4	6,2	6,8	12,2	9,5	9,7	9,8	10,8
Tenen altres ocupacions	11,5	2,5	3,5	2,6	7,1	2,6	8,4	4
Fan servir Internet	3,1	5,4	6,4	4,2	9,9	6,7	8,1	9
Tenen llibres, en compren	25,4	21,7	22,7	5,6	14	13,2	7,7	8,7
Van a altres biblioteques	2,5	4,2	3,9	2,4	4,6	2,6	6	3,1
Manca d'interès, no els agrada llegir	11,9	9,4	17,7	23	20,9	23,2	24,6	16,6
No les coneixen o els queden lluny	4,5	3,1	2,6	2,1	1,7	2,5	2,7	2,1

Serveis coneguts pels no usuaris

El principal servei de les biblioteques, el préstec de llibres i material audiovisual és el més conegut pels no usuaris (60%). La consulta del mateix material a la sala és conegut per tot just una tercera part (38%), mentre que la resta de serveis ho són molt menys.

Dins del no públic, els que desconeixen a les biblioteques tenen moltes menys referències del que aquestes ofereixen. Tan és així que més enllà del préstec de llibres, la resta de serveis no els coneix ni el 20%.

Atractiu dels serveis oferts i voluntat de fer-ne ús dels no usuaris

Tots els serveis de les biblioteques exposats són valorats positivament per una àmplia part dels seus no usuaris.

Així, un 71,2% considera molt o bastant interessant el préstec de llibres, revistes, vídeos i CD's, cosa que provoca que tingui una puntuació mitjana de 7,9 sobre 10. La majoria dels altres reben un notable, com l'accés a wifi (7,5), la consulta de llibres i altre material a la sala (7,5), la connexió a internet (7,4), les activitats culturals com els clubs de lectura (7,3), els cursos d'informàtica (7,2) i l'ús de la sala amb equipament propi (7,1). En canvi l'opinió està més dividida sobre l'interès que té la lectura de la premsa a la sala (6,5).

Pel que fa a la voluntat de fer-ne ús, més de la meitat dels no usuaris farien ús del servei de préstec (54,9%) i la consulta del fons bibliogràfic i audiovisual (51,6%). La resta de serveis, connexió a internet (42,6%), wifi (41,4%), activitats culturals (40,4%), ús de la sala amb material propi (39,1%) o cursos d'informàtica (36,7%) poden motivar l'assistència d'un segment important del no públic, però serien pocs els que hi anirien per llegir la premsa (25,5%).

En general, hi ha força més predisposició a l'ús d'aquests serveis entre els que les coneixen però no hi van que entre els que no les coneixen.

Serveis amb més potencial

El servei de préstec és el que té més potencial per atraure nous usuaris, tot i que la consulta d'aquest material a la sala també hi ajudaria. Després d'aquests dos principals serveis, se situen un grup de cinc, entre els que es troben tant les possibilitats de connexió a Internet ja sigui amb els ordinadors de la biblioteca com per Wi-Fi, les activitats culturals i els cursos d'informàtica, així com l'ús de la sala amb material propi, que es veuen amb bons ulls però que per si sols difícilment justificarien una visita a la biblioteca.

Finalment la lectura de la premsa és, a dia d'avui, un servei amb poc potencial d'atracció.

Assistència a activitats culturals de la ciutat

Des de fa quatre edicions s'han afegit a la consulta dues preguntes, la primera, genèrica, sobre l'assistència a activitats culturals en els darrers mesos, i la segona sobre activitats concretes, com ara anar al cinema, a museus, a debats... i naturalment si anaven a les biblioteques.

El resultat és que el 87% dels enquestats havia anat a alguna activitat cultural els darrers sis mesos, amb una freqüència de 3,9 vegades de mitjana. Dels usos en concret, un 63,3% havia anat al cinema, seguit per l'assistència a festes populars, museus o exposicions, i en quart lloc a les biblioteques públiques, un 45,9%.

Enquesta de Satisfacció dels Serveis Municipals de l'Ajuntament de Barcelona

Anualment l'Ajuntament de Barcelona realitza entre els ciutadans una enquesta de satisfacció dels serveis municipals. La mostra es realitza sobre 6.000 residents a la ciutat.

Per onzè any consecutiu, i des que es va incorporar el servei a l'enquesta, les Biblioteques de Barcelona són l'equipament municipal més ben valorat pels ciutadans, amb 7,8 punts, la mateixa valoració de l'any anterior, i el valor

absolut més alt de la sèrie. Pel que fa a la percepció de l'evolució del servei, un 29,9% dels enquestats creu que les biblioteques han millorat, un 42% que es mantenen igual i només un 1,6% creu que han empitjorat. Si es valora només la puntuació dels qui es van manifestar usuaris habituals de les biblioteques (un 50,8%), la puntuació puja un 0,2 fins als 8 punts.

6. COMUNICACIÓ I PARTICIPACIÓ

Biblioteca Esquerra de l'Eixample – Agustí Centelles

CONVENIS AMB ALTRES ENTITATS

A través de la campanya *Llegir sempre surt a compte*, Biblioteques de Barcelona ha realitzat acords estables amb 132 institucions culturals de la ciutat i amb 30 de manera puntual que, amb la presentació del carnet de Biblioteques de Barcelona, ofereixen descomptes i altres avantatges en els seus serveis, convertint-lo en un carnet que obre les portes de la cultura més enllà dels serveis de les pròpies biblioteques.

La informació s'envia als usuaris amb carnet de Biblioteques de Barcelona que ho sol·liciten, a través d'un butlletí digital amb les ofertes permanents i puntuals. A finals d'any hi havia 322.818 subscriptors. Paral·lelament a l'enviament quinzenal del butlletí, aquest any s'ha fet una tasca important de difusió de les activitats que s'hi inclouen a través del compte de Twitter de Biblioteques de Barcelona, amb 240 piulades amb l'etiqueta *#descompteBBCN*.

Durant el 2016, s'han fet més de 272.747 usos dels descomptes i ofertes amb el carnet de biblioteques, que significa un augment del 111% respecte al 2015. Així i tot cal tenir present a l'hora de valorar aquestes xifres que algunes institucions encara no tenen la tecnologia per separar els usos realitzats amb el carnet, per tant segurament la quantitat real és més elevada.

S'ha reforçat també la col·laboració amb algunes d'aquestes entitats a través de l'edició de punts de llibre per al servei de préstec, que en el seu revers ofereixen informació sobre la programació d'aquestes institucions culturals.

D'altra banda, com ja s'apuntava en la memòria del 2015, el carnet *BCNCultural*, una iniciativa nascuda de la col·laboració entre l'Institut de Cultura, el TR3SC i Biblioteques de Barcelona que s'havia posat en marxa al 2014, un carnet amb un cost econòmic anual amb el qual es podia d'avantatges especials (visites guiades a exposicions, pre estrenes, tertúlies amb especialistes de diferents especialitats artístiques o lectures amb escriptors, i algunes de les ofertes emeses pel TR3SC) es va extingir aquest 2016, atès el baix nombre de persones que l'havien sol·licitat.

LA MILLORA EN LA COMUNICACIÓ AMB ELS USUARIS

Els webs de Biblioteques de Barcelona

El 2016 ha estat un any important per als webs de Biblioteques de Barcelona (40 corresponents a cadascuna de les biblioteques i un de general), que han al gestor de contingut *Drupal*, adaptant-se al format de la resta de webs corporatius de l'Ajuntament de Barcelona. Aquest nou format permet una millor gestió dels webs i una visibilitat més moderna i clara dels continguts.

Aquesta migració a un nou format fa que no puguem comprar les dades amb les de l'any anterior, tenint en compte, a més, que durant els períodes de canvi es van generar algunes incidències en l'accés a les pàgines.

El total de visites ha estat de 1.178.220. Si comparem aquesta xifra amb les visites presencials a les biblioteques, obtindrem una proporció de 5,4 visites presencial per cada visita virtual.

Aquestes visites han estat fetes per 939.214 visitants únics que han vist 2.457.820 pàgines. 29,4% de les visites s'han realitzat des de dispositius mòbils.

Biblioteques de Barcelona al mòbil

Amb l'objectiu d'oferir tota la informació digital adaptada als dispositius mòbils, s'ha estat treballat per adaptar la visualització dels nostres continguts en aquests dispositius.

Bibarnabloc. El bloc de recomanacions de Biblioteques de Barcelona permet que la visualització i els menús s'adaptin i canviïn segons els dispositius des d'on s'hi accedeix.

Web de Biblioteques de Barcelona. L'Institut Municipal d'Informàtica ha adaptat totes les webs municipals perquè es puguin visualitzar correctament des dels mòbils.

Barcelona Contactless. Barcelona Contactless és un programa integral i transversal de ciutat que proporciona serveis d'informació de proximitat. Des dels diversos punts d'accés distribuïts per tota la ciutat, i mitjançant diferents tecnologies *contactless*, l'usuari accedeix a una web-mòbil que presenta informació específica i precisa del moment i lloc on es troba: una finestra de la Barcelona física a la Barcelona virtual. Les Biblioteques de Barcelona formen part d'aquest projecte, i s'han senyalitzat amb codis QR i xips NFC.

L'App BibliosBCN

Des de l'any 2013 Biblioteques de Barcelona disposa de l'App mòbil *BibliosBCN*, a través de la qual els usuaris poden accedir a la informació de les activitats que es duen a terme a les Biblioteques de Barcelona. L'aplicació és gratuïta i és disponible des d'iOS i Android.

S'accedeix a un llistat d'activitats destacades però els usuaris també poden configurar la seva selecció personal d'actes preferits. Amb una opció de calendari poden consultar totes les activitats que es fan un dia concret a qualsevol biblioteca de la ciutat. També poden saber quina biblioteca tenen més a prop, com s'hi arriba, consultar el mapa de totes les biblioteques de la ciutat, els horaris i la informació bàsica. També es poden consultar les activitats d'alfabetització informacional.

Tota aquesta informació es pot compartir per SMS, correu electrònic i xarxes socials, una bona eina per conèixer tota l'oferta d'activitats de Biblioteques de Barcelona.

Aquest 2016 l'aplicació ha estat descarregada 1.440 vegades per a iPhone i 1.994 per a Android.

Les Biblioteques de Barcelona a Facebook i Twitter

Les Biblioteques de Barcelona té una presència important en el món de la comunicació 2.0, aprofitant les oportunitats que aquestes eines ofereixen a l'hora de comunicar-se amb els usuaris en dues direccions: informar i, sobretot, recollir informació d'allò que interessa més als nostres usuaris.

A finals del 2016 el conjunt de pàgines de *Facebook* (la general de Biblioteques de Barcelona i les específiques de les biblioteques) tenen 63.811 seguidors, un 17,2% més que l'any anterior. Els seguidors actius és de 702.119. S'han recollit 7.125 comentaris al conjunt de les 9.783 publicacions realitzades.

Pel que fa a *Twitter*, *@bibliotequesbcn* aquest 2016 s'han obtingut 1.807 nous seguidors, de manera que Biblioteques de Barcelona comptava a finals d'any amb 17.288 seguidors. Durant l'any va realitzar 23.077 piulades (una mitjana de 55 per dia). De les piulades se'n van reenviar 3.419, i es van fer 7.218 consultes als enllaços publicats. Les Biblioteques de Barcelona van rebre 3.688 mencions.

Les Biblioteques de Barcelona a *Instagram*

El perfil de Biblioteques de Barcelona a *Instagram* ha estat molt actiu, amb aportacions de totes les biblioteques, especialment sota les etiquetes *#bookfacefriday* i *#robaunpoema* i *#flaixdeldivendres*.

Durant el 2016 es van publicar 252 imatges i es van fer 3.944 nous seguidors (fins arribar als 5.472). Es van recollir 26.129 nous *m'agrada* i 342 comentaris.

Les Biblioteques de Barcelona a *YouTube*

El canal dedicat a Biblioteques de Barcelona a *YouTube*, on es van penjant els materials audiovisuals que es produeixen a les biblioteques, o enllaçant a d'altres materials d'interès per als usuaris, aquest 2016 s'hi han publicat 57 vídeos propis. A finals del 2016 compta amb 382 subscriptors i s'han realitzat 26.022 visualitzacions dels materials penjats en aquest espai.

Les Biblioteques de Barcelona a *Issuu*

Issuu és una prestatgeria virtual que permet tenir disponibles documents com ara les Guies de lectura, la Política de Col·lecció de Biblioteques de Barcelona, etc... enllaçats a través del web de les diferents biblioteques. A finals de 2016 té 1.462 seguidors. A finals d'any hi ha publicats 8.555 materials, amb un total de 2.364.472 impressions i 236.386 lectures.

Les Biblioteques de Barcelona a *Spotify*

El projecte de difusió de les col·leccions de música de les biblioteques a través de l'aplicació d'Internet *Spotify* es va engegar al 2013. El resultat han estat llistes de reproducció de les disset biblioteques que s'han inclòs en el projecte ja sigui per la temàtica dels seus fons especialitzats com per l'existència de projectes vinculats a la música. El servei ha tingut una molt bona resposta, doblant els subscriptors de les llistes de l'any passat.

Les 537 llistes existents a finals del 2016 compten amb 1.429 subscriptors, dels quals 394 nous d'aquest any.

El butlletí electrònic *Mesbibiblioteques*

El butlletí electrònic *Mes Biblioteques* informa els usuaris de manera periòdica de les activitats i els serveis que ofereixen les biblioteques. Des del 2010 les biblioteques poden gestionar el seu propi espai al butlletí, de manera que es pot sectorialitzar i, per tant, dirigir millor les comunicacions al públic objectiu de cadascun dels serveis o les activitats que s'anuncien.

Durant el 2016 es van enviar 1.462 butlletins informatius a través de l'aplicació *Més Biblioteques*. D'aquest total, 24 eren butlletins sobre les ofertes del carnet, 78 es van enviar des del departament de Comunicació i Premsa i 1.360 des de les biblioteques. D'aquests, 38 eren butlletins sobre les diverses temàtiques a les quals es poden subscriure els usuaris quan es donen d'alta d'aquest servei: cinema, col·leccionisme, còmic, dona, jazz i blues, músiques urbanes, poesia i òpera.

A finals d'any hi havia 346.095 usuaris subscrits al Més Biblioteques: un 36,64% del total d'usuaris inscrits a les Biblioteques de Barcelona.

Pel que fa a les trameses, es van enviar a través del Més Biblioteques 39.343.666 missatges electrònics. Respecte a la recepció dels butlletins, i amb la informació obtinguda fins a 7 dies després de l'enviament, es van llegir 5.733.335 butlletins (un 14,57% del total) i es van clicar 178.418 enllaços.

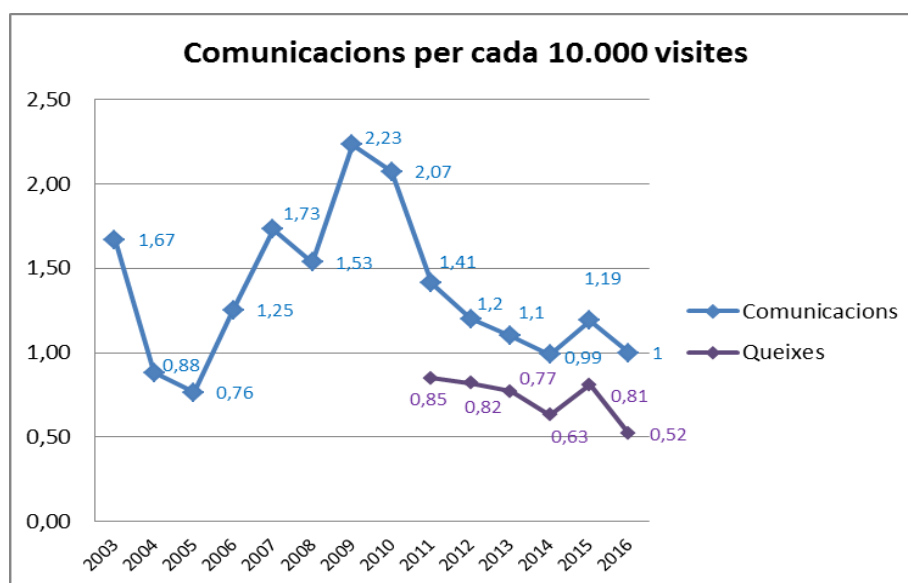
SEGUIMENT DE L'OPINIÓ DELS USUARIS: SUGGERIMENTS, CONSULTES, AGRAÏMENTS I QUEIXES

Des de l'any 2003 es recullen els suggeriments i les queixes dels usuaris de les Biblioteques de Barcelona, un element que ens ajuda a millorar els serveis a partir de l'opinió de les persones que en són usuàries.

El sistema d'atenció en línia de l'Ajuntament de Barcelona, l'IRIS (Incidències, Reclamacions i Suggeriments), és actualment l'únic sistema de gestió de les comunicacions dels usuaris de Biblioteques de Barcelona. Les que es fan per altres mitjans s'introdueixen també al sistema, de manera que la gestió de les respostes i de la comunicació als agents responsables de resoldre les qüestions plantejades pels usuaris s'ha pogut simplificar i millorar. De fet des de les pròpies biblioteques es potencia la utilització d'aquest sistema ja que és un bon instrument per conèixer l'opinió dels usuaris i donar una resposta ajustada a les seves necessitats, a més de millorar els serveis de tota la xarxa.

De les 639 comunicacions del usuari d'aquest 2016, 334 han estat queixes, 259 consultes, 30 suggeriments i 16 agraiments. Respecte al 2015 ha disminuït en un 14% el nombre de comunicacions: s'ha rebut un 34% menys de queixes, un 60% més d'agraïments, un 39% més de consultes, i en canvi ha disminuït un 25% el nombre de suggeriments.

Pel que fa a les queixes, a l'hora de quantificar-les cal, primer de tot, posar-les en relació amb el nombre de visites que reben les biblioteques: en termes absoluts la proporció de queixes per visita d'aquest 2016 és de 0,0000523774, o sigui de 0,52 queixes per a cada 10.000 visites que reben el conjunt de les 40 biblioteques de la ciutat.

	2004	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Comunicacions / 10.000 visites	0,88	2,07	1,41	1,2	1,1	0,99	1,19	1
TOTAL	364	1.240	872	779	731	645	744	639
Increment	-40%	-9,1%	-29,7%	-10,6%	-6,1%	-11,7%	7%	-14%

Cal comentar, també, que l'ús dels canals 2.0 com ara *Facebook* i *Twitter*, ha canalitzat una part de les consultes dels usuaris, que no es comptabilitzen en aquest capítol.

Biblioteques de Barcelona ha obtingut aquest 2016 la certificació de qualitat ISO 9001:2008 en el sistema de gestió i seguiment de les incidències, reclamacions i consultes. L'auditoria que es va fer certifica també que el personal està format amb l'objectiu de donar respostes de qualitat en un termini de 30 dies.

LA COMISSIÓ DE LECTURA PÚBLICA DE BARCELONA

El Plenari de la Comissió de Lectura Pública de Barcelona, l'espai sectorial de participació municipal relacionat amb la lectura pública coordinat pel Consorci. Durant el 2016 no s'ha fet cap reunió del plenari, tot i que s'ha mantingut el contacte amb els seus membres de manera virtual.

PROJECTES DE COOPERACIÓ

Participació en el programa d'intercanvi Barcelona – Medellín

Les Biblioteques de Barcelona van iniciar fa sis anys una col·laboració amb les biblioteques de la ciutat de Medellín, Colòmbia, en un programa de transferència de coneixement i intercanvis professionals que lidera l'Ajuntament de Barcelona.

Aquest 2016 la col·laboració ha consistit amb la continuació del *Club de lectura internacional Barcelona – Medellín*, i amb el club de lectura virtual per nens i nenes d'entre 10 i 12 anys d'ambdues ciutats *Letras al Mar*, coordinat en aquest cas per la biblioteca Sant Antoni-Joan Oliver.

Aquests dos projectes de les ciutats de Barcelona i Medellín s'han presentat a la 4a. Convocatòria d'ajuts del Programa Iberoamericano de Bibliotecas Públicas Iberbibliotecas – Cerlalc Unesco, i han estat seleccionats, de manera que han obtingut ajut econòmic per al seu desenvolupament.

Pel que fa als intercanvis professionals, des de Barcelona la direcció de la biblioteca Sant Antoni – Joan Oliver i el tècnic del departament de Programes i Cooperació de Biblioteques de Barcelona que coordina els clubs de Lectura, van realitzar una estada de dues setmanes a Medellín. Durant aquest període van conèixer els diferents equipaments i serveis bibliotecaris i culturals d'aquesta ciutat que està fent una aposta important per millorar les seves condicions socials i econòmiques a través de la cultura i l'educació.

Abans la Secretaria de Cultura de l'Alcaldia de Medellín i el seu responsable del Patrimoni, Pla de Lectura i Biblioteques, van ser a Barcelona i van seguir un programa intens de coneixement de la tasca que es fa a les diferents biblioteques públiques de la ciutat.

Projecte de cooperació entre Biblioteques de Barcelona i l'Alcaldia de Cali

En el marc d'un acord que Biblioteques de Barcelona ha iniciat en cooperació amb l'alcaldia de Cali, la responsable de Col·lecció de les biblioteques de Cali, i la Directora de la *Red de Bibliotecas Públicas de Cali* van seguir un intens programa de visites a biblioteques i entrevistes amb professionals sobre els serveis i els objectius de les Biblioteques de Barcelona. També van mantenir contactes amb la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona i amb la Gerència de Serveis de Biblioteca de la Diputació de Barcelona, que participen en aquest programa.

Acollida de les passanties del Premio Nacional de Bibliotecas Públicas Daniel Samper Ortega del Ministerio de Cultura de Colòmbia

Aquest ha estat el tercer any que el Ministerio de Cultura de Colòmbia convoca aquest premi, que cada any guanya una biblioteca d'aquell país. El premi està dotat amb una quantitat de diners destinats a millorar la biblioteca guanyadora, i l'estada de la persona que n'ocupa la direcció en una xarxa de biblioteques d'un altre país.

Aquests tres anys la xarxa d'acollida a estat Biblioteques de Barcelona. Des de la Secretaria Tècnica es prepara un acurat programa de visites a les biblioteques de la ciutat i a algunes de la província, i d'entrevistes amb les diferents direccions de departament dels serveis centrals de Biblioteques de Barcelona i amb les direccions de les biblioteques, tenint en compte tots els temes d'interès per als guanyadors del premi.

Aquest 2016, a més de la directora de la biblioteca guanyadora, la *Biblioteca Pública Municipal Cocuyos* de Samaniego, han estat també durant quinze dies els directors de les tres biblioteques finalistes. Durant la seva estada van coincidir amb una reunió plenària de les direccions de Biblioteques de Barcelona i van poder exposar els projectes guanyadors.

Participació en el programa d'amistat i cooperació Barcelona – Maputo

En el marc de cooperació internacional de l'Ajuntament de Barcelona, Barcelona i Maputo es van comprometre a dur a terme els projectes que es consideressin de mutu interès, amb la voluntat de promoure el desenvolupament institucional i la modernització de l'administració dels serveis municipals per tal de garantir una millor prestació dels

serveis públics bàsics, així com d'introduir el desenvolupament tecnològic que permeti incrementar el benestar dels habitants de les dues ciutats. Els projectes que actualment s'estan desenvolupant són a l'entorn de biblioteques, mercats municipals i salut pública (zoonosis).

Ja al mes de juliol de 2010, la directora tècnica de Planificació i Avaluació de Biblioteques de Barcelona va fer una visita de prospecció davant la demanda del Conselho Municipal de Maputo d'acompanyar la planificació bibliotecària de la capital de Moçambic. Durant aquests anys s'ha anat treballant amb la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional de Barcelona i els Serviços de Arquivo, Documentação e Biblioteca de Maputo, per a la realització d'un projecte de cooperació que es va concretar durant l'any 2015 en la realització d'un curs de planificació i avaluació de Clubs de Lectura per a professionals de les biblioteques i escoles públiques de Maputo.

Aquest curs va ser impartit per la directora tècnica de planificació i avaluació, Judit Terma, i el director de programes i cooperació, Juanjo Arranz, de Biblioteques de Barcelona durant els dies 3 i 4 de novembre d'aquest 2016.

A partir d'aquesta formació està previst que vàries biblioteques i escoles de Maputo iniciïn diferents clubs de lectura, alguns d'ells en lectura fàcil. Com a part del finançament del projecte, les biblioteques públiques de Maputo han adquirit durant el segon semestre d'aquest any mobiliari per les àrees infantils, lots de llibres pels fons i també per als clubs de lectura.

Biblioteques de Barcelona al Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament

Biblioteques de Barcelona a formar part del Plenari del Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament de l'Ajuntament de Barcelona. Hi ha convidat tots els agents socials de màxima significació i implicació en l'àmbit de la cooperació internacional, l'acció humanitària, els drets humans i la pau de la ciutat de Barcelona.

Hi assisteix en representació de Biblioteques de Barcelona en Juanjo Arranz, director de Programes i Cooperació.

Col·laboració amb l'oficina del Síndic de Greuges

Des del 2013 l'oficina del Síndic de Greuges es desplaça a espais de Biblioteques de Barcelona, en sessions obertes que els ciutadans poden aprofitar per plantejar les seves peticions o queixes.

Durant el 2016 s'han realitzat quatre sessions a les biblioteques Esquerra de l'Eixample – Agustí Centelles, Sagrada Família – Josep M. Ainaud de Lasarte, Les Roquetes i La Sagrera – Marina Clotet, en les quals es van recollir un total de 81 queixes, 33 de les quals dirigides directament a l'Ajuntament de Barcelona. Alguns dels temes que s'han tractat en aquestes trobades, han estat sobre medi ambient, el consum de serveis bàsics com l'electricitat, l'aigua, la telefonia...) urbanisme, sanitat, impagament de subvencions i ajuts, transport públic, molèsties per sorolls, barreres arquitectòniques, serveis socials, multes de trànsit, etc.

PROJECCIÓ DE LES BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

14 Jornades Catalanes d'Informació i Documentació

Aquest any s'ha celebrat la 14 a edició de les Jornades Catalanes d'Informació i Documentació que organitza el Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya.

Les Jornades volen continuar essent el punt de trobada i de referència per a tots els professionals de la informació, la documentació i les biblioteques de Catalunya.

Des de Biblioteques de Barcelona es van presentar les comunicacions:

- *eCultura, l'Espai Cultura de la biblioteca Sagrada Família* – Josep M. Ainaud de Lasarte. Celso Fernández, Anna Sust i Meritxell Ortiz.
- *La música a la biblioteca pública: rascar donde no pica*. Julián Figueras. Biblioteca Vapor Vell.
- *Smartcities & Smartlibraries: El paper de la biblioteca pública en el procés de regeneració urbana*. Neus Montserrat i Juan Antonio Ponce. Biblioteca Les Corts – Miquel Llongueras.
- *Servei d'assessorament TIC. Customitzar la demanda tecnològica dels usuaris*. Anna Bröll, Anna Cabré i Rubén Guillén. Direcció Tècnica de Coordinació i Serveis.

Fira Internacional del Llibre *Líber* 2016

Aquest any ha estat la 34a edició de la Fira Internacional del Llibre *Líber* 2016. Aquesta fira la promou la Federació de Gremis d'Editors d'Espanya, i aglutina una àmplia oferta de negoci, coneixement i *networking* adaptada a les necessitats actuals de la indústria del llibre.

Dins la Fira es realitzen unes *Jornades Professionals* amb un centenar de ponents i més de 50 conferències, tallers i taules rodones dedicades a la promoció de la indústria editorial, a l'anàlisi de tendències i al debat sobre el canvi de model de negoci, el llibre digital i noves oportunitats.

Com en d'altres ocasions, Biblioteques de Barcelona va proposar una taula rodona, aquest any a l'entorn del paper de les biblioteques a la Barcelona literària. Hi van participar Òscar Carreño, del departament de Programes i Cooperació de Biblioteques de Barcelona, Isabel Miguillón, directora de la biblioteca Guinardó-Mercè Rodoreda, i Marina Espasa, comissària de *Barcelona Ciutat de la Literatura* de la xarxa de ciutats creatives de la Unesco. Va moderar la taula l'Eduard Vicente Gómez, gerent del districte d'Horta-Guinardó.

VIII edició del Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas

Els dies 16 i 17 de novembre es va celebrar a Toledo la VIII edició del Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas, que organitza la Subdirección General de Coordinación Bibliotecaria del Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, sota el lema *Espacio físico y virtual*.

Biblioteques de Barcelona ha presentat dues comunicacions al congrés, ambdues realitzades en col·laboració amb d'altres institucions.

- *La mejora de los espacios bibliotecarios: usos y usuarios, como punto de partida*, presentada per Judit Terma, directora tècnica de Planificació, Projectes i Avaluació de Biblioteques de Barcelona, i per Ester Omella i Enric Vilagrosa de la Gerència de Serveis de Biblioteques de la DiBa
- *En busca del lector digital: líneas de trabajo del servicio de préstamo digital en Cataluña*, presentada per Anna Bröll, directora tècnica de Coordinació i Serveis de Biblioteques de Barcelona, Jordi Llobet i Javier Nieto del Servei de Biblioteques de la Generalitat, i per Montse Cantí de la Gerència de Serveis de Biblioteques de la DiBa

En representació de Biblioteques de Barcelona van assistir al Congrés el gerent, Ramon Bosch, i les dues directores tècniques co-autores de les comunicacions.

Biblioteques de Barcelona a l'IFLA

Durant el 2016 Biblioteques de Barcelona no ha assistit a cap de les trobades que organitza la IFLA, tot i que continuem formant part del Comitè Permanent de la secció *Metropolitan Libraries*. En aquest sentit hem participat en les converses virtuals que es mantenen entre els membres de la secció, a l'entorn de nous projectes i la preparació de la Conferència de la secció que el proper any es realitzarà a Montreal (Canadà).

European Conference on Information Literacy (ECIL)

Del 10 al 13 d'octubre es va celebrar a Praga l'*European Conference on Information Literacy 2016* (ECIL 2016), amb l'alfabetització informacional en la societat inclusiva com a tema principal.

Biblioteques de Barcelona hi va participar amb una comunicació escrita per l'Anna Bröll, l'Anna Cabré i en Rubén Guillén, de la direcció tècnica de Coordinació i Serveis, dins la secció *Bones practiques: estratègies efectives* titulat *Influència de les polítiques públiques en el desenvolupament dels programes d'alfabetització digital a les Biblioteques de Barcelona*.

Jornades de participació en el Disseny de polítiques culturals de l'Institut de Cultura de Barcelona

L'Institut de Cultura de Barcelona ha organitzat unes jornades de participació en el *Disseny de Polítiques Culturals*. Professionals de Biblioteques de Barcelona han assistit a les xerrades i han participat en els posteriors grups de treball que es s'han organitzar al voltant de quatre eixos:

- Grup 1. Cultura comunitària i de proximitat. Educació i cultura.
- Grup 2. Recursos i sostenibilitat.
- Grup 3. Sectors i innovació.
- Grup 4. Equipaments i infraestructures culturals. Patrimoni, memòria i història.

Els professionals de Biblioteques de Barcelona col·laboren amb El Periódico

Des de fa cinc anys des del diari El Periódico ens demanen col·laboració a l'hora de triar els millor llibres publicats durant l'any. Es tracta de seleccionar d'entre una llista de llibres publicats els 10 títols més destacats, per ordre de preferència, de major a menor.

Del resultat de la consulta en surt un llistat de 20 llibres de l'any, que publiquen durant la setmana de Nadal.

PREMIS

Premi Diversitats

La biblioteca Bon Pastor ha rebut el Premi Diversitats en la 1a edició que realitza ACATHI, l'Associació d'Immigrants i Refugiats LGTBI, en reconeixement a les persones, projectes i iniciatives compromeses amb les diversitats i al foment d'espais, metodologies i accions amb una mirada inclusiva.

El guardó atorgat a la biblioteca Bon Pastor ha estat en la categoria d'Entitats i Serveis per a tot l'equip professionals de la biblioteca que amb totes les accions i estratègies per treballar en un barri complex i divers mostra una sensibilitat especial per fer sentir a les persones LGTBI visibles i importants dins la comunitat.

Accèssit al Premi Bones pràctiques de Lectura Fàcil

L'Associació de Lectura Fàcil ha convocat un any més el Premi Bones Pràctiques de Lectura Fàcil.

El primer accèssit ha estat per al projecte *Llegeix els clàssics*, de la biblioteca La Sagrera-Marina Clotet. Es tracta d'un club de lectura escolar que es fa amb llibres de Lectura Fàcil: *Llegeix els clàssics*, fet en col·laboració amb l'Escola Laia de la Sagrera.

PUBLICACIONS PROFESSIONALS

Les Biblioteques de Barcelona, a través dels seus professionals, difonen la seva feina a les publicacions professionals del sector. Aquest 2016 s'han publicat articles de difusió de la tasca de la xarxa o de la biblioteca pública a:

[Aeda](#), l'Associació de Professionals de la Narració Oral d'Espanya, ha publicat en el seu blog l'article d'Emma Armengod, directora de la biblioteca Trinitat Vella – José Barbero, [La biblioteca i els joves, l'eterna assignatura pendent](#).

La revista [Tantàgora](#) ha publicat un article sobre el centre d'interès en narració oral de la biblioteca Vila de Gràcia. Escrit per la Sílvia de la Vega, la Pilar Jiménez i el Juli Cervera, [Narració oral: centre d'interès a la biblioteca Vila de Gràcia](#).

A Blok de BiD, Assumpta Bailac ha publicat l'article [El valor econòmic de la biblioteca pública: no és millor parlar de retorn social?](#), una ressenya – valoració del document *The economic value of public libraries. [Copenhagen]: Danish Think Tank Libraries of the Future*.

LES BIBLIOTEQUES DE BARCELONA ALS MITJANS

Les diferents activitats i programes que realitzen les Biblioteques de Barcelona tenen un ressò regular en els mitjans, que publiquen a les seves agendes algunes de les activitats més destacades. Aquest any, amb motiu de la celebració de l'Any de les Biblioteques, el ressò dels serveis que ofereixen les biblioteques ha estat més intens.

Biblioteques de Barcelona ha aparegut en reportatges i notícies a diferents televisions, tant locals com nacionals. De les 18 aparticions que hem pogut registrar, la majoria són a l'entorn de les activitats que s'organitzen a les biblioteques.

També a la premsa escrita han estat nombroses les aparicions a diaris com La Vanguardia, El Periódico, El País, El Punt Avui o l'Ara (94 de registrades). Alguns de les notícies més rellevants han estat a l'entorn d'activitats que es realitzen a les biblioteques, com ara el Pregó de la Lectura o el festival Bibliocurts.

Pel que fa als mitjans digitals, Biblioteques de Barcelona ha aparegut regularment a blogs i pàgines especialitzades en biblioteques, literatura o entorn digital, amb notícies sobre els nous serveis i les activitats del conjunt de biblioteques de la ciutat.

7. LA GESTIÓ DE LES BIBLIOTEQUES

Biblioteca Vapor Vell

EL CONSORCI DE BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

Es va constituir el 10 de gener de 2001, promogut per l'Ajuntament de Barcelona i la Diputació de Barcelona. El Consorci es regeix pels Estatuts aprovats per les dues institucions titulars, publicats al BOP del 2 de desembre del 2000. Té personalitat jurídica pròpia i es regula segons la legislació de règim local i general.

Està integrat per representants de l'Ajuntament de Barcelona i la Diputació de Barcelona, les dues institucions que van promoure la seva creació.

La Comissió Executiva i el Consell General

La Comissió Executiva s'ha reunit els dies:

- 20 d'abril
- 28 de juny
- 14 d'octubre

El Consell General s'ha reunit els dies:

- 20 d'abril
- 28 de juny
- 14 d'octubre

Els principals temes tractats en aquestes reunions han estat:

- Aprovar el compte General de l'exercici 2015 del Consorci de Biblioteques de Barcelona
- Aprovar la memòria 2015
- Aprovar el Pla d'acció 2017
- Aprovar el pressupost 2017
- Donar compte de donacions de fons, llegats i convenis
- Informar de la Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya
- Informar del calendari d'obres de les biblioteques de la xarxa
- Aprovar la renúncia de la gerent i la proposta del nou nomenament per a la gerència
- En relació a la gestió dels Recursos Humans del Consorci, aprovar la plantilla 2017; aprovar l'oferta pública de places de plantilla 2016; aprovar la relació de llocs de treball 2017; donar compte de l'aprovació de les bases dels processors selectius i dels nomenaments efectuats: ratificar l'acord del President de Consorci d'abonar el 49,73% de la paga de desembre de 2012; ratificar l'acord relatiu a l'aprovació de l'increment retributiu per al 2016; aprovar la regulació de la constitució i funcionament de l'equip de formadors interns de Biblioteques de Barcelona i les seves retribucions
- En relació a la gestió de recursos econòmics: donar compte de l'aprovació de la liquidació del pressupost 2015; Donar compte de l'informe definitiu de fiscalització a posteriori de l'exercici 2014

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA DE BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

La Xarxa de Biblioteques està actualment formada per 40 biblioteques, 9 de districte i les 31 restants de proximitat. Un cop la Xarxa estigui totalment completada, estarà conformada per la Biblioteca Central Urbana, les biblioteques de districte i les biblioteques de proximitat. Les seves funcions i relacions s'estructuren de la manera següent:

- Les biblioteques de districte coordinen les biblioteques de barri, cooperen amb la resta de serveis que configuren el conjunt bibliotecari de la unitat territorial (biblioteques escolars, biblioteques especialitzades de museus, xarxes privades...), fan funcions d'interlocució entre els serveis centrals de Biblioteques de Barcelona i les biblioteques de proximitat i es coordinen amb altres equipaments del territori.
- Les biblioteques de proximitat donen servei a una població més reduïda i localitzada, i la seva funció bàsica és la de solucionar les demandes d'informació més immediates.
- Les biblioteques filials, que serveixen a una població inferior als 5.000 habitants, i són a càrrec d'auxiliars tècnics. De fet la biblioteca Collserola–Josep Miracle respon a aquesta tipologia, tot i que s'assimila a les biblioteques de proximitat, ja que ofereix els mateixos serveis als usuaris.

Aquesta estructura en xarxa de les biblioteques queda completada amb uns Serveis Centrals que n'asseguren la gestió centralitzada i la coordinació i suport de totes les qüestions transversals que afecten el conjunt de les biblioteques de la ciutat. L'estructura d'aquests serveis centrals és com segueix:

- Gerència
- Direcció d'Administració:
  - Àrea de gestió econòmica
  - Unitat de recursos humans
- Direcció Tècnica:
  - de Coordinació i Serveis
  - de Projectes, Planificació i Avaluació
- Direcció de Programes i Cooperació
- Equip de suport a la gestió
- Secretaria Tècnica
- Departament de Comunicació i premsa

GESTIÓ ECONÒMICA

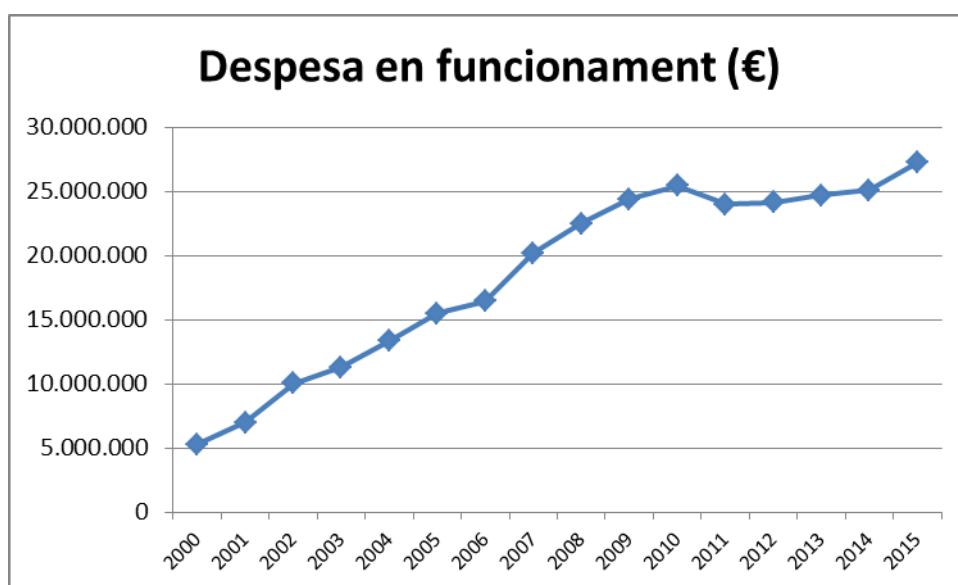
Despesa

La despesa total d'aquest exercici, incloent el capítol d'inversions en nous equipaments, ha estat de 31.753.797€. Significa una despesa pública per habitant de 19,73€. La distribució per entitats que participen en el Consorci ha estat:

Ajuntament	Diputació	Generalitat	Ingressos propis CBB	TOTAL
23.531.685	7.978.413	157.602	86.098	31.349.554
74,11%	25,13%	0,50%	0,27%	

Pel que fa a la despesa de funcionament de la xarxa aquest 2016 ha estat de 28.123.625€. Això representa un augment del 3,1% respecte al 2015, i una despesa per habitant de 17,4€.

Ajuntament	Diputació	Generalitat	Ingressos propis CBB	TOTAL
19.901.512	7.978.413	157.602	86.098	28.123.625
70,76%	28,95%	0,56%	0,31%	

	2000	2004	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Despesa en funcionament (€)	5.337.316	13.381.456	25.468.046	24.024.766	24.213.838	24.721.207	25.132.604	27.272.437	28.123.625
Increment	-	18,07%	4,2%	-5,6%	0,8	2%	1,66%	8,5%	3,1%
Increment acumulat	-	150,72%	377,1%	350,1%	353,6%	363,1%	370,9%	410,9%	426,9%

RECURSOS HUMANS

Plantilla

El desplegament del Pla de Biblioteques comporta un augment progressiu de la plantilla de les Biblioteques de Barcelona per tal d'assegurar poder atendre els nous equipaments que es van inaugurant a la Xarxa de Biblioteques de Barcelona i l'augment dels horaris i els programes.

Durant el 2016 no s'han convocat els concursos específics per a la provisió dels llocs de treball: Cap de Comunicació i Premsa; Secretaria Tècnica; Tècnic/a de Suport de Programes i Cooperació; Tècnic/a de Suport a la Gestió de Recursos Humans i Tècnic/a de Suport a la Gestió Econòmica.

La plantilla estructural no ha variat des del 2012, de manera que a finals del 2016, la plantilla estava formada per un total de 383 llocs de treball. Cal tenir en compte que, donada la varietat de situacions que es produeixen en els horaris de les biblioteques, un mateix lloc de treball a vegades es cobreix amb dues persones a mitja jornada. Es distribueixen de la manera següent:

- Serveis centrals: 24
- Xarxa de biblioteques: 359
  - 112 bibliotecaris/àries
  - 203 tècnics auxiliar
  - 32 personal de suport
  - 12 equip itinerant:
    - 4 bibliotecaris/àries
    - 7 tècnics auxiliar
    - 1 personal de suport

Per cobrir les baixes temporals (permisos de maternitat, baixes mèdiques de llarga durada...) es realitzen contractacions temporals. El nombre mitjà de treballador del 2016 ha estat, així, de 444 persones (324 dones i 120 homes).

Salut i prevenció de riscos laborals

Biblioteques de Barcelona ha iniciat aquest 2016 el procés d'Avaluació de Riscos Psicosocials dels diferents llocs de treball. Aquest projecte es desenvolupa a partir d'un grup de treball format per representants dels treballadors i de la direcció de l'empresa.

L'avaluació de riscos psicosocials es realitza amb un mètode contrastat anomenat PSQ CAT 2 COPSOQ que té validesa científica contrastada i experiències reals i molt positives, i que identifica i valora els riscos amb la participació activa dels treballadors i treballadores, a partir d'un qüestionari que es lliura a la totalitat de la plantilla.

Es tracta d'un qüestionari anònim i individual. La informació que conté és confidencial. Per facilitar la participació i minimitzar desplaçaments, s'han programat jornades d'entrega i explicació del qüestionari. Finalment s'ha assolit un 91% de resposta al qüestionari.

Els resultats estaran disponibles a principis del 2017.

Formació

El personal de Biblioteques de Barcelona ha assistit durant l'any 2015 a 160 accions formatives constituïdes per cursos i jornades professionals, organitzats pel propi Consorci de Biblioteques de Barcelona (30%), per la Diputació de Barcelona (14,68%), l'Ajuntament de Barcelona (17,48%), la Generalitat de Catalunya (2,80%), el Col·legi de Bibliotecaris i Documentalistes de Catalunya (10,49%) i altres entitats o institucions (24,47%).

El conjunt d'aquests cursos i jornades ha ofert 862 places de formació, sumant un total acumulat de 5.686 hores de formació (1.399 hores lectives). Si tenim en compte que la plantilla per al 2016 ha estat de 383 persones, representa una mitjana de 14,8 hores per treballador.

Cal destacar la participació de personal de Biblioteques de Barcelona en les següents jornades:

- 14es Jornades catalanes d'informació i documentació
- Escola d'hivern de la biblioteca pública 2016
- Jornada: Els reptes de la contractació pública en el context de la crisi econòmica
- Projecte 10 x 10: trobades dels editors amb els bibliotecaris
- Collita Fresca: novetats editorials en literatura infantil i juvenil
- Jornada professional de Món Llibre
- Jornada Resposta de la ciutat de Barcelona a les persones refugiades
- Jornada *els clàssics en la LIJ*, Aula Carles Riba de la UB
- Jornades *Nihil Obstat*. La censura a les biblioteques
- 10a Escola d'Estiu de la Biblioteca Infantil i Juvenil Can Butjosa: De què parlem quan parlem de joves? Els joves, la lectura i els contextos
- Interculturalitat, una resposta als rumors i estereotips
- ForumcomunitatXBM: Gestió de la convivència, un viatge que mai s'acaba
- VIII Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas, *Espacio físico y espacio virtual*

Grups de treball

Els grups de treball de Biblioteques de Barcelona són un canal intern de participació amb l'objectiu central de desenvolupar criteris d'actuació conjunts en determinats camps del servei de les biblioteques. El resultat del treball d'aquests grups es pot concretar en documents de recomanacions, protocols, normatives, etc...

Els grups es convoquen amb uns objectius concrets i solen tenir caràcter temporal, determinat per les necessitats que marquen els propis objectius.

Aquest 2016 han treballat grups l'entorn d'aquests temes:

- Les Àrees infantils.
- Carta de Serveis de Biblioteques de Barcelona
- El Pla de Centre

Convenis de pràctiques amb diferents institucions educatives

Les Biblioteques de Barcelona acullen estudiants procedents de diversos nivells educatius i especialitats per fer-hi pràctiques professionals.

Aquest 2016 hem rebut 37 estudiants dels convenis que tenim signats amb les següents entitats:

- Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament.
- Districtes de Nou Barris i Sant Martí per a estudiants amb risc de fracàs escolar (ESO).
- UAB. Facultat de Filosofia i Lletres. Departament d'Antropologia Social.
- UB. Facultat de Biblioteconomia i Documentació. Grau d'Informació i Documentació.

Treball en benefici de la comunitat:

- Les Biblioteques de Barcelona s'ofereixen com a equipaments on realitzar treballs en benefici de la comunitat. En aquest sentit durant el 2016 s'hi han acollit 18 persones.

CONVIVÈNCIA I SEGURETAT A BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

Davant la necessitat d'establir criteris d'actuació davant determinats problemes de convivència i de robatoris a les Biblioteques de Barcelona, es va crear un grup de treball que va elaborar unes pautes d'actuació comunes per a totes les biblioteques. Fruit d'aquest treball, es van engegar una sèrie d'actuacions de cara a identificar accions preventives per minimitzar la situació:

- Actuar de forma exemplificadora en els casos de robatoris o no retorns.
- Establir un sistema d'intervenció en seguretat homogeni de ciutat.
- Redefinir un nou protocol d'actuació per a BB.

Per a fer aquesta feina es treballa amb la Guàrdia Urbana, amb els Districtes, amb la gerència de Qualitat de Vida i amb la Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona.

Sistema de videovigilància

La instal·lació de les videocàmeres respon a la finalitat de dur a terme un control i seguretat de les biblioteques. L'objectiu és que aquest recurs faci una doble funció: dissuasiva i probatòria.

El sistema de videovigilància es va instal·lar a sis biblioteques: Sagrada Família-JMAL amb 9 càmeres, Sant Antoni-Joan Oliver amb 1, Vapor Vell amb 10, Jaume Fuster amb 10 càmeres, Sant Gervasi-Joan Maragall amb 19 i el Clot-Josep Benet amb 6.

S'han registrat 11 incidències que han utilitzat les gravacions fetes per les videocàmeres. Les biblioteques Sagrada Família i Jaume Fuster són les que reporten un major nombre d'incidents i són també les que més activitat registren.

8. SUMARI

Biblioteca Zona Nord

Biblioteques de Barcelona cap al 2020	5
1. L'evolució de les Biblioteques de Barcelona des del 1998	7
Intervencions sobre els equipaments	8
Evolució de la inversió realitzada	9
Total inversions municipals per mandats	10
Evolució dels horaris d'obertura de les biblioteques	10
Evolució de la col·lecció documental	11
Evolució de les visites	11
2. Desplegament del mapa de biblioteques	13
Intervencions a les biblioteques	14
La introducció de la radiofreqüència a una biblioteca	14
SPEA (<i>Smart Procurement European Alliance</i>)	14
Altres intervencions realitzades durant el 2016	15
3. Les biblioteques de Barcelona, districte per districte	17
Les biblioteques de Ciutat Vella	19
Les biblioteques de L'Eixample	22
Les biblioteques de Sants – Montjuïc	26
Les biblioteques de Les Corts	29
Les biblioteques de Sarrià – Sant Gervasi	31
Les biblioteques de Gràcia	34
Les biblioteques d'Horta - Guinardó	37
Les biblioteques de Nou Barris	40
Les biblioteques de Sant Andreu	44
Les biblioteques de Sant Martí	47
4. Oferta de serveis i usos	51
Horaris d'obertura	52
Hores de servei setmanals	52
Hores de servei anuals	53
La col·lecció documental	55
eBiblio Catalunya	56
Premsa Internacional	57
Autoaprenentatge d'idiomes a les biblioteques	57
L'especialització dels fons de les biblioteques	57
Autoedició i lectura digital	58
<i>Bibarnabloc</i> : el bloc de recomanacions de Biblioteques de Barcelona	58
Les guies de lectura i novetats	59
Les recomanacions musicals de les biblioteques a Spotify	59
Els programes de difusió cultural	60
Activitats infantils: Lletra Petita	60
El racó dels pares	62
Activitats per adults	63
L'aventura de Llegir	63
L'aventura de Conèixer	64
Molt per aprendre	67
Col·laboració en programes de l'entorn	67
Els programes de formació i aprenentatge	70
Cursos i activitats d'alfabetització digital	70
Plataforma de consulta TIC	70
Sales d'Estudi nocturnes	71
Visites escolars	71
LEXCIT Lectura per a l'èxit educatiu	72

Els programes d'inclusió social	73
Projecte d'accessibilitat TIC per a persones amb diversitat funcional	73
Audiollibres per a usuaris de les Biblioteques de Barcelona	73
Món Laboral, recerca de feina i emprenedoria	74
La biblioteca a casa. Voluntaris de Biblioteques de Barcelona	74
Participació en el projecte de ciutat <i>Treball als barris</i>	74
Participació en el projecte de ciutat <i>A l'estiu Barcelona t'acull</i>	74
Participació en el projecte <i>Temps de barri, Temps per tu</i>	75
Participació en el programa <i>Punt de trobada</i> del Voluntariat per la Llengua	75
Campanya de Donació de Sang a les Biblioteques de Barcelona	75
5. L'impacte dels serveis	77
Els inscrits	78
Perfil dels usuaris amb carnet	78
Les visites	80
El préstec de documents	82
Documents prestats	82
Tipologia dels documents en préstec	83
Préstec interbibliotecari	84
Usos de préstec	84
Perfil dels usuaris de préstec	85
Els usos d'Internet i dels serveis de formació digital	86
L'accés a Internet	86
Espais Multimèdia. Servei d'assessorament TIC	87
Assistents als cursos i activitats d'alfabetització digital	88
Els assistents a les activitats culturals i de difusió de la lectura	89
Els assistents a les activitats de formació i aprenentatge	90
Assistents a les visites escolars i de grups de professionals	90
Assistents a les Sales d'Estudi	91
Evolució de visites i usos	92
Processos d'avaluació	93
Anàlisi d'indicadors	93
Les biblioteques a l'Òmnibus Municipal	93
Enquesta de Satisfacció dels Serveis Municipals de l'Ajuntament de Barcelona	95
6. Comunicació i participació	97
Convenis amb altres entitats	98
La millora en la comunicació amb els usuaris	99
Els webs de Biblioteques de Barcelona	99
Biblioteques de Barcelona al mòbil	99
L'App BibliosBCN	99
Les Biblioteques de Barcelona a <i>Facebook</i> i <i>Twitter</i>	99
Les Biblioteques de Barcelona a <i>Instagram</i>	100
Les Biblioteques de Barcelona a <i>YouTube</i>	100
Les Biblioteques de Barcelona a <i>Issuu</i>	100
Les Biblioteques de Barcelona a <i>Spotify</i>	100
El butlletí electrònic <i>Mesbiblioteques</i>	100
Seguiment de l'opinió dels usuaris: suggeriments, consultes, agraïments i queixes	102
La Comissió de Lectura Pública	102
Projectes de cooperació	103
Participació en el programa d'intercanvi Barcelona - Medellín	103
Projecte de cooperació entre Biblioteques de Barcelona i l'Alcaldia de Cali	103
Acol·lida de passants del Premio Nacional de Biblioteca Pública Daniel Samper Ortega del Ministerio de Cultura de Colòmbia	103
Participació en el programa d'amistat i cooperació Barcelona-Maputo	103
Biblioteques de Barcelona al Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament	104
Col·laboració amb l'oficina del Síndic de Greuges	104

Projecció de les Biblioteques de Barcelona	107
14 Jornades Catalanes d'Informació i Documentació	105
Fira Internacional del Llibre <i>Liber 2016</i>	105
VII Edició del Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas	105
Biblioteques de Barcelona a l'IFLA	106
European Conference on Information Literacy (ECIL)	106
Jornades de Participació en el Disseny de polítiques Culturals de l'Institut de Cultura de Barcelona	106
Els professionals de Biblioteques de Barcelona col·laboren amb El Periódico	106
Premis	107
Premi Diversitats	107
Accèssit al Premi Bones Pràctiques de Lectura Fàcil	107
Publicacions professionals	108
Les Biblioteques de Barcelona als mitjans	108
7. La gestió de les biblioteques	109
El Consorci de Biblioteques de Barcelona	110
La Comissió Executiva i el Consell General	110
Estructura Organitzativa de Biblioteques de Barcelona	111
Gestió Econòmica	112
Despesa	112
Recursos Humans	113
Plantilla	113
Salut i prevenció de riscos laborals	113
Formació	114
Grups de treball	114
Convenis de pràctiques amb diferents institucions educatives	114
Convivència i seguretat a Biblioteques de Barcelona	115
Sistema de videovigilància	115
8. Sumari	117

Biblioteques de Barcelona

La Rambla, 88
08002 – Barcelona
Tel: 933161242
Fax: 933161240

biblios@bcn.cat
www.barcelona.cat/biblioteques

Memòria 2016 de Biblioteques de Barcelona
està subjecta a una llicència de
Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 3.0 No adaptada de Creative Commons
Creat a partir d'una obra disponible a www.barcelona.cat/biblioteques

Biblioteques de Barcelona

**Diputació
Barcelona**

**Ajuntament de
Barcelona**